

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2018/1999

(2018. gada 11. decembris)

par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu un 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Šī regula liek vajadzīgo leģislatīvo pamatu uzticamai, iekļaujošai, izmaksefektīvai, pārredzamai un paredzamai enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldībai (pārvaldības mehānisms), kas nodrošinās enerģētikas savienības 2030. gada un ilgtermiņa mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām 21. Pušu konferences ietvaros 2015. gadā pieņemtajam Parīzes nolīgumam par klimata pārmaiņām ("Parīzes nolīgums") ar papildinošiem, saskanīgiem un vērienīgiem Savienības un tās dalībvalstu centieniem, līdztekus ierobežojot administratīvo sarežģītību.
- (2) Enerģētikas savienībai būtu jāaptver piecas dimensijas: enerģētiskā drošība; iekšējais enerģijas tirgus; energoefektivitāte; dekarbonizācija; un pētniecība, inovācija un konkurētspēja.
- (3) Spēcīga enerģētikas savienība, kuras pamatā ir tālejoša klimata politika, ir vajadzīga tāpēc, lai Savienības patērētājiem, tostarp māsaimniecībām un uzņēmumiem, sniegtu drošu, ilgtspējīgi saražotu, konkurētspējīgu enerģiju par pieņemamu cenu un veicinātu pētniecību un inovāciju, piesaistot investīcijas, un tam vajadzīga pilnīga Eiropas energosistēmas pārkārtošana. Šāda energosistēmas pārkārtošana ir arī cieši saistīta ar vajadzību

⁽¹⁾ OVC 246, 28.7.2017., 34. lpp.⁽²⁾ OVC 342, 12.10.2017., 111. lpp.⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2018. gada 13. novembra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2018. gada 4. decembra lēmums.

saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un sekmēt piesardzīgu un racionālu dabas resursu izmantošanu, jo īpaši sekmējot energoefektivitāti, enerģijas ietaupījumu un jaunu un atjaunojamu energoresursu enerģijas veidu attīstību. Šo mērķuzdevumu var sasniegt tikai ar koordinētu rīcību un gan leģislatīviem, gan neleģislatīviem aktiem Savienības, reģionālā, nacionālā un vietējā līmenī.

- (4) Pilnībā funkcionējoša un noturīga enerģētikas savienība pārveidotu Savienību par vadošo inovācijas, investīciju, izaugsmes un sociālās un ekonomiskās attīstības reģionu, kas savukārt sniegtu labu piemēru tam, kā īstenot vērienīgus uzdevumus klimata pārmaiņu mazināšanā, kuri ir nesaraunami saistīti ar pasākumiem inovācijas, investīciju un izaugsmes veicināšanai.
- (5) Līdztekus šai regulai Komisija ir izstrādājusi un pieņēmusi vairākas iniciatīvas enerģētikas politikas sektoros, jo īpaši saistībā ar atjaunojamo enerģiju, energoefektivitāti (tostarp ēku energoefektivitāti) un tirgus modeli. Minētās iniciatīvas kopā veido tiesību aktu paketi, kuras pamatprincipi ir “energoefektivitāte pirmajā vietā”, Savienības globālā līderība atjaunojamo energoresursu jomā un taisnīgums pret enerģijas patērētājiem, tostarp enerģētiskās nabadzības problēmas risināšana un godīgas konkurences veicināšana iekšējā tirgū.
- (6) Eiropadome 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumos apstiprināja Savienības klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam, par pamatu izvirzot četrus galvenos Savienības līmeņa mērķrādītājus: visā iekšējā tautsaimniecībā vismaz par 40 % samazināt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas; panākt, ka energoefektivitātes uzlabojuma indikatīvais mērķrādītājs ir vismaz 27 %, kas jāpārskata 2020. gadā, orientējoties uz 30 % līmeni; panākt, ka vismaz 27 % no Savienībā patērētās enerģijas nāk no atjaunojamajiem energoresursiem un ka elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītājs ir vismaz 15 %. Eiropadome noteica, ka atjaunojamās enerģijas mērķrādītājs ir saistošs Savienības līmenī un tiks sasniegts ar dalībvalstu devumiem, orientējoties uz vajadzību kopīgi sasniegt Savienības mērķrādītāju. Ar pārstrādāto Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/28/EK ⁽¹⁾ Savienībai noteica jaunu, saistošu atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju, kam 2030. gadā jābūt vismaz 32 % līmenī, tostarp noteikumu par pārskatīšanu, lai līdz 2023. gadam Savienības līmeņa mērķrādītāju varētu paaugstināt. Ar grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/27/ES ⁽²⁾ noteica Savienības līmeņa energoefektivitātes uzlabošanas mērķrādītāju, kam 2030. gadā jābūt vismaz 32,5 % līmenī, tostarp noteikumu par pārskatīšanu, lai Savienības līmeņa mērķrādītāju varētu paaugstināt.
- (7) Vides padomes 2015. gada 6. marta sanāksmē saistošais mērķrādītājs līdz 2030. gadam visas tautsaimniecības mērogā panākt SEG iekšējo samazinājumu par vismaz 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni tika oficiāli apstiprināts par Savienības un tās dalībvalstu iecerēto nacionālo noteikto devumu Parīzes nolīguma īstenošanā. Savienība Parīzes nolīgumu ratificēja 2016. gada 5. oktobrī ⁽³⁾, un tas stājās spēkā 2016. gada 4. novembrī. Ar to aizstāj 1997. gada Kioto protokolā, ko Savienība apstiprināja ar Padomes Lēmumu 2002/358/EK ⁽⁴⁾, paredzēto pieeju, kas pēc 2020. gada vairs turpināta netiks. Līdz ar to būtu jāatjaunina Savienības emisiju un piesaistes monitoringa un ziņošanas sistēma.
- (8) Parīzes nolīgumā ir paaugstināts globālais klimata pārmaiņu mazināšanas mērķuzdevums un noteikts ilgtermiņa uzdevums saskaņā ar mērķi globālā vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.
- (9) Tiecoties izpildīt Parīzes nolīgumā izvirzītos temperatūras kāpuma ierobežošanas uzdevumus, Savienībai būtu jācēnšas pēc iespējas drīzāk panākt līdzsvaru starp antropogēnām SEG emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos un pēc tam attiecīgi panākt negatīvu emisiju līmeni.
- (10) Klimata sistēmā kopējo SEG koncentrāciju atmosfērā ietekmē antropogēno emisiju kumulatīvais kopapjoms laika gaitā. Komisijai būtu jāanalizē dažādi Savienības devuma scenāriji virzībā uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu, *inter alia* scenāriju virzībā uz mērķi līdz 2050. gadam Savienībā panākt SEG emisiju neto nulles līmeni un negatīvu emisiju līmeni pēc tam, kā arī būtu jāapsver minēto scenāriju ietekme uz atlikušo globālo un Savienības oglekļa budžetu. Komisijai būtu jā sagatavo analīze par Savienības ilgtermiņa stratēģiju Savienības devumam Parīzes

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012., 1. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Lēmums (ES) 2016/1841 (2016. gada 5. oktobris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu (OV L 282, 19.10.2016., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums 2002/358/EK (2002. gada 25. aprīlis) par ANO Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām pievienotā Kioto protokola apstiprināšanu Eiropas Kopienas vārdā un no tā izrietošo saistību kopīgu izpildi (OV L 130, 15.5.2002., 1. lpp.).

nolīguma saistību izpildē, proti, globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, tostarp dažādus scenārijus, *inter alia* scenāriju virzībā uz mērķi līdz 2050. gadam Savienībā panākt SEG emisiju neto nulles līmeni un negatīvu emisiju līmeni pēc tam, kā arī būtu jāapsver minēto scenāriju ietekme uz atlikušo globālo un Savienības oglekļa budžetu.

- (11) Lai arī Savienība ir apņēmusies līdz 2030. gadam panākt vērienīgus SEG samazinājumus, klimata pārmaiņu apdraudējums ir globāla problēma. Tāpēc Savienībai un tās dalībvalstīm būtu jāsadarbojas ar starptautiskajiem partneriem, lai visas puses izvirzītu vērienīgus mērķuzdevumus saskaņā ar Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķiem.
- (12) Turklāt Eiropadome 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumos vienojās, ka būtu jāizstrādā uzticams un pārredzams pārvaldības mehānisms, kas, neradot lieku administratīvo slogu un nodrošinot pietiekamu elastību dalībvalstīm, palīdzētu nodrošināt, ka Savienība sasniedz savus enerģētikas politikas mērķus, vienlaikus pilnībā respektējot dalībvalstu tiesības noteikt savu energoresursu struktūru. Tā uzsvēra, ka šāds pārvaldības mehānisms būtu jāveido, izmantojot jau esošos elementus, piemēram, nacionālās klimata programmas un nacionālos atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes plānus, un ka atsevišķie plānošanas un ziņošanas pavedieni jāracionalizē un jāsavij. Tā arī vienojās stiprināt patērētāju lomu un tiesības un investoriem vajadzīgo pārredzamību un paredzamību, *inter alia* sistemātiski sekojot līdzi pamatindikatoriem virzībā uz finansiāli pieejamu, drošu, konkurētspējīgu, aizsargātu un ilgtspējīgu energosistēmu, kā arī palīdzēt koordinēt nacionālās klimata un enerģētikas rīcībpolitikas un veicināt reģionālo sadarbību starp dalībvalstīm.
- (13) Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumā par pamatstratēģiju spēcīgai enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku norādīts, ka ir vajadzīgs integrēts pārvaldības mehānisms, lai visa ar enerģētiku saistītā rīcība Savienības, reģionālā, nacionālā un vietējā līmenī palīdzētu sasniegt enerģētikas savienības mērķus, tādējādi paplašinot pārvaldības tvērumu, ko, pārsniedzot 2030. gada klimata un enerģētikas satvara robežas, attiecinātu uz visām piecām enerģētikas savienības dimensijām.
- (14) Savā 2015. gada 18. novembra paziņojumā par enerģētikas savienības stāvokli Komisija vēl precizēja, ka integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni, kas aptver visas piecas enerģētikas savienības dimensijas, ir svarīgi stratēģiskākas enerģētikas un klimata politikas plānošanas instrumenti. Minētajā paziņojumā sniegtie Komisijas norādījumi dalībvalstīm par integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem deva dalībvalstīm pamatu sākt izstrādāt nacionālos plānus periodam no 2021. līdz 2030. gadam un noteica galvenos pārvaldības mehānisma pīlārus. Paziņojumā arī bija precizēts, ka šādai pārvaldībai būtu jāsakņojas tiesību aktos.
- (15) Tās 2015. gada 26. novembra secinājumos par Enerģētikas savienības pārvaldības sistēmu Padome atzina, ka enerģētikas savienības pārvaldība būs svarīgs instruments centienos efektīvi un rezultatīvi izveidot enerģētikas savienību un sasniegt tās mērķus. Padome uzsvēra, ka pārvaldības mehānismam vajadzētu būt balstītam uz principiem, kas paredz stratēģiskās plānošanas integrēšanu un ziņošanu par klimata un enerģētikas rīcībpolitiku īstenošanu, kā arī būtu jākoordinē par enerģētikas un klimata politiku atbildīgo personu īstenotās darbības Savienības, reģionālā un nacionālā līmenī. Padome turklāt uzsvēra, ka pārvaldības mehānismam būtu jānodrošina apstiprināto 2030. gada enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšana un būtu jāuzrauga Savienības kopīgais progress virzībā uz piecām enerģētikas savienības dimensijās izvirzīto rīcībpolitikas mērķu sasniegšanu.
- (16) Eiropas Parlaments 2015. gada 15. decembra rezolūcijā "Virzība uz Eiropas enerģētikas savienību" prasīja enerģētikas savienības pārvaldības mehānismu veidot vērienīgu, uzticamu, pārredzamu, demokrātisku un ar pilnīgu Eiropas Parlamenta iesaisti, kā arī nodrošināt 2030. gadam izvirzīto klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanu.
- (17) Eiropadome vairākkārt uzsvērusi, ka ir jāveic steidzami pasākumi, lai tiktu sasniegts elektrotīklu starpsavienojumu minimālais 10 % mērķrādītājs. Tās 2014. gada 23. un 24. oktobra secinājumos Eiropadome nolēma, ka Komisijai ar dalībvalstu atbalstu ir jāveic steidzami pasākumi, lai steidzamības kārtā nodrošinātu, ka tiek sasniegts elektrotīklu starpsavienojumu minimālais 10 % mērķrādītājs, to panākot ne vēlāk kā 2020. gadā vismaz tajās dalībvalstīs, kas vēl nav sasniegušas minimālo integrācijas līmeni iekšējā enerģijas tirgū. Komisijas 2017. gada 23. novembra paziņojumā par Eiropas enerģijas tīklu stiprināšanu ir novērtēts progress virzībā uz 10 % starpsavienojumu mērķrādītāja sasniegšanu un ieteikti veidi, kā sasniegt 15 % starpsavienojumu mērķrādītāju, kas noteikts 2030. gadam.

- (18) Tāpēc galvenajam pārvaldības mehānisma mērķim vajadzētu būt: dot iespēju sasniegt enerģētikas savienības mērķus un jo īpaši 2030. gada klimata un enerģētikas satvara mērķrādītājus SEG emisiju samazināšanas, no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas un energoefektivitātes jomā. Minētie mērķi un mērķrādītāji izriet no Savienības enerģētikas politikas, un to pamatā ir vajadzība saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti un sekmēt piesardzīgu un racionālu dabas resursu izmantošanu, kā paredzēts Līgumos. Neviens no minētajiem nedalāmi saistītajiem mērķiem nevar tikt uzskatīts par sekundāru attiecībā pret pārējiem. Tāpēc šī regula ir saistīta ar sektorālajiem tiesību aktiem, ar kuriem tiek īstenoti 2030. gadam izvirzītie enerģētikas un klimata mērķrādītāji. Lai gan dalībvalstīm ir vajadzīga elastība, izraugoties rīcībpolitikas, kas vislabāk sader ar valsts energoresursu struktūru un vislabāk atbilst valsts vajadzībām, šai elastībai vajadzētu būt savienojamai ar ciešāku tirgus integrāciju, lielāku konkurenci, klimata un enerģētikas mērķu sasniegšanu un pakāpenisku pāreju uz ilgtspējīgu mazoglekļa ekonomiku.
- (19) Lai varētu notikt sociāli pieņemama un taisnīga pāreja uz ilgtspējīgu mazoglekļa ekonomiku, jāmainās investīciju modeļiem gan publisko, gan privāto investīciju ziņā un vajadzīgi attiecīgi stimuli visā rīcībpolitikā spektrā, rēķinoties arī ar iedzīvotājiem un reģioniem, kurus pāreja uz mazoglekļa ekonomiku varētu ietekmēt nelabvēlīgi. Lai panāktu SEG samazinājumus, ir jākāpina Eiropas ekonomikas efektivitāte un inovativitāte, un šiem samazinājumiem turklāt būtu jārada ilgtspējīgas darbvietas, tostarp augsto tehnoloģiju nozarēs, un jāuzlabo gaisa kvalitāte un sabiedrības veselība.
- (20) Ņemot vērā Parīzes nolīguma ietvaros uzņemtas starptautiskās saistības, dalībvalstīm būtu jāziņo par darbībām, ko tās veikušas, lai pakāpeniski atteiktos no enerģijas subsīdijām, jo īpaši fosilajam kurināmajam. Sagatavojot ziņojumus, dalībvalstis var balstīties uz esošajām fosilā kurināmā subsīdiju definīcijām, ko lieto starptautiski.
- (21) Tā kā SEG un gaisu piesārņojošās vielas lielā mērā rada vieni un tie paši avoti, uz SEG samazināšanu vērsta rīcībpolitika var arī uzlabot sabiedrības veselību un gaisa kvalitāti, jo īpaši pilsētu rajonos, tā kompensējot daļu SEG samazināšanas istermiņa izmaksu vai visas šīs izmaksas. Tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2284 ⁽¹⁾ ziņotie dati ir vērtīgs resurss SEG inventarizācijas ziņojuma un nacionālo plānu sagatavošanā, būtu jāņem vērā, cik svarīgi ir apkopot un ziņot datus, kas saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2284 sniegtajos ziņojumos un SEG inventarizācijas ziņojumā ir saskanīgi.
- (22) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 525/2013 ⁽²⁾ īstenošanā gūtā pieredze liecina, ka ir vajadzīga sinerģija un saskaņība ar citos tiesību aktos paredzētajiem ziņošanas pienākumiem, konkrētāk, pienākumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/87/EK ⁽³⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 166/2006 ⁽⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1099/2008 ⁽⁵⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 517/2014 ⁽⁶⁾. Lai ziņojumi par emisijām būtu kvalitatīvi, ir būtiski ziņošanā par SEG emisijām izmantot saskanīgus datus.
- (23) Kā to paredz Komisijas stingrā apņemšanās panākt labāku regulējumu un saskaņā ar pētniecības, inovācijas un investīciju veicināšanas politiku, pārvaldības mehānismam vajadzētu ievērojami mazināt dalībvalstu un attiecīgo ieinteresēto pušu, Komisijas un citu Savienības iestāžu administratīvo slogu un sarežģītību. Tai arī būtu jāpalīdz nodrošināt Savienības un nacionālā līmeņa rīcībpolitiku un pasākumu saskaņību un piemērotību attiecībā uz energosistēmas pārkārtošanu virzībā uz ilgtspējīgu mazoglekļa ekonomiku.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 525/2013 (2013. gada 21. maijs) par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju pārraudzībai un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām un par Lēmuma Nr. 280/2004/EK atcelšanu (OV L 165, 18.6.2013., 13. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 166/2006 (2006. gada 18. janvāris) par Eiropas Piesārņojošo vielu un izmešu pārneses reģistra ieviešanu un Padomes Direktīvu 91/689/EEK un 96/61/EK grozīšanu (OV L 33, 4.2.2006., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1099/2008 (2008. gada 22. oktobris) par enerģētikas statistiku (OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 517/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 842/2006 (OV L 150, 20.5.2014., 195. lpp.).

- (24) Enerģētikas savienības mērķu un mērķrādītāju sasniegšana būtu jānodrošina ar Savienības iniciatīvām līdztekus integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos izvirzītajām saskanīgajām nacionālajām rīcībpolitikām. Savienības sektorālajos tiesību aktos enerģētikas un klimata jomā ir noteiktas plānošanas prasības, kas ir bijuši lietderīgi instrumenti pārmaiņu veicināšanai nacionālā līmenī. Tā kā prasības ieviestas dažādos laikos, tās dažkārt pārklājas un tajās nav pietiekami ņemtas vērā dažādās politikas jomās iespējamās sinerģijas un mijiedarbība starp tām, tādējādi kaitējot izmaksefektivitātei. Tāpēc plānošana, ziņošana un monitorings, kas klimata un enerģētikas jomā pašlaik rit nošķirti, pēc iespējas vairāk būtu jāracionalizē un savstarpēji jāintegrē.
- (25) Integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem būtu jāaptver desmit gadus ilgi periodi un būtu jāsniedz pārskats par pašreizējo energosistēmu un rīcībpolitikas situāciju. Tajos būtu jānosaka nacionālie mērķi katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām, kā arī attiecīgās rīcībpolitikas un pasākumi šo mērķu sasniegšanai, un to pamatā jābūt analīzei. Integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, kas aptver pirmo periodu – no 2021. līdz 2030. gadam –, īpaša uzmanība būtu jāvelta 2030. gadam izvirzītajiem SEG emisiju samazināšanas, atjaunojamās enerģijas, energoefektivitātes un elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītājiem. Dalībvalstīm būtu jātiecas panākt, lai integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni būtu saskanīgi ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem un palīdzētu šos mērķus sasniegt. Izstrādājot integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus, dalībvalstis var par pamatu ņemt esošās nacionālās stratēģijas vai plānus. Pirmā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekta un galīgā plāna izstrādei tiek noteikts cits sagatavošanas termiņš nekā nākamajiem plāniem, lai pēc šīs regulas pieņemšanas dalībvalstīm dotu pietiekami daudz laika sagatavot savus pirmos plānus. Tomēr dalībvalstis tiek mudinātas pirmos integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus 2018. gadā iesniegt pēc iespējas drīzāk, lai dotu iespēju pienācīgi sagatavoties, jo īpaši veicinošajam dialogam, kuru saskaņā ar Parīzes nolīgumu paredzēts sasaukt 2018. gadā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) Līgumslēdzēju pušu konferences Lēmumu 1/CP.21.
- (26) Savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, dalībvalstīm būtu jāizvērtē enerģētiski nabadzīgo mājāsaimniecību skaits, ņemot vērā nepieciešamos iekšzemes energopakalpojumus, kas vajadzīgi, lai attiecīgās valsts kontekstā nodrošinātu dzīves pamatstandartus, aktuālo sociālo politiku un citas attiecīgās rīcībpolitikas, kā arī Komisijas indikatīvos norādījumus par attiecīgajiem indikatoriem, tostarp ģeogrāfisko izkļaidētību, kuri balstīti uz vienotu pieeju enerģētiskās nabadzības definēšanai. Ja dalībvalstī ir ievērojams enerģētiski nabadzīgo mājāsaimniecību skaits, dalībvalstij savā plānā būtu jāiekļauj nacionālais indikatīvais mērķis enerģētiskās nabadzības samazināšanai.
- (27) Būtu jāizveido obligāta integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu veidne, lai nodrošinātu, ka visi nacionālie plāni ir pietiekami visaptveroši un būtu vieglāk tos salīdzināt un agregēt, vienlaikus dalībvalstīm tomēr dodot pietiekamu elastību, lai tās nacionālo plānu detaļas varētu izstrādāt atbilstoši valsts vajadzībām un specifikai.
- (28) Rīcībpolitiku un pasākumu īstenošana enerģētikas un klimata jomā atstāj ietekmi uz vidi. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai sabiedrībai tiktu dotas agrīnas un reālas iespējas iesaistīties integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un apspriešanā, attiecīgā gadījumā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/42/EK ⁽¹⁾ un Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) 1998. gada 25. jūnija Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija"). Dalībvalstīm turklāt būtu jānodrošina sociālo partneru iesaiste integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un, izpildot sabiedriskās apspriešanas pienākumu, būtu jācenšas ierobežot administratīvo sarežģītību.
- (29) Rīkojot sabiedriskās apspriešanas un saskaņā ar Orhūsas konvenciju, dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt līdztiesīgu dalību, lai sabiedrība tiktu informēta, vai nu sniedzot publiskus paziņojumus vai izmantojot citus atbilstīgus līdzekļus, piemēram, elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī sabiedrībai būtu jāspēj piekļūt visiem būtiskajiem dokumentiem un vajadzētu būt ieviestiem praktiskiem pasākumiem, kas saistīti ar sabiedrības līdzdalību.
- (30) Katrai dalībvalstij būtu jāizveido pastāvīgs daudzlīmeņu enerģētikas dialogs, kurā iesaistītos vietējās iestādes, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, darījumu aprindas, investori un citas attiecīgās ieinteresētās puses, lai apspriestu dažādās iespējas, kas paredzētas enerģētikas un klimata rīcībpolitikās. Minētajā dialogā vajadzētu būt

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 197, 21.7.2001., 30. lpp.)

iespējamam apspriest attiecīgās dalībvalsts integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, kā arī ilgtermiņa stratēģiju. Dialoga pamatā var būt jebkura valsts mēroga struktūra, piemēram, tīmekļa vietne, sabiedriskās apspriešanas platforma vai kāds cits interaktīvās saziņas instruments.

- (31) Sekmīgi sasniegt enerģētikas savienības mērķus nebūs iespējams bez reģionālās sadarbības, kas jāīsteno izmaksop-timālā veidā. Komisijai būtu jāatvieglo šāda sadarbība starp dalībvalstīm. Lai nepieļautu nesaskanību un potenciālu negatīvu ietekmi uz citām dalībvalstīm un nodrošinātu, ka kopīgi tiek sasniegti kopējie mērķi, dalībvalstīm būtu jādod iespēja izteikt piezīmes par citu dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem pirms to galīgās redakcijas izstrādes. Lai uzlabotu pasākumu lietderību un efektivitāti un sekmētu tirgus integrāciju un enerģētisko drošību, ir būtiski, lai integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un to galīgās redakcijas izstrādē, kā ar to vēlākajā īstenošanā notiktu reģionālā sadarbība.
- (32) Ja notiek sadarbība saskaņā ar šo regulu, dalībvalstīm būtu jāņem vērā esošie makroreģionālās sadarbības forumi, tādi kā Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plāns (BEMIP), Centrāleiropas un Dienvidaustrumeiropas gāzes savienojums (CESEC), Centrālrietumu Reģionālais enerģijas tirgus (CWREM), Ziemeļu jūru valstu atkrastes energotīkla iniciatīva (NSCOGI), Piecpusējais enerģētikas forums, Dienvidrietumeiropas starpsavienojumi un Eiropas un Vidusjūras reģiona partnerības. Dalībvalstis tiek mudinātas veidot sadarbību ar Enerģētikas kopienas līgumslēdzējām pusēm, Eiropas Ekonomikas zonas trešām valstīm un – ja uzskata par atbilstīgu – ar citām attiecīgajām trešām valstīm. Turklāt nolūkā veicināt tirgus integrāciju, izmaksefektīvas rīcībpolitikas, efektīvu sadarbību, partnerības un konsultācijas Komisija saskaņā ar šo regulu, ņemot vērā ilgtermiņa redzējumu un balstoties uz pašreizējiem tirgus apstākļiem, var noteikt turpmākās reģionālās sadarbības iespējas, kas aptvertu vienu vai vairākas no piecām enerģētikas savienības dimensijām.
- (33) Komisija var sākt apspriedes ar attiecīgajām trešām valstīm, lai apzinātu iespēju iesaistīt attiecīgās valstis šajā regulā paredzēto noteikumu piemērošanā, jo īpaši saistībā ar reģionālo sadarbību.
- (34) Lai nodrošinātu nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu pārredzamību un paredzamību, tādējādi nodrošinot investīciju noteiktību, integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem vajadzētu būt stabiliem. Tomēr vienu reizi plāna aptvertajā desmit gadu periodā nacionālie plāni būtu jāatjaunina, lai dalībvalstīm dotu iespēju pielāgoties būtiskiem mainīgiem apstākļiem. Plānus, kas aptver 2021.–2030. gada periodu, dalībvalstīm vajadzētu atjaunināt līdz 2024. gada 30. jūnijam. Mērķi, mērķrādītāji un devumi būtu jāmaina tikai tā, lai tie kopumā kļūtu vērienīgāki, it sevišķi 2030. gadam izvirzīto enerģētikas un klimata mērķrādītāju kontekstā. Atjauninājumos dalībvalstīm būtu jācenšas mazināt jebkādu negatīvu ietekmi uz vidi, kas konstatēta integrētajā ziņošanā.
- (35) Lai sekmētu ekonomikas pārkārtošanu, nodarbinātību, izaugsmi un plašāku ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu, kā arī taisnīgi un izmaksefektīvi virzītos uz Parīzes nolīgumā izvirzīto ilgtermiņa mērķi, noteikti ir vajadzīgas stabila ilgtermiņa SEG emisiju samazināšanas stratēģijas. Turklāt Parīzes nolīguma puses ir aicinātas līdz 2020. gadam izziņot savas ilgtermiņa stratēģijas, kas paredzētu attīstību ar mazām SEG emisijām un aptvertu periodu līdz gadsimta vidum. Minētajā saistībā Eiropadome 2018. gada 22. martā aicināja Komisiju līdz 2019. gada pirmajam ceturksnim saskaņā ar Parīzes nolīgumu iesniegt priekšlikumu Savienības SEG emisiju mazināšanas ilgtermiņa stratēģijai, ņemot vērā integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus.
- (36) Dalībvalstīm būtu jāizstrādā ilgtermiņa stratēģijas, kas aptvertu vismaz 30 gadus un būtu dalībvalstu devums UNFCCC un Parīzes nolīguma saistību izpildē attiecībā uz Parīzes nolīgumā izvirzīto mērķi, proti, globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2°C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, kā arī saskaņā ar Savienības mērķi panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa samazinājumus un visās nozarēs sekmēt piesaisti piesaistītājos. Dalībvalstīm stratēģijas būtu jāizstrādā atklātā un pārredzamā veidā un jānodrošina, ka sabiedrība var efektīvi piedalīties šo stratēģiju sagatavošanā. Dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem un ilgtermiņa stratēģijām vajadzētu būt savstarpēji saskanīgiem.
- (37) Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) nozare ir ļoti atkarīga no klimata pārmaiņām un ļoti jutīga pret tām. Vienlaikus šai nozarei ir milzīgs potenciāls nodrošināt ilgtermiņa klimatiskos ieguvumus un ievērojami veicināt Savienības un starptautisko ilgtermiņa klimata mērķu sasniegšanu. Šī nozare dažādos veidos var palīdzēt klimata pārmaiņu mazināšanā, jo īpaši samazinot emisijas, saglabājot un

nostiprinot piesaistītājus un oglekļa uzkrājumus, kā arī nodrošinot biomateriālus, kas var aizstāt fosilos vai oglekļietilpīgos materiālus. Ļoti būtiskas ir ilgtermiņa stratēģijas, ar ko piesaista ilgtspējīgas investīcijas, lai uzlabotu efektīvu oglekļa sekvestrēšanu, ilgtspējīgu resursu pārvaldību un oglekļa krātuvju ilgtermiņa stabilitāti un pielāgotiespēju.

- (38) Veidojot turpmākos starpsavienojumus, ir būtiski veikt pilnīgu izmaksu un ieguvumu novērtējumu, tostarp to pilnīgu tehnisko, sociālekonomisko un vides ietekmi, kā tas prasīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 347/2013 ⁽¹⁾, un ņemt vērā starpsavienojumu pozitīvo papildu ietekmi, tādu kā atjaunojamo energoresursu integrācija, piegādes drošība un lielāka konkurence iekšējā tirgū.
- (39) Tāpat kā plānošanas gadījumā, Savienības sektorālie tiesību akti enerģētikas un klimata jomā nosaka ziņošanas prasības, kas bieži vien papildus tirgus reformām bijuši lietderīgi instrumenti pārmaiņu veicināšanai nacionālā līmenī, bet, tā kā prasības ieviestas dažādos laikos, tās dažkārt pārklājas un ir neefektīvas izmaksu ziņā, kā arī tajās nav pietiekami ņemtas vērā dažādās politikas jomās – tādās kā SEG mazināšana, atjaunojamā enerģija, energoefektivitāte un tirgus integrācija – iespējamās sinerģijas un mijiedarbība starp tām. Lai panāktu pareizo līdzsvaru starp vajadzību nodrošināt pienācīgu sekojumu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu īstenošanai un vajadzību mazināt administratīvo sarežģītību, dalībvalstīm būtu jāsapatavo divgadu progresa ziņojumi par plānu īstenošanu un citām energosistēmas norisēm. Tomēr dažas ziņas, jo īpaši par klimatu, kuru sniegšana izriet no UNFCCC un Savienības tiesību aktiem, joprojām būtu jāsniedz ik gadu.
- (40) Dalībvalstu integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos būtu jāaplūko tie paši elementi, kas paredzēti integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu veidnē. Tā kā integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresa ziņojumi ir tehniska rakstura un pirmie progresa ziņojumi jāsniedz 2023. gadā, ziņojumu veidne būtu jānosaka ar vēlāk pieņemtiem īstenošanas aktiem. Progresa ziņojumi būtu jāsapatavo, lai garantētu pārredzamību Savienībai, citām dalībvalstīm, reģionālajām un vietējām iestādēm, tirgus dalībniekiem, tostarp patērētājiem, un citām ieinteresētajām pusēm, kā arī sabiedrībai kopumā. Tiem vajadzētu pilnīgi aptvert visas piecas enerģētikas savienības dimensijas un pirmajā periodā vienlaikus īpašu uzsvaru likt uz jomām, uz kurām attiecas 2030. gada klimata un enerģētikas politikas satvara mērķrādītāji.
- (41) Saskaņā ar UNFCCC Savienībai un tās dalībvalstīm ir pienākums izstrādāt, regulāri atjaunināt, publicēt un iesniegt Līgumslēdzēju pušu konferencei nacionālos inventarizācijas ziņojumus par antropogēnajām visu SEG emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos, izmantojot salīdzināmu metodiku, par ko vienojusies Pušu konference. SEG inventarizācijas ziņojumi ir vajadzīgi, lai varētu izsekot dekarbonizācijas dimensijas īstenošanas progresam un novērtēt atbilstību klimata jomas tiesību aktiem, it sevišķi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 2018/842 ⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 2018/841 ⁽³⁾.
- (42) UNFCCC Pušu konferences Lēmums 1/CP.16 nosaka pienākumu izstrādāt nacionālu kārtību, kādā aprēķina visu SEG antropogēnās emisijas no avotiem un piesaisti piesaistītajos. Šai regulai vajadzētu dot iespēju šādu nacionālo kārtību izveidot.
- (43) Regulas (ES) Nr. 525/2013 īstenošanā gūtā pieredze parādījusi, cik liela nozīme ir informācijas pārredzamībai, precizitātei, saskanībai, pilnīgumam un salīdzināmībai. Balstoties uz šo pieredzi, šai regulai būtu jānodrošina, ka dalībvalstis izmanto pilnīgus un saskanīgus datus un pieņēmumus visās piecās dimensijās un publisko visaptverošu informāciju par pieņēmumiem, parametriem un metodiku, kas izmantota galīgajos scenārijos un prognozēs, ņemot vērā statistiskos ierobežojumus, komerciāli sensitīvus datus un atbilstību datu aizsardzības noteikumiem, un ka dalībvalstu progresa ziņojumos būtiska vieta tiek atvēlēta ziņām par rīcībpolitikām un

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009 (OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

pasākumiem un prognozēm. Minētajos ziņojumos sniegtajai informācijai vajadzētu būt izšķirīgai Regulas (ES) Nr. 2018/842 saistību savlaicīgas izpildes pierādīšanai. Sistēmu pārvaldīšanai un pastāvīgai uzlabošanai gan Savienības, gan dalībvalstu līmenī līdzās labākiem norādījumiem par ziņošanu vajadzētu ievērojami palīdzēt aizvien uzlabot informāciju, kas vajadzīga, lai sekotu dekarbonizācijas dimensijas īstenošanas progresam.

- (44) Šai regulai būtu jānodrošina, ka dalībvalstis ziņo par pielāgošanos klimata pārmaiņām un finansiāla, tehnoloģiska un spēju veidošanas atbalsta sniegšanu jaunattīstības valstīm, tādējādi sekmējot UNFCCC un Parīzes nolīgumā Savienībai paredzēto saistību izpildi. Turklāt informācijai par nacionālajiem pielāgošanās pasākumiem un atbalstu ir liela nozīme arī integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu kontekstā, īpaši attiecībā uz pielāgošanos tai negatīvajai klimata pārmaiņu ietekmei, kas saistīta ar Savienības energoapgādes drošību, piemēram, dzesēšanas ūdens pieejamību elektrostacijām un enerģētiskām vajadzībām izmantojamās biomasas pieejamību, kā arī informācijai par atbalstu, kas attiecas uz enerģētikas savienības ārējo dimensiju.
- (45) Parīzes nolīgumā vēlreiz ir apstiprināts, ka Pusēm, īstenojot ar klimata pārmaiņām saistītas darbības, būtu jārespektē, jāveicina un jāņem vērā savi pienākumi cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības jomā. Tāpēc dalībvalstīm savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un ilgtermiņa stratēģijās būtu atbilstīgi jāiekļauj cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības dimensija. Savos divgadu progresa ziņojumos tām būtu jāsniedz informācija par to, kā integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu īstenošana palīdz veicināt cilvēktiesības un dzimumu līdztiesību.
- (46) Lai ierobežotu dalībvalstīm un Komisijai radīto administratīvo slogu, Komisijai būtu jāizveido tiešsaistes platforma (e-platforma), kas atvieglotu saziņu, veicinātu sadarbību un sekmētu sabiedrības piekļuvi informācijai. Tam vajadzētu atvieglot ziņojumu savlaicīgu iesniegšanu, kā arī uzlabot nacionālās ziņošanas pārredzamību. E-platformai vajadzētu papildināt, ņemot vērā un izmantot esošos – piemēram, Eiropas Vides aģentūras, *Eurostat* un Kopīgā pētniecības centra – ziņošanas procesus, datubāzes un e-rikus, kā arī Savienības vides vadības un no audita shēmas gūto pieredzi.
- (47) Komisijai būtu jānodrošina, lai integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu gala versijas būtu publiskas tiešsaistē. Pēc e-platformas izveides Komisijai šī platforma būtu jālieto, lai tajā izvietotu un publiskotu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu gala versijas, to atjauninājumus, ilgtermiņa stratēģijas un citu būtisku informāciju, ko paziņojušas dalībvalstis. Līdz e-platformas izveidei Komisijai lietos savas tīmekļa vietnes, lai sabiedrība tiešsaistē varētu piekļūt galīgajiem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem.
- (48) Kas attiecas uz datiem, kas Komisijai sniedzami nacionālās plānošanas un ziņošanas ietvaros, dalībvalstīm nebūtu dubultā jāsniedz dati un statistikas dati, kas jau darīti pieejami ar *Eurostat* starpniecību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009⁽¹⁾ tādā pašā formā, kā vajadzīgs šajā regulā noteikto plānošanas un ziņošanas pienākumu izpildei, un joprojām ar tādām pašām vērtībām ir pieejami no Komisijas (*Eurostat*). Ja tas ir iespējams un laika ziņā lietderīgi, integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos sniegtajiem datiem un prognozēm būtu jābalstās uz *Eurostat* datiem un Regulā (EK) Nr. 223/2009 paredzēto Eiropas statistikas datu ziņošanas metodiku un jābūt ar tiem saskanīgiem.
- (49) Paturot prātā vajadzību kopīgi sasniegt enerģētikas savienības stratēģijā izvirzītos mērķus un jo īpaši mērķi izveidot pilnībā funkcionējošu un noturīgu enerģētikas savienību, ir ārkārtīgi svarīgi, lai Komisija izvērtētu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus, integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus un, balstoties uz progresa ziņojumiem, – šo plānu īstenošanas gaitu. Pirmajā desmit gadu periodā tas it sevišķi attiecas uz 2030. gadam izvirzīto Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanu un nacionālā devuma nodrošināšanu šo mērķrādītāju sasniegšanā. Šāda novērtēšana būtu jāveic reizi divos gados un reizi gadā tikai tad, ja tas ir nepieciešams, un novērtējumi būtu jākonsolidē Komisijas ziņojumos par enerģētikas savienības stāvokli.
- (50) Pienācīgi ņemot vērā Komisijas tiesības ierosināt tiesību aktus, parasto likumdošanas procedūru un pilnvaru līdzsvaru starp institūcijām, Eiropas Parlamentam un Padomei ik gadu būtu jānovērtē enerģētikas savienības panāktais progress visās enerģētikas un klimata rīcībpolitiku dimensijās.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistiskās programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).

- (51) Komisijai būtu jānovērtē integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos noteikto rīcībpolitiku un pasākumu kopējā ietekme uz Savienības klimata un enerģētikas politikas pasākumu darbību, jo īpaši attiecībā uz vajadzību pēc papildu Savienības rīcībpolitikām un pasākumiem, ņemot vērā, ka saskaņā ar Parīzes nolīguma saistībām Savienībā ir jāsamazina SEG emisijas un jāuzlabo piesaistes rādītāji.
- (52) Tā kā aviācijā rodas CO₂ un citu gāzu emisijas, tostarp slāpekļa oksīdu emisijas, un tā iespaido tādus procesus kā pastiprināta spalvmākoņu veidošanās, tā atstāj ietekmi uz pasaules klimatu. ņemot vērā, ka zinātniskā izpratne par šādu ietekmi strauji attīstās, Regulā (ES) Nr. 525/2013 jau ir paredzēts no jauna izvērtēt, kāda ir ar CO₂ nesaistītā aviācijas ietekme uz pasaules klimatu. Tam izmantotā modelēšana būtu jāpielāgo zinātniskajam progresam. Balstoties uz šādas ietekmes novērtējumiem, Komisijai līdz 2020. gada 1. janvārim būtu jāiesniedz atjaunināta aviācijas ar CO₂ nesaistītās ietekmes analīze un vajadzības gadījumā papildus jāiesniedz priekšlikums par to, kādi ir vislabākie veidi šīs ietekmes novēršanai.
- (53) Saskaņā ar tagadējām UNFCCC pamatnostādnēm par SEG rādītāju ziņošanu aprēķini un ziņošana par metāna emisijām ir balstīta uz globālās sasilšanas potenciāla (GWP) vērtībām 100 gados. ņemot vērā augsto GWP un metāna relatīvi īso noturību atmosfērā, kas būtiski ietekmē klimatu īstermiņā un vidējā termiņā, Komisijai būtu jāanalizē īstenošanas rīcībpolitiku un pasākumu ietekme nolūkā samazināt metāna emisiju īstermiņa un vidēja termiņa ietekmi uz Savienības SEG emisijām. Komisijai būtu jāapsver, kādas ir politikas iespējas, lai strauji risinātu metāna emisiju problēmu, un būtu jānāk klajā ar Savienības stratēģisko plānu attiecībā uz metānu, kas būtu šajā regulā paredzētās Savienības ilgtermiņa stratēģijas neatņemama daļa.
- (54) Lai palīdzētu nodrošināt saskanību starp nacionālajām un Savienības rīcībpolitikām un enerģētikas savienības mērķiem, Komisijai un dalībvalstīm būtu pastāvīgi jāiesaistās dialogā un vajadzības gadījumā dialogs būtu jāveido arī starp dalībvalstīm. Komisijai būtu dalībvalstīm pēc vajadzības jāsniedz ieteikumi, arī par integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu vērienīgumu, paziņoto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu rīcībpolitiku un pasākumu vēlāko īstenošanu un citām rīcībpolitikām un pasākumiem, kas ir atbilstīgas enerģētikas savienības īstenošanas kontekstā. Lai arī ieteikumi neuzliek saistības, kā tas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 288. pantā, dalībvalstīm tomēr šādi ieteikumi būtu pienācīgi jāņem vērā un nākamajos progresa ziņojumos jāizklāsta, kā tas ir darīts. Attiecībā uz atjaunojamo enerģiju Komisijas novērtējums ir jābalsta uz objektīviem kritērijiem. Ja Komisija nāk klajā ar ieteikumu par kādas dalībvalsts nacionālā plāna projektu, tas būtu jādara pēc iespējas drīzāk, ņemot vērā, no vienas puses, to, ka Komisijai ir jāsummē atsevišķi visu dalībvalstu kvantitatīvi izteiktie plānotie devumi, lai novērtētu Savienības līmeņa mērķuzdevuma vērienīgumu, un, no otras puses, ir jānodod pietiekami daudz laika attiecīgajai dalībvalstij, lai tā varētu pienācīgi ņemt vērā Komisijas ieteikumus pirms sava nacionālā plāna galīgās izstrādes, kā arī ir jānovērš risks, ka dalībvalsts nacionālā plāna izstrāde varētu tikt novēlota.
- (55) Izmaksēfektīvs atjaunojamās enerģijas izmantojums ir viens no galvenajiem objektīvajiem kritērijiem dalībvalstu devumu novērtēšanai. Atjaunojamās enerģijas izmantojuma izmaksu struktūra ir sarežģīta, un dažādās dalībvalstīs tā ir ļoti atšķirīga. Tā ietver ne tikai atbalsta shēmu izmaksas, bet *inter alia* iekārtu savienošanas izmaksas, sistēmas dublējumu, sistēmas drošības uzturēšanu un izmaksas, kas rodas saistībā ar vides ierobežojumu ievērošanu. Līdz ar to, ja dalībvalstis salīdzina, balstoties uz minēto kritēriju, būtu jāņem vērā visas izmaksas, kas saistītas ar izmantojumu, neatkarīgi no tā, vai tās sedz dalībvalsts, galapatērētāji vai projektu izstrādātāji. Komisijas ieteikumi par dalībvalstu atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķuzdevuma vērienīgumu būtu jābalsta uz formulu, kas noteikta šajā regulā un balstīta uz objektīviem kritērijiem. Tāpēc novērtējumā par dalībvalstu atjaunojamās enerģijas mērķuzdevuma vērienīgumu būtu jānorāda dalībvalstu relatīvie centieni, vienlaikus ņemot vērā arī attiecīgos apstākļus, kas ietekmē atjaunojamās enerģijas plašāku izmantojumu. Novērtējumā būtu jāiekļauj arī dati, kas iegūti no neatkarīgiem kvantitatīviem vai kvalitatīviem datu avotiem.
- (56) Ja nacionālo enerģētikas un klimata plānu vai to atjauninājumu vēriens nav pietiekams, lai kopīgi sasniegtu enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – it sevišķi 2030. gadam izvirzītos Savienības atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītājus, Komisijai Savienības līmenī būtu jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka šie mērķi un mērķrādītāji tiek kopīgi sasniegti (tādējādi novēršot vēriena nepietiekamību). Ja Savienības progress virzībā uz šiem mērķiem un mērķrādītājiem nav pietiekams to sasniegšanai, Komisijai līdztekus ieteikumu sniegšanai būtu jāierosina pasākumi un jāizmanto tās pilnvaras Savienības līmenī

vai dalībvalstīm būtu jāveic papildu pasākumi, lai nodrošinātu šo mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu (tādējādi novēršot progresa nepietiekamību). Šādos pasākumos būtu jāņem vērā arī dalībvalstu agrīnie centieni 2030. gada atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanā, līdz 2020. gadam vai agrāk panākot tādu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru, kas pārsniedz saistošo nacionālo mērķrādītāju, vai panākot agrīnu progresu virzībā uz 2020. gada saistošā nacionālā mērķrādītāja sasniegšanu, vai sniedzot savu devumu Savienības saistošā mērķrādītāja sasniegšanā, proti, panākt, ka 2030. gadā atjaunojamās enerģijas īpatsvars ir vismaz 32 %. Atjaunojamās enerģijas jomā šādi pasākumi var ietvert arī brīvprātīgas dalībvalstu iemaksas Komisijas pārvaldītā Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismā, kas tiktu izmantots izmaksu ziņā visefektīvāko atjaunojamās enerģijas projektu finansēšanā visā Savienībā, tādējādi nodrošinot dalībvalstīm iespēju sniegt ieguldījumu Savienības mērķrādītāja sasniegšanā ar viszemākajām iespējamām izmaksām. Sākot ar 2021. gadu, dalībvalstu nacionālie atjaunojamās enerģijas mērķrādītāji 2020. gadam būtu jāizmanto par bāzlinijas atjaunojamās enerģijas īpatsvaru un būtu jā saglabā visā periodā. Energoefektivitātes jomā papildu pasākumi var būt īpaši orientēti uz produktu, ēku un transporta energoefektivitātes uzlabošanu.

- (57) Dalībvalstu nacionālie atjaunojamās enerģijas mērķrādītāji 2020. gadam, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 ⁽¹⁾ I pielikumā, būtu jāizmanto par sākumpunktu nacionālās indikatīvās trajektorijas noteikšanai no 2021. līdz 2030. gadam, ja vien dalībvalsts brīvprātīgi nenolemj noteikt augstāku sākumpunktu. Turklāt šajā periodā šiem mērķrādītājiem vajadzētu atbilst obligātajam bāzlinijas īpatsvaram, kā tas noteikts arī Direktīvā (ES) 2018/2001. Tādējādi minētajā periodā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaram katras dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņā nevajadzētu būt zemākam par tās bāzlinijas īpatsvaru.
- (58) Ja dalībvalsts nesaglabā savu bāzlinijas īpatsvaru, kas izmērīts viena gada periodā, tai viena gada laikā būtu jāveic papildu pasākumi, lai kompensētu šo neatbilstību savā bāzlinijas scenārijā. Ja dalībvalsts efektīvi veikusi šādus nepieciešamos pasākumus un izpildījusi pienākumu kompensēt neatbilstību, būtu jāuzskata, ka tā, sākot no brīža, kad attiecīgā neatbilstība konstatēta, ievēro sava bāzlinijas scenārija obligātās prasības, kā arī ievēro gan šo regulu, gan Direktīvu (ES) 2018/2001.
- (59) Lai dalībvalstis un Komisija varētu īstenot pienācīgu uzraudzību un veikt agrīnas koriģējošas darbības un lai nepieļautu "parazitējošu" attieksmi, visu valstu indikatīvajām trajektorijām un attiecīgi arī Savienības indikatīvajai trajektorijai 2022., 2025. un 2027. gadā vajadzētu sasniegt vismaz zināmu minimālo procentuālo attiecību no kopējā līdz 2030. gadam sasniedzamā atjaunojamās enerģijas īpatsvara pieauguma, kā noteikts šajā regulā. Šo atsaucies punktu sasniegšana 2022., 2025. un 2027. gadā ir jānovērtē Komisijai, pamatojoties *inter alia* uz dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresa ziņojumiem, kas dalībvalstīm būtu jāiesniedz. Ja dalībvalstis atsaucies punktus nav sasniegušas, tām nākamajā progresa ziņojumā būtu jāprecizē, kā šo nepilnību novērst. Ja Savienības indikatīvie atsaucies punkti nav sasniegti, dalībvalstīm, kuras nav sasniegušas savus atsaucies punktus, neatbilstība būtu jākompensē, īstenojot papildu pasākumus.
- (60) Savienībai un dalībvalstīm būtu jātiecas sniegt visjaunāko informāciju par savām SEG emisijām un piesaisti. Ar šo regulu būtu jānodod iespēja šādus aprēķinus sagatavot pēc iespējas īsākos termiņos, izmantojot statistikas datus un citu informāciju, piemēram, attiecīgā gadījumā kosmosā iegūtos datus, ko sniedz programma *Copernicus*, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 377/2014 ⁽²⁾, un citas satelītsistēmas.
- (61) Saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842 arī turpmāk būtu jāizmanto Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 406/2009/EK ⁽³⁾ izraudzītā ikgadējā saistību cikla pieeja. Minētās pieejas īstenošanai ir vajadzīga visaptveroša dalībvalstu SEG inventarizācijas ziņojumu izskatīšana, lai varētu novērtēt atbilstību un vajadzības gadījumā piemērot korektīvus pasākumus. Lai nodrošinātu, ka atbilstība Regulai (ES) 2018/842 tiek izvērtēta ticami, konsekventi, pārredzami un savlaicīgi, ir vajadzīgs dalībvalstu iesniegto SEG inventarizācijas ziņojumu izskatīšanas process Savienības līmenī.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (skatīt šā Oficiālā Vēstneša 82. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 377/2014 (2014. gada 3. aprīlis), ar ko izveido programmu *Copernicus* un atceļ Regulu (ES) Nr. 911/2010 (OV L 122, 24.4.2014., 44. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam (OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.).

- (62) Dalībvalstīm un Komisijai katrā ziņā būtu cieši jāsadarbojas visos jautājumos, kas saistīti ar enerģētikas savienības īstenošanu, cieši iesaistot Eiropas Parlamentu jautājumos, kas saistīti ar šo regulu. Komisijai attiecīgi būtu jāpalīdz dalībvalstīm šīs regulas īstenošanā, it sevišķi integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu izstrādē un ar to saistītajā kapacitātes veidošanā, tostarp mobilizējot iekšējos resursus no iekšējās modeļēšanas struktūras un vajadzības gadījumā piesaistot ārējos ekspertus.
- (63) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos tiek ņemti vērā jaunākie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada ietvaros.
- (64) Dalībvalstīm būtu jāievēro princips “energoefektivitāte pirmajā vietā”, kas nozīmē, ka pirms enerģētikas plānošanas un politikas un investīciju lēmumu pieņemšanas ir jāapsver, vai paredzētos plānošanas, politikas un investīciju pasākumus kopumā vai daļēji var aizstāt ar izmaksefektīviem, tehniski, ekonomiski un videi nekaitīgiem alternatīviem plānošanas, politikas un investīciju pasākumiem, kas vienlaikus joprojām nodrošina attiecīgo lēmumu mērķu sasniegšanu. Tas jo īpaši ietver energoefektivitātes uzskatīšanu par vienu no izšķirīgiem elementiem un vienu no būtiskākajiem apsvērumiem turpmākajos lēmumos par investīcijām Savienības energoinfrastrukturā. Šādas izmaksefektīvas alternatīvas ietver pasākumus, ar kuriem enerģijas pieprasījumu un energoapgādi padara efektīvāku, jo īpaši ar tādiem līdzekļiem kā izmaksefektīvs enerģijas galapatēriņa ietaupījums, pieprasījuma reakcijas iniciatīvas un efektīvāka enerģijas pārveide, pārvade un sadale. Turklāt dalībvalstīm būtu jāmudina minētā principa izplatīšana reģionālajā un vietējā pašpārvaldē, kā arī privātajā sektorā.
- (65) Eiropas Vides aģentūrai būtu saskaņā ar savu gada darba programmu vajadzības gadījumā jāpalīdz Komisijai ar novērtēšanu, monitoringu un ziņošanu.
- (66) Būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai varētu grozīt integrēto nacionālo enerģijas un klimata plānu vispārīgo struktūru (veidni) nolūkā to pielāgot Savienības enerģētikas un klimata politikas satvara grozījumiem, kas ir tieši un konkrēti saistīti ar Savienības devumiem saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu, ņemt vērā GSP vērtību un starptautiski saskaņoto inventarizācijas vadlīniju izmaiņas, noteikt Savienības inventarizācijas sistēmai piemērojamās pamatprasības un izveidot reģistrus. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlamentam un Padomei visi dokumenti būtu jāsaņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem vajadzētu būt sistemātiskai piekļuvei Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana. Vajadzības gadījumā tai būtu jāņem vērā arī saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu pieņemtie lēmumi.
- (67) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresa ziņojumiem; integrēto ziņošanu par nacionālajiem pielāgošanās pasākumiem; jaunattīstības valstīm sniegto finanšu un tehnoloģisko atbalstu un izsoles ieņēmumiem; ikgadējo ziņošanu par aptuvenajiem SEG inventarizācijas ziņojumiem, SEG inventarizācijas ziņojumiem un uzskaitītajām SEG emisijām un piesaisti; Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismu, nacionālajām inventarizācijas sistēmām; inventarizācijas ziņojumu izskatīšanu; Savienības un nacionālajām sistēmām rīcībpolitikai un pasākumiem un prognozēm; un ziņošanu par SEG rīcībpolitikām un pasākumiem un prognozēm, būtu Komisijai jāpiešķir īstenošanas pilnvaras. Šīs pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽²⁾.
- (68) Lai īstenotu šajā regulā noteiktās īstenošanas pilnvaras, Komisijai, pildot šajā regulā noteiktos pienākumus, būtu jāsaņem palīdzība no Klimata pārmaiņu komitejas, kas aizstāj pašreizējo Klimata pārmaiņu komiteju, kura izveidota ar Lēmuma 93/389/EEK 8. pantu, Lēmuma 280/2004/EK 9. pantu un Regulas (ES) Nr. 525/2013 26. pantu, un no Enerģētikas savienības komitejas. Lai nodrošinātu rīcībpolitiku saskaņotību un pēc iespējas lielāku sinerģiju starp sektoriem, saistībā ar šīs regulas īstenošanu abu komiteju sanāksmēs būtu jāaicina piedalīties gan klimata, gan enerģētikas ekspertus.

⁽¹⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (69) Komisijai 2024. gadā un pēc tam reizi piecos gados būtu jāpārskata šīs regulas piemērošana un jāsaņem grozījumu priekšlikumi, ja tas vajadzīgs, lai nodrošinātu pienācīgu regulas piemērošanu un tās mērķu sasniegšanu. Minētajos pārskatos būtu jāņem vērā arī notikumu gaita un būtu jāpaziņo Parīzes nolīgumā paredzētās globālās izsvēršanas rezultāti.
- (70) Lai nodrošinātu racionalizētu un integrētu pieeju galvenajiem plānošanas, ziņošanas un monitoringa pavedieniem, šai regulai būtu jāintegrē, jāgroza, jāaizstāj un jāatceļ atsevišķi plānošanas, ziņošanas un monitoringa pienākumi, kas pašlaik ietverti sektorālajos Savienības enerģētikas un klimata tiesību aktos. Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza šādi tiesību akti:
- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/22/EK ⁽¹⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK ⁽²⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK ⁽³⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 663/2009 ⁽⁴⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 ⁽⁵⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK ⁽⁶⁾,
 - Padomes Direktīva 2009/119/EK ⁽⁷⁾,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES ⁽⁸⁾,
 - Direktīva 2012/27/ES,
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/30/ES ⁽⁹⁾,
 - Padomes Direktīva (ES) 2015/652 ⁽¹⁰⁾.
- (71) Saskaņotības un juridiskās noteiktības labad nekam šajā regulā nevajadzētu atturēt no atkāpju piemērošanas saskaņā ar attiecīgajiem Savienības sektorālajiem tiesību aktiem elektroenerģijas un elektroenerģijas nozares riskgativības jomā.
- (72) Šajā regulā arī būtu jāintegrē visi Regulas (ES) Nr. 525/2013 noteikumi. Tāpēc Regula (ES) Nr. 525/2013 no 2021. gada 1. janvāra būtu jāatceļ. Tomēr, lai nodrošinātu, ka Lēmuma Nr. 406/2009/EK īstenošana turpinās saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 525/2013 un ka tiesību aktos joprojām ir ietverti atsevišķi ar Kioto protokola īstenošanu saistīti aspekti, dažiem noteikumiem jāpaliek piemērojami arī pēc minētā datuma.
- (73) Tā kā dalībvalstis šīs regulas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt vienas pašas un ka tāpēc ierosinātās rīcības mēroga un ietekmes dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/22/EK (1994. gada 30. maijs) par atļauju piešķiršanas un izmantošanas noteikumiem ogļūdeņraža meklēšanai, izpētei un ieguvei (OV L 164, 30.6.1994., 3. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/70/EK (1998. gada 13. oktobris), kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/12/EEK (OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/11/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 663/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido programmu ekonomikas atveseļošanas atbalstam, piešķirot Kopienas finansiālo palīdzību projektiem enerģētikas jomā (OV L 200, 31.7.2009., 31. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes Direktīva 2009/119/EK (2009. gada 14. septembris), ar ko dalībvalstīm uzliek pienākumu uzturēt jēlnafts un/vai nafts produktu obligātas rezerves (OV L 265, 9.10.2009., 9. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/30/ES (2013. gada 12. jūnijs) par to darbību drošumu, kas saistītas ar naftas un gāzes nozares darbībām jūrā, un ar kuru groza Direktīvu 2004/35/EK (OV L 178, 28.6.2013., 66. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Padomes Direktīva (ES) 2015/652 (2015. gada 20. aprīlis), ar ko nosaka aprēķina metodes un ziņošanas prasības, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/70/EK, attiecībā uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti (OV L 107, 25.4.2015., 26. lpp.).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu ievieš pārvaldības mehānismu, ar ko:

- a) īsteno stratēģijas un pasākumus, kas izstrādāti enerģētikas savienības mērķu un mērķrādītāju un Parīzes nolīguma ietvaros uzņemto ilgtermiņa Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju saistību izpildei un pirmajā desmit gadu periodā – no 2021. līdz 2030. gadam – it sevišķi 2030. gadam izvirzīto Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāju sasniegšanai;
- b) veicina sadarbību starp dalībvalstīm, tostarp vajadzības gadījumā reģionālā līmenī, kas izveidota enerģētikas savienības mērķrādītāju un mērķu sasniegšanai;
- c) nodrošina, ka ziņojumi, ko Savienība un tās dalībvalstis iesniedz UNFCCC un Parīzes nolīguma sekretariātam, ir savlaicīgi, pārredzami, precīzi, konsekventi, salīdzināmi un pilnīgi;
- d) sekmē lielāku regulatīvo noteiktību, kā arī lielāku noteiktību investoriem un palīdz pilnībā izmantot iespējas, ko sniedz ekonomiskā attīstība, investīciju stimuli, darbvietu radīšana un sociālā kohēzija.

Pārvaldības mehānisma pamatā ir ilgtermiņa stratēģijas, integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni, kas aptver desmit gadu periodus, no kuriem pirmais ir 2021.–2030. gads, atbilstošie integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresa ziņojumi, ko sniedz dalībvalstis, un Komisijas izveidotā integrētā monitoringa kārtība. Pārvaldības mehānisms nodrošina efektīvas iespējas sabiedrībai piedalīties attiecīgo nacionālo plānu un ilgtermiņa stratēģiju sagatavošanā. Ar to Komisijas un dalībvalstu starpā nosaka strukturētu, pārredzamu, iteratīvu procesu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu galīgās redakcijas izstrādei un to vēlākai īstenošanai, tostarp reģionālās sadarbības aspektā, kā arī attiecīgo Komisijas rīcību.

2. Šī regula attiecas uz piecām enerģētikas savienības dimensijām, kas ir cieši saistītas un savstarpēji pastiprinošas:

- a) enerģētiskā drošība;
- b) iekšējais enerģijas tirgus;
- c) energoefektivitāte;
- d) dekarbonizācija; un
- e) pētniecība, inovācija un konkurētspēja.

2. pants

Definīcijas

Piemēro šādas definīcijas:

- 1) “rīcībpolitikas un pasākumi” ir visi instrumenti, kas palīdz sasniegt integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu mērķus un/vai izpildīt UNFCCC 4. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētās saistības, tostarp saistības, kuru galvenais mērķis nav siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošana un samazināšana vai energosistēmas izmaiņas;
- 2) “esošās rīcībpolitikas un pasākumi” ir īstenotās rīcībpolitikas un pasākumi un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi;
- 3) “īstenotās rīcībpolitikas un pasākumi” ir rīcībpolitikas un pasākumi, attiecībā uz kuriem integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna vai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma iesniegšanas dienā ir spēkā viens vai vairāki no šādiem nosacījumiem: ir spēkā tieši piemērojami Savienības tiesību akti vai valsts tiesību akti, ir noslēgts viens vai vairāki brīvprātīgi nolīgumi, ir piešķirti finanšu resursi, ir mobilizēti cilvēkresursi;

- 4) "pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi" ir rīcībpolitikas un pasākumi, par kuriem līdz integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna vai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma iesniegšanas dienai pieņemts oficiāls valdības lēmums un kuru ir skaidra apņemšanās īstenot;
- 5) "plānotās rīcībpolitikas un pasākumi" ir varianti, par kuriem norit debates un kuru ir reālas iespējas pieņemt un īstenot pēc integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna vai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma iesniegšanas dienas;
- 6) "rīcībpolitiku un pasākumu un prognožu sistēma" ir institucionālu, juridisku un procesuālu pasākumu sistēma, kas izveidota, lai ziņotu par rīcībpolitikām un pasākumiem un par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kā arī energosistēmu, kā *inter alia* noteikts 39. pantā;
- 7) "prognozes" ir prognozētās antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un prognozētā piesaiste piesaistītājos vai prognozētās energosistēmas izmaiņas, kas iever vismaz kvantitatīvus aprēķinus par četriem secīgiem turpmākiem gadiem, kuru pēdējais cipars ir "0" vai "5", tūlīt pēc pārskata gada;
- 8) "prognozes bez pasākumiem" ir prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kurās neietilpst visu to rīcībpolitiku un pasākumu rezultāti, kas plānoti, pieņemti vai īstenoti pēc gada, kas izraudzīts par attiecīgās prognozes sākumpunktu;
- 9) "prognozes ar pasākumiem" ir prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kas ietver pieņemto un īstenoto rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus, kuri skar siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu vai energosistēmas izmaiņas;
- 10) "prognozes ar papildu pasākumiem" ir tādas prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos vai energosistēmas izmaiņām, kas ietver to rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus (siltumnīcefekta gāzu samazinājumu), kuri pieņemti un īstenoti, lai mazinātu klimata pārmaiņas vai sasniegtu enerģētikas mērķus, kā arī šajā sakarā plānoto rīcībpolitiku un pasākumu rezultātus;
- 11) "2030. gadam izvirzītie Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāji" ir saistošais Savienības mēroga mērķrādītājs, kas paredz visā iekšējā tautsaimniecībā līdz 2030. gadam vismaz par 40 % samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas salīdzinājumā ar 1990. gadu, saistošais Savienības līmeņa mērķrādītājs, kas paredz līdz 2030. gadam panākt, ka atjaunojamās enerģijas īpatsvars Savienībā ir vismaz 32 %, Savienības līmeņa pamatmērķis, kas paredz līdz 2030. gadam vismaz par 32,5 % uzlabot energoefektivitāti, un 2030. gadam izvirzītais 15 % elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītājs, kā arī visi citi šādi mērķrādītāji, par kuriem Eiropadome vai Eiropas Parlaments un Padome varētu vienoties attiecībā uz 2030. gadu;
- 12) "nacionālā inventarizācijas sistēma" ir institucionālu, juridisku un procesuālu pasākumu sistēma, kas dalībvalstī izveidota, lai aprēķinātu antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kā arī ziņotu un arhivētu inventarizācijas ziņojumu informāciju;
- 13) "indikators" ir kvantitatīvs vai kvalitatīvs faktors jeb mainīgais, kas palīdz labāk izprast, kāds progress panākts īstenošanā;
- 14) "pamatindikatori" ir Komisijas izvirzītie indikatori, kas raksturo piecās enerģētikas savienības dimensijās panākto progresu;
- 15) "tehniskas korekcijas" ir korekcijas nacionālo siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas aprēķinos, kuras izdarītas saistībā ar 38. pantā paredzēto izskatīšanu, ja iesniegtie inventarizācijas dati ir nepilnīgi vai ir sagatavoti tādā veidā, kas neatbilst attiecīgajiem starptautiskajiem un Savienības noteikumiem vai vadlīnijām, un ar kurām paredzēts aizstāt sākotnēji iesniegtos aprēķinus;
- 16) "kvalitātes nodrošināšana" ir plānota izskatīšanas procedūru sistēma, ar ko nodrošina, ka tiek sasniegti datu kvalitātes mērķi un ka tiek ziņoti labāki iespējamie aprēķini un informācija, tādējādi uzlabojot kvalitātes kontroles programmas rezultativitāti un palīdzot dalībvalstīm;
- 17) "kvalitātes kontrole" ir ikdienas tehnisko darbību sistēma, ar ko mēra un kontrolē apkopotās informācijas un aprēķinu kvalitāti, lai nodrošinātu datu integritāti, pareizību un pilnīgumu, identificētu un novērstu kļūdas un izlaidumus, dokumentētu un arhivētu datus un citus izmantotos materiālus un reģistrētu visas kvalitātes nodrošināšanas darbības;

- 18) “energoefektivitāte pirmajā vietā” nozīmē, ka enerģētikas plānošanā un politikā un investīciju lēmumos maksimāli tiek ņemti vērā alternatīvi izmaksefektīvi energoefektivitātes pasākumi, ar ko enerģijas pieprasījumu un energoapgādi padara efektīvāku, jo īpaši ar tādiem līdzekļiem kā izmaksefektīvs enerģijas galapatēriņa ietaupījums, pieprasījuma reakcijas iniciatīvas un efektīvāka enerģijas pārveide, pārvade un sadale, kas vienlaikus joprojām nodrošina minēto lēmumu mērķu sasniegšanu;
- 19) “SET plāns” ir stratēģiskais energotehnoloģiju plāns, kā izklāstīts Komisijas 2015. gada 15. septembra paziņojumā “Ceļā uz integrētu stratēģisko energotehnoloģiju (SET) plānu: Eiropas energosistēmas pārveides paātrināšana”;
- 20) “agrīni centieni” ir:
 - a) saistībā ar iespējamās neatbilstības novērtēšanu starp Savienības 2030. gada mērķrādītāju no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtai enerģijai un dalībvalstu kolektīvo devumu – dalībvalsts sasniegtais no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars, kas pārsniedz 2020. gada nacionālo saistošo mērķrādītāju, kā noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 I pielikumā, vai agrīns dalībvalsts progress virzībā uz 2020. gada nacionālā saistošā mērķrādītāja sasniegšanu;
 - b) saistībā ar Komisijas ieteikumiem, kam pamatā ir saskaņā ar 29. panta 1. punkta b) apakšpunktu veiktā novērtēšana attiecībā uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas energoresursiem, – dalībvalsts devums Savienības saistošā mērķrādītāja sasniegšanā, proti, panākt, ka 2030. gadā atjaunojamās enerģijas īpatsvars ir vismaz 32 %, agrīna īstenošana salīdzinājumā ar dalībvalsts nacionālajiem atjaunojamās enerģijas atsaucē punktiem;
- 21) “reģionālā sadarbība” ir sadarbība starp divām vai vairāk dalībvalstīm, kas īsteno partnerību vienu vai vairākas no piecām enerģētikas savienības dimensijām;
- 22) “no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija” jeb “atjaunojamā enerģija” ir no atjaunojamajiem energoresursiem iegūta enerģija jeb atjaunojamā enerģija, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 1. punktā;
- 23) “enerģijas bruto galapatēriņš” ir enerģijas bruto galapatēriņš, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 4. punktā;
- 24) “atbalsta shēma” ir atbalsta shēma, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 5. punktā;
- 25) “energoatjaunināšana” ir energoatjaunināšana, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 10. punktā;
- 26) “atjaunojamās enerģijas kopiena” ir atjaunojamās enerģijas kopiena, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 16. punktā;
- 27) “centralizēta siltumapgāde” vai “centralizēta aukstumapgāde” ir centralizēta siltumapgāde vai centralizēta aukstumapgāde, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 19. punktā;
- 28) “atkritumi” ir atkritumi, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 23. punktā;
- 29) “biomasa” ir biomasa, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 24. punktā;
- 30) “lauksaimniecības biomasa” ir lauksaimniecības biomasa, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 25. punktā;
- 31) “meža biomasa” ir meža biomasa, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 26. punktā;
- 32) “biomasas kurināmie/degvielas” ir biomasas kurināmie/degvielas, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 27. punktā;
- 33) “biogāze” ir biogāze, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 28. punktā;
- 34) “bioloģiskais šķidrās kurināmais” ir bioloģiskais šķidrās kurināmais, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 32. punktā;
- 35) “biodegviela” ir biodegviela, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 33. punktā;
- 36) “modernas biodegvielas” ir modernas biodegvielas, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 34. punktā;
- 37) “pārstrādāti oglekļa kurināmie/degvielas” ir pārstrādāti oglekļa kurināmie/degvielas, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 35. punktā;
- 38) “cieti bagātīgi saturoši kultūraugi” ir cieti bagātīgi saturoši kultūraugi, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 39. punktā;
- 39) “pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugi” ir pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugi, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 40. punktā;

- 40) "lignocelulozes materiāls" ir lignocelulozes materiāls, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 41. punktā;
- 41) "atlikumi" ir atlikumi, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 43. punktā;
- 42) "primārās enerģijas patēriņš" ir primārās enerģijas patēriņš, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 2. punktā;
- 43) "enerģijas galapatēriņš" ir enerģijas galapatēriņš, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 3. punktā;
- 44) "energoefektivitāte" ir energoefektivitāte, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 4. punktā;
- 45) "enerģijas ietaupījums" ir enerģijas ietaupījums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 5. punktā;
- 46) "energoefektivitātes uzlabošana" ir energoefektivitātes uzlabošana, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 6. punktā;
- 47) "energoapkalpojums" ir energopapkalpojums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 7. punktā;
- 48) "kopējā izmantojamā platība" ir kopējā izmantojamā platība, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 10. punktā;
- 49) "energovadības sistēma" ir energovadības sistēma, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 11. punktā;
- 50) "atbildīgā puse" ir atbildīgā puse, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 14. punktā;
- 51) "īstenojošā publiskā iestāde" ir īstenojošā publiskā iestāde, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 17. punktā;
- 52) "atsevišķa darbība" ir atsevišķa darbība, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 19. punktā;
- 53) "enerģijas sadales uzņēmums" ir enerģijas sadales uzņēmums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 20. punktā;
- 54) "sadales sistēmas operators" ir sadales sistēmas operators, kā definēts Direktīvas 2009/72/EK 2. panta 6. punktā un Direktīvas 2009/73/EK 2. panta 6. punktā;
- 55) "enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums" ir enerģijas mazumtirdzniecības uzņēmums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 22. punktā;
- 56) "energoapkalpojumu sniedzējs" ir energopapkalpojumu sniedzējs, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 24. punktā;
- 57) "energoefektivitātes līgums" ir energoefektivitātes līgums, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 27. punktā;
- 58) "koģenerācija" ir koģenerācija, kā definēts Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 30. punktā;
- 59) "ēka" ir ēka, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 1. punktā;
- 60) "gandrīz nulles enerģijas ēka" ir gandrīz nulles enerģijas ēka, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 2. punktā;
- 61) "siltumsūknis" ir siltumsūknis, kā definēts Direktīvas 2010/31/ES 2. panta 18. punktā;
- 62) "fosilais kurināmais/deģviela" ir tādi neatjaunojamie oglekļa enerģijas avoti kā cietais kurināmais, dabasgāze un nafta.

2. NODAĻA

Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni

3. pants

Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni

1. Katra dalībvalsts līdz 2019. gada 31. decembrim, pēc tam līdz 2029. gada 1. janvārim un vēlāk ik pēc desmit gadiem Komisijai paziņo savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Plāni ietver šā panta 2. punktā un I pielikumā norādītos elementus. Pirmais plāns aptver periodu no 2021. līdz 2030. gadam, un tajā ņemta vērā ilgāka termiņa perspektīva. Nākamie plāni aptver desmit gadu periodu tieši pēc iepriekšējā plāna aptvertā perioda beigām.

2. Integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus veido šādas galvenās sadaļas:
- a) pārskats par kārtību, kādā izstrādāts integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns; šajā pārskatā ietver kopsavilkumu, aprakstu par sabiedrisko apspriešanu un ieinteresēto pušu iesaisti un to rezultātiem, kā arī par reģionālo sadarbību ar citām dalībvalstīm plāna sagatavošanā, kā tas ir noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 10., 11. un 12. pantā;
 - b) nacionālo mērķu, mērķrādītāju un devumu apraksts saistībā ar enerģētikas savienības dimensijām, kā izklāstīts 4. pantā un I pielikumā;
 - c) to plānoto rīcībpolitiku un pasākumu apraksts, kas saistīti ar attiecīgajiem b) apakšpunktā izklāstītajiem mērķiem, mērķrādītājiem un devumiem, kā arī vispārējs pārskats par investīcijām, kas vajadzīgas attiecīgo mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanai;
 - d) pašreizējās situācijas apraksts katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām, arī energosistēmas un siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes apraksts, kā arī prognozes par b) apakšpunktā minēto mērķu saskaņību ar jau esošajām rīcībpolitikām un pasākumiem;
 - e) attiecīgā gadījumā – to regulatīvo un neregulatīvo šķēršļu un traucēkļu apraksts, kas kavē sasniegt ar atjaunojamo enerģiju un energoefektivitāti saistītos mērķus, mērķrādītājus vai devumus;
 - f) novērtējums, kurā izklāstīta plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz b) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanu, tostarp to saskaņotība ar ilgtermiņa siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķiem saskaņā ar Parīzes nolīgumu un 15. pantā minētajām ilgtermiņa stratēģijām;
 - g) vispārējs novērtējums, kurā izklāstīta plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz konkurētspēju saistībā ar enerģētikas savienības piecām dimensijām;
 - h) atbilstīgi šīs regulas III pielikumā norādītajām prasībām un struktūrai izstrādāts pielikums, kurā izklāstīta dalībvalstu metodika un rīcībpolitikas pasākumi, ar kuriem iecerēts panākt enerģijas ietaupījumu saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. pantu un V pielikumu.
3. Attiecībā uz saviem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem dalībvalstis:
- a) ierobežo administratīvo sarežģītību un izmaksas visām attiecīgajām ieinteresētajām pusēm;
 - b) ņem vērā piecu enerģētikas savienības dimensiju savstarpējo sasaisti, jo īpaši principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”;
 - c) pēc vajadzības izmanto pilnīgus un saskanīgus datus un pieņēmumus visās piecās dimensijās;
 - d) novērtē enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu, ņemot vērā nepieciešamos iekšzemes energopakalpojumus, kas vajadzīgi, lai attiecīgās valsts kontekstā nodrošinātu dzīves pamatstandartus, aktuālo sociālo politiku un citas attiecīgās rīcībpolitikas, kā arī Komisijas norādījumus par attiecīgajiem enerģētiskās nabadzības indikatoriem.
- Ja saskaņā ar pirmās daļas d) apakšpunktu kāda dalībvalsts, balstoties uz verificējamu datu novērtējumu, konstatē ievērojamu enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu, attiecīgā dalībvalsts savā plānā ietver nacionālo indikatīvo mērķi enerģētiskās nabadzības samazināšanai. Attiecīgās dalībvalstis savos integrētajos nacionālos enerģētikas un klimata plānos izklāsta rīcībpolitikas un pasākumus enerģētiskās nabadzības samazināšanai (ja tāda konstatēta), tostarp iekļauj sociālās politikas pasākumus un citas attiecīgās nacionālās programmas.
4. Katra dalībvalsts publisko savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, ko tā iesniedz Komisijai saskaņā ar šo pantu.
5. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 43. pantu, lai grozītu I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.1.1. un 3.1.1. punktu un B iedaļas 1. daļas 4.1 un 4.2.1. punktu un 2. daļas 3. punktu nolūkā pielāgot šos punktus tiem grozījumiem Savienības enerģētikas un klimata politikas satvarā, kuri ir tieši un konkrēti saistīti ar Savienības devumiem saskaņā ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu.

4. pants

Nacionālie mērķi, mērķrādītāji un devumi piecās enerģētikas savienības dimensijās

Katra dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā nosaka šādus galvenos mērķus, mērķrādītājus un devumus, kā precizēts I pielikuma A iedaļas 2. punktā:

- a) attiecībā uz dimensiju “dekarbonizācija”:
 - 1) saistībā ar siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti un nolūkā sasniegt Savienības tautsaimniecības mēroga siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju;
 - i) dalībvalsts saistošais nacionālais siltumnīcefekta gāzu emisiju mērķrādītājs un saistošie ikgadējie nacionālie limiti saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842;

ii) dalībvalsts saistības saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841;

iii) attiecīgā gadījumā – citi mērķi un mērķrādītāji, tostarp sektorālie mērķrādītāji un pielāgošanās uzdevumi nolūkā sasniegt enerģētikas savienības mērķrādītājus un mērķus un izpildīt Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu;

2) attiecībā uz atjaunojamo enerģiju:

nolūkā sasniegt Savienības saistošo mērķrādītāju, proti, līdz 2030. gadam panākt vismaz 32 % atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, kā minēts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. pantā, devums šā mērķrādītāja sasniegšanā, kas izteikts kā dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā ar indikatīvu trajektoriju šā devuma panākšanai turpmāk pēc 2021. gada. 2022. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu vismaz 18 % apmērā no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā. 2025. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu vismaz 43 % apmērā no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā. 2027. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz atsaucē punktu vismaz 65 % apmērā no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina attiecīgās dalībvalsts saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam un tās devumu 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanā.

2030. gadā indikatīvā trajektorija sasniedz vismaz dalībvalsts plānoto devumu. Ja dalībvalsts prognozē, ka tā pārsniegs savu saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam, tās indikatīvā trajektorija var sākties līmenī, kuru tā prognozējusi sasniegt. Dalībvalstu indikatīvās trajektorijas, kopā ņemtas, sasniedz Savienības atsaucē punktus 2022., 2025. un 2027. gadā un Savienības saistošo mērķrādītāju 2030. gadam, proti, atjaunojamās enerģijas īpatsvaru vismaz 32 % apmērā. Neatkarīgi no dalībvalsts devuma Savienības mērķrādītāja sasniegšanā un dalībvalsts indikatīvās trajektorijas šīs regulas vajadzībām dalībvalstij ir brīva izvēle saskaņā ar savu valsts politiku norādīt vērienīgākus mērķus;

b) attiecībā uz dimensiju “energoefektivitāte”:

1) indikatīvais nacionālais energoefektivitātes devums nolūkā panākt, ka 2030. gadā Direktīvas 2012/27/ES 1. panta 1. punktā un 3. panta 5. punktā minētie Savienības energoefektivitātes mērķrādītāji ir vismaz 32,5 % līmenī, kuru pamatā ir vai nu primārās enerģijas patēriņš, vai enerģijas galapatēriņš, primārās enerģijas ietaupījums vai enerģijas galapatēriņa ietaupījums, vai energointensitāte.

Dalībvalstis savu devumu izsaka kā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa absolūto līmeni 2020. gadā un kā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa absolūto līmeni 2030. gadā, norādot indikatīvu trajektoriju šā devuma panākšanai no 2021. gada. Tās paskaidro izmantoto metodiku un izmantotos pārreķina koeficientus;

2) kumulatīvais enerģijas galapatēriņa papildu ietaupījuma apjoms, kas jāsasniedz 2021.–2030. gada periodā saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu par enerģijas ietaupījumu pienākumu;

3) nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) fonda ilgtermiņa renovācijas stratēģijas indikatīvie atskaites punkti, ceļvedis ar valsts noteiktiem progresu mērīšanas indikatoriem, uz pierādījumiem balstīta aplēse par prognozēto enerģijas ietaupījumu un plašākiem ieguvumiem un devumiem Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanā, ievērojot Direktīvu 2012/27/ES saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu;

4) kopējā renovējamā platība vai līdzvērtīgs ikgadējais enerģijas ietaupījums, kas saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 5. pantu jāgūst 2021.–2030. gadā saskaņā ar par publisko struktūru ēkām kā piemēru;

c) attiecībā uz dimensiju “enerģētiskā drošība”:

1) nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai:

— vairāk dažādotu energoavotus un energopiegādes no trešām valstīm, kam nolūks var būt mazināt atkarību no enerģijas importa,

— palielinātu nacionālās energosistēmas elastību un

— risinātu ar kāda energoresursa piegāžu ierobežojumiem vai pārtraukumiem saistītās problēmas nolūkā uzlabot reģionālo un nacionālo energosistēmu noturību, tostarp mērķu izpildes grafiku;

d) attiecībā uz dimensiju “iekšējais enerģijas tirgus”:

- 1) elektrotīklu starpsavienojumu līmenis, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā, ņemot vērā elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju 2030. gadam – vismaz 15 %, atbilstoši stratēģijai, kurā ciešā sadarbībā ar skartajām dalībvalstīm noteikts sasniedzamais līmenis no 2021. gada un turpmāk, ņemot vērā starpsavienojumu 10 % mērķrādītāju 2020. gadam un uz cenu atšķirībām vairumtirgū balstītos rīcības neatliekamības indikatorus, starpsavienojumu nominālo pārvades jaudu saistībā ar starpsavienojumu maksimumslodzi un uzstādīto atjaunojamās enerģijas ražošanas jaudu, kā noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.4.1. punktā. Par katru jaunu starpsavienojumu veic sociālekonomisko un vides izmaksu un ieguvumu analīzi, un to ievieš tikai tad, ja potenciālie ieguvumi pārsniedz izmaksas;
- 2) galvenie elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras projekti un attiecīgā gadījumā modernizācijas projekti, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus un mērķrādītājus saskaņā ar piecām enerģētikas savienības dimensijām;
- 3) nacionālie mērķi, kas saistīti ar citiem iekšējā enerģijas tirgus aspektiem, tādiem kā: lielāka sistēmas elastība, ko jo īpaši panāk ar rīcībpolitikām un pasākumiem, kas saistīti ar tirgus cenu noteikšanu atbilstīgi piemērojamiem tiesību aktiem; tirgus integrācija un sasaistīšana nolūkā palielināt esošo starpsavienojumu tirgusspēju, viedie tīkli, agregācija, pieprasījuma reakcija, akumulēšana, decentralizētā ražošana, nosūtīšanas, pārsūtīšanas un ierobežošanas mehānismi un reāllaika cenu signāli, tostarp mērķu izpildes grafiki, un citi nacionālie mērķi, kas saistīti ar iekšējo enerģijas tirgu, kā noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.4.3. punktā;

e) attiecībā uz dimensiju “pētniecība, inovācija un konkurētspēja”:

- 1) nacionālie mērķi un finansēšanas mērķrādītāji publiskai un, ja pieejams, privātai pētniecībai un inovācijai, kas saistīta ar enerģētikas savienību, tostarp vajadzības gadījumā mērķu izpildes grafiks; šie mērķrādītāji un mērķi atspoguļo prioritātes, kas noteiktas enerģētikas savienības stratēģijā un attiecīgā gadījumā SET plānā. Nosakot savus mērķus, mērķrādītājus un devumus, dalībvalstis var balstīties uz esošajām nacionālām stratēģijām vai plāniem, kas ir saderīgi ar Savienības tiesību aktiem;
- 2) attiecīgā gadījumā nacionālie 2050. gadam izvirzītie mērķi, kas saistīti ar tīras enerģijas tehnoloģijām;

5. pants

Dalībvalstu devuma noteikšanas process atjaunojamās enerģijas jomā

1. Nosakot, kāds būs tās devums no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā enerģijas bruto galapatēriņā 2030. gadā un – nākamo nacionālo plānu gadījumā – katra nākamā perioda pēdējā gadā, kā paredzēts 4. panta a) punkta 2. apakšpunktā, katra dalībvalsts ņem vērā sekojošo:

- a) Direktīvā (ES) 2018/2001 paredzētie pasākumi;
- b) pasākumi, kas saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES pieņemti energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanai;
- c) jebkādi citi esošie pasākumi, kuru mērķis ir veicināt atjaunojamās enerģijas izmantošanu dalībvalstī un attiecīgā gadījumā Savienības līmenī;
- d) tās 2020. gada saistošais mērķrādītājs no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaram enerģijas bruto galapatēriņā, kā noteikts Direktīvā (ES) 2018/2001;
- e) jebkādi būtiski apstākļi, kas ietekmē atjaunojamās enerģijas izmantojumu, piemēram:
 - i) taisnīgs izmantojuma sadalījums visā Savienībā;
 - ii) ekonomiskie nosacījumi un potenciāls, tostarp IKP uz vienu iedzīvotāju;
 - iii) izmaksefektīva atjaunojamās enerģijas izmantojuma potenciāls;
 - iv) ģeogrāfiskie, vides un dabas noteiktie ierobežojumi, tostarp teritorijas un reģioni bez starpsavienojumiem;
 - v) dalībvalstu elektrotīklu starpsavienojumu līmenis;
 - vi) citi būtiski apstākļi, jo īpaši agrīnie centieni.

Attiecībā uz pirmās daļas e) apakšpunktu katra dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā norāda, kādus būtiskus atjaunojamās enerģijas izmantojumu ietekmējošus apstākļus tā ir ņēmusi vērā.

2. Dalībvalstis kopīgi nodrošina, ka to devumu summa ir tāda, lai no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā Savienības līmenī līdz 2030. gadam būtu vismaz 32 %.

6. pants

Dalībvalstu devuma noteikšanas process energoefektivitātes jomā

1. Nosakot, kāds būs dalībvalsts indikatīvais nacionālais energoefektivitātes devums attiecībā uz 2030. gadu un – nākamo nacionālo plānu gadījumā – katra nākamā perioda pēdējo gadu, kā paredzēts 4. panta b) punkta 1) apakšpunktā, katra dalībvalsts ņem vērā, ka saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 3. pantu Savienības 2020. gada enerģijas patēriņš nedrīkst pārsniegt 1 483 Mtoe primārās enerģijas vai 1 086 Mtoe galapatēriņa enerģijas un Savienības pirmā desmit gadu perioda enerģijas patēriņš 2030. gadā nedrīkst pārsniegt 1 273 Mtoe primārās enerģijas un/vai 956 Mtoe galapatēriņa enerģijas.

Turklāt katra dalībvalsts ņem vērā sekojošo:

- a) Direktīvā 2012/27/ES paredzētie pasākumi;
 - b) citi pasākumi, kuru mērķis ir veicināt energoefektivitāti dalībvalstī un Savienības līmenī.
2. Nosakot savu 1. punktā minēto devumu, katra dalībvalsts var ņemt vērā nacionālos apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu, piemēram:
- a) atlikušo izmaksefektīvo enerģijas ietaupījumu potenciālu;
 - b) iekšzemes kopprodukta tendences un prognozes;
 - c) enerģijas importa un eksporta izmaiņas;
 - d) energoresursu struktūras izmaiņas un oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas tendences; un
 - e) agrīnās darbības.

Attiecībā uz pirmo daļu katra dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā norāda, kurus atbilstīgos apstākļus, kas ietekmē primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu, tā ir ņēmusi vērā, ja tādi ir.

7. pants

Nacionālās rīcībpolitikas un pasākumi katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām

Dalībvalstis saskaņā ar I pielikumu savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos apraksta galvenās esošās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumus nolūkā sasniegt nacionālajā plānā izvirzītos mērķus, tostarp attiecīgā gadījumā apraksta pasākumus, kas paredzēti reģionālai sadarbībai un pienācīga finansējuma nodrošināšanai nacionālā un reģionālā līmenī, iekļaujot Savienības programmu un instrumentu mobilizāciju.

Dalībvalstis sniedz vispārēju pārskatu par investīcijām, kas vajadzīgas nacionālajā plānā izvirzīto mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanai, kā arī sniedz vispārēju novērtējumu par minēto investīciju avotiem.

8. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu analītiskais pamats

1. Dalībvalstis, ievērojot I pielikumā norādīto struktūru un formātu, apraksta pašreizējo situāciju katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām, tostarp energosistēmu un siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaisti integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna iesniegšanas laikā vai saskaņā ar jaunāko pieejamo informāciju. Dalībvalstis arī nosaka un apraksta prognozes, kādas izmaiņas vismaz minētā plāna periodā ir gaidāmas katrā no piecām enerģētikas savienības dimensijām esošo rīcībpolitiku un pasākumu iespaidā. Dalībvalstis, attiecīgā gadījumā un ja tas ir iespējams, cenšas aprakstīt, kādas ir papildu ilgāka termiņa perspektīvas piecās dimensijās pēc integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna perioda beigām.

2. Dalībvalstis savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā sniedz šādu aspektu vērtējumu nacionālā un attiecīgā gadījumā reģionālā līmenī:
- a) ietekme uz energosistēmas attīstību un siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti plāna periodā un desmit gados pēc plāna aptvertā perioda pēdējā gada, kādu atstātu plānotās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas, un salīdzinājums ar prognozēm, kuru pamatā ir 1. punktā minētās esošās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas;
 - b) regulas 7. pantā minēto un I pielikumā precizēto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu vai pasākumu grupu makroekonomiskā un, ciktāl iespējams, veselības, vides, ar prasmēm saistītā un sociālā ietekme pirmajā desmit gadu periodā vismaz līdz 2030. gadam, tostarp salīdzinājums ar prognozēm, kuru pamatā ir šā panta 1. punktā minētās esošās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas. Minētās ietekmes novērtēšanai izmantoto metodiku publisko;
 - c) novērtējums, kā pirmajā desmit gadu periodā vismaz līdz 2030. gadam esošās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas mijiedarbojas konkrētā politikas dimensijā un kā esošās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi vai pasākumu grupas šajā periodā mijiedarbojas atšķirīgās dimensijās. Prognozes par piegādes drošību, infrastruktūru un tirgus integrāciju balsta uz robustiem energoefektivitātes scenārijiem;
 - d) veids, kā esošās rīcībpolitikas un pasākumi un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi piesaistīs to īstenošanai nepieciešamās investīcijas.
3. Dalībvalstis publisko visaptverošu informāciju par pieņēmumiem, parametriem un metodiku, kas izmantota galīgajos scenārijos un prognozēs, ņemot vērā statistiskos ierobežojumus, komerciāli sensitīvus datus un atbilstību datu aizsardzības noteikumiem.

9. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projekti

1. Katra dalībvalsts līdz 2018. gada 31. decembrim, pēc tam līdz 2028. gada 1. janvārim un vēlāk ik pēc desmit gadiem sagatavo un iesniedz Komisijai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektu saskaņā ar 3. panta 1. punktu un I pielikumu.
2. Komisija ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu iesniegšanas termiņa novērtē minēto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus un saskaņā ar 34. pantu var izdot dalībvalstīm konkrētām valstīm adresētus ieteikumus par plānu projektiem. Minētajos ieteikumos jo īpaši var pievērsties šādiem jautājumiem:
- a) mērķu, mērķrādītāju un devumu vērienīgums, ar nolūku kopīgi sasniegt enerģētikas savienības mērķus, jo īpaši Savienības 2030. gadam izvirzītos atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītājus, kā arī energotīklu starpsavienojumu līmenis, ko dalībvalstis tiecas panākt 2030. gadā, kā minēts 4. panta d) apakšpunktā, pienācīgi ņemot vērā būtiskus apstākļus, kuri ietekmē atjaunojamās enerģijas izmantojumu un enerģijas patēriņu, kā attiecīgā dalībvalsts norādījusi integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektā, un rīcības starpsavienojumu jomā neatliekamības indikatori, kā noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.4.1. punktā;
 - b) ar dalībvalsts un Savienības līmeņa mērķiem saistītās rīcībpolitikas un pasākumi un citas rīcībpolitikas un pasākumi, kas varētu būt atbilstīgi pārrobežu līmenī;
 - c) jebkādas papildu rīcībpolitikas un pasākumi, kas varētu būt nepieciešami integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos;
 - d) integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā iekļauto esošo un plānoto rīcībpolitiku un pasākumu savstarpējā mijiedarbība un konsekvence vienā enerģētikas savienības dimensijā un starp vairākām dimensijām.
3. Izstrādājot savu integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna galīgo redakciju, katra dalībvalsts pienācīgi ņem vērā jebkādos Komisijas ieteikumus. Ja attiecīgā dalībvalsts ieteikumus vai būtisku to daļu neņem vērā, šī dalībvalsts sniedz un publisko savu pamatojumu.
4. Saistībā ar 10. pantā minēto sabiedrisko apspriešanu katra dalībvalsts publisko sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektu.

10. pants

Sabiedriskā apspriešana

Neskarot nekādas citas Savienības tiesību aktu prasības, katra dalībvalsts nodrošina, ka sabiedrībai tiek dotas agrīnas un reālas iespējas iesaistīties integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekta sagatavošanā – attiecībā uz plāniem 2021.–2030. gada periodam galīgā plāna sagatavošanā labu laiku pirms tā pieņemšanas –, kā arī 15. pantā minēto ilgtermiņa stratēģiju sagatavošanā. Katra dalībvalsts, iesniedzot šādus dokumentus Komisijai, pievieno sabiedrības viedokļu kopsavilkumu vai provizoriskus viedokļus. Ciktāl piemērojama Direktīva 2001/42/EK, uzskata, ka saskaņā ar minēto direktīvu sarīkotās projekta apspriešanas izpilda šajā regulā paredzēto pienākumu apspriesties ar sabiedrību.

Katra dalībvalsts nodrošina, ka tiek informēta sabiedrība. Katra dalībvalsts nosaka saprātīgus termiņus, atvēlot pietiekamu laiku, lai sabiedrība tiktu informēta, varētu piedalīties un paust savus viedokļus. Katra dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrība tiek informēta.

Īstenojot šo pantu, katra dalībvalsts ierobežo administratīvo sarežģītību.

11. pants

Klimata un enerģētikas daudzlīmeņu dialogs

Katra dalībvalsts saskaņā ar valsts noteikumiem izveido klimata un enerģētikas daudzlīmeņu dialogu, kurā vietējās iestādes, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, uzņēmēju aprindas, investori, citas attiecīgās ieinteresētās puses un plaša sabiedrība var aktīvi iesaistīties un apspriest dažādos enerģētikas un klimata rīcībpolitiku scenārijus, tostarp ilgtermiņa scenārijus, kā arī sekot līdzi progresam, ja vien dalībvalstī jau nav struktūra, kas kalpo šim mērķim. Šādā dialogā var apspriest integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus.

12. pants

Reģionālā sadarbība

1. Dalībvalstis savstarpēji sadarbojas, ņemot vērā visus esošos un iespējamās reģionālās sadarbības veidus, lai efektīvi sasniegtu savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos izvirzītos mērķus, mērķrādītājus un devumus.

2. Katra dalībvalsts labu laiku pirms sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekta iesniegšanas Komisijai saskaņā ar 9. panta 1. punktu – attiecībā uz plāniem 2021.–2030. gada periodam galīgā plāna sagatavošanā labu laiku pirms tā pieņemšanas – apzina reģionālās sadarbības iespējas un apspriežas ar kaimiņdalībvalstīm, tostarp reģionālās sadarbības forumos. Ja dalībvalsts, kas sagatavo plānu, to uzskata par piemērotu, minētā dalībvalsts var apspriesties ar citām dalībvalstīm vai trešām valstīm, kuras izrādījušas interesi. Salu dalībvalstis, kurām nav energotīklu starpsavienojumu ar citām dalībvalstīm, apspriežas ar tām kaimiņdalībvalstīm, ar kurām tām ir jūras robeža. Dalībvalstīm, ar kurām notikusi apspriešanās, būtu jādod pietiekams laiks reaģēšanai. Katra dalībvalstis sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projektā – attiecībā uz plāniem 2021.–2030. gada periodam savā galīgajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā – izklāsta vismaz provizoriskos šādas reģionālās apspriešanas rezultātus, tostarp attiecīgā gadījumā arī to, kā ņemti vērā dalībvalstu vai trešo valstu komentāri.

3. Dalībvalstis savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un progresa ziņojumu daļas brīvprātīgā kārtā var izstrādāt kopīgi, tostarp reģionālās sadarbības forumos. Ja tās do dara, kopīgi izstrādātās daļas aizstāj atbilstīgās dalībvalstu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un progresa ziņojumu daļas. Komisija pēc divu vai vairāk dalībvalstu pieprasījuma sekmē šādu kopīgu izstrādi.

4. Lai sekmētu tirgus integrāciju un izmaksefektīvas rīcībpolitikas un pasākumus, dalībvalstis laikā starp integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu un galīgo plānu iesniegšanas termiņiem attiecīgās integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu daļas to galīgās redakcijas izstrādes nolūkā iesniedz apspriešanai attiecīgajos reģionālās sadarbības forumos. Vajadzības gadījumā Komisija sekmē šādu sadarbību un apspriešanos starp dalībvalstīm, un, ja Komisija konstatē, ka iespējama ciešāka reģionālā sadarbība, tā var sniegt indikatīvus norādījumus dalībvalstīm, lai sekmētu un nodrošinātu efektīvu sadarbību un apspriešanās procesu.

5. Dalībvalstis savos galīgajos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos ņem vērā komentārus, kas saskaņā ar 2. un 3. punktu saņemti no citām dalībvalstīm, un minētajos plānos paskaidro, kā šie komentāri ņemti vērā.
6. Šā panta 1. punktā minētajā nolūkā dalībvalstis turpina reģionālā līmenī un vajadzības gadījumā reģionālās sadarbības forumos sadarboties, īstenojot savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos paredzētās attiecīgās rīcībpolitikas un pasākumus.
7. Dalībvalstis var arī paredzēt sadarbību ar Enerģētikas kopienas parakstītājvalstīm un trešām valstīm, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībnieces.
8. Ciktāl piemērojami Direktīvas 2001/42/EK noteikumi, uzskata, ka saskaņā ar minētās direktīvas 7. pantu rīkotā pārrobežu apspriešana par projektu izpilda reģionālās sadarbības pienākumus, ievērojot šo regulu, ar nosacījumu, ka tiek izpildītas arī šā panta prasības.

13. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu novērtēšana

Balstoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem un to atjauninājumiem, kas tai paziņoti saskaņā ar 3. un 14. pantu, Komisija jo īpaši novērtē:

- a) vai izvirzītie mērķi, mērķrādītāji un devumi ir pietiekami, lai kopīgi varētu sasniegt enerģētikas savienības mērķus un pirmajā desmit gadu periodā it sevišķi – mērķrādītājus, kas izvirzīti Savienības klimata un enerģētikas politikas satvarā 2030. gadam;
- b) vai plāni atbilst 3. līdz 12. panta prasībām un vai dalībvalstis pienācīgi ņēmušas vērā ieteikumus, ko Komisija sniegusi saskaņā ar 34. pantu.

14. pants

Integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšana

1. Katra dalībvalsts līdz 2023. gada 30. jūnijam, pēc tam līdz 2033. gada 1. janvārim un vēlāk ik pēc 10 gadiem Komisijai iesniedz jaunākā paziņotā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājuma projektu vai sniedz Komisijai argumentus, kāpēc plānu atjaunināt nav nepieciešams.
2. Katra dalībvalsts līdz 2024. gada 30. jūnijam, pēc tam līdz 2034. gada 1. janvārim un vēlāk ik pēc 10 gadiem Komisijai iesniedz jaunākā paziņotā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna atjauninājumu, ja vien dalībvalsts saskaņā ar 1. punktu nav sniegusi argumentus, kāpēc plānu atjaunināt nav nepieciešams.
3. Katra dalībvalsts 2. punktā minētajā atjauninājumā iekļauto nacionālo mērķi, mērķrādītāju vai devumu attiecībā uz jebkuru no kvantificētajiem Savienības mērķiem, mērķrādītājiem vai devumiem, kā noteikts 4. panta a) punkta 1) apakšpunktā, maina tā, lai tas kļūtu vērīgāks par to, kas izvirzīts dalībvalsts jaunākajā paziņotajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā. Katra dalībvalsts 2. punktā minētajā atjauninājumā iekļauto nacionālo mērķi, mērķrādītāju vai devumu attiecībā uz jebkuru no kvantificētajiem Savienības mērķiem, mērķrādītājiem vai devumiem, kā noteikts 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā un b) punktā, maina tikai tā, lai tas būtu līdzvērtīgs vai kļūtu vērīgāks par to, kas izvirzīts dalībvalsts jaunākajā paziņotajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā.
4. Dalībvalstis savā atjauninātajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā cenšas mazināt jebkādu negatīvu ietekmi uz vidi, kas konstatēta integrētajā ziņošanā saskaņā ar 17. līdz 25. pantu.
5. To 2. punktā minētajos atjauninājumos, dalībvalstis ņem vērā jaunākos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā, kā arī pienākumus, kas izriet no Parīzes nolīguma.
6. Atjaunināto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanā un novērtēšanā piemēro 9. panta 2. punktā, 10. pantā un 12. pantā noteiktās procedūras.

7. Šis pants neskar dalībvalstu tiesības jebkurā laikā izdarīt izmaiņas un pielāgojumus nacionālajās rīcībpolitikās, kas izklāstītas to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, ar noteikumu, ka šādas izmaiņas un pielāgojumi tiek iekļauti integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata ziņojumā.

3. NODAĻA

Ilgtermiņa stratēģijas

15. pants

Ilgtermiņa stratēģijas

1. Līdz 2020. gada 1. janvārim un pēc tam līdz 2029. gada 1. janvārim, un vēlāk ik pēc 10 gadiem katra dalībvalsts sagatavo un iesniedz Komisijai savu ilgtermiņa stratēģiju vismaz 30 gadu perspektīvā. Vajadzības gadījumā dalībvalstīm minētās stratēģijas būtu jāatjaunina ik pēc pieciem gadiem.

2. Tiecoties sasniegt vispārējos 3. punktā izklāstītos klimata mērķus, Komisija līdz 2019. gada 1. aprīlim pieņem priekšlikumu Savienības ilgtermiņa stratēģijai nolūkā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas saskaņā ar Parīzes nolīgumu, ņemot vērā dalībvalstu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus. Šajā punktā minētā ilgtermiņa stratēģija iekļauj analīzi, kurā aplūkoti vismaz:

- a) dažādi Savienības devuma scenāriji virzībā uz 3. punktā izklāstīto ilgtermiņa mērķu sasniegšanu, *inter alia* scenārijs, saskaņā ar kuru Savienībā līdz 2050. gadam panāktu siltumnīcefekta gāzu emisiju neto nulles līmeni un negatīvas emisijas pēc tam;
- b) šā punkta a) apakšpunktā minēto scenāriju ietekme uz atlikušo globālo un Savienības oglekļa budžetu, lai apspriedēs informētu par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas izmaksefektivitāti, efektivitāti un godīgumu.

3. Dalībvalstu un Savienības ilgtermiņa stratēģijas palīdz:

- a) izpildīt Savienībai un tās dalībvalstīm UNFCCC un Parīzes nolīgumā paredzētās saistības samazināt antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas un kāpināt piesaisti piesaistītajos, kā arī veicināt oglekļa sekvestrēšanas pieaugumu;
- b) sasniegt Parīzes nolīguma mērķi globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni;
- c) panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju ilgtermiņa samazinājumus un lielāku piesaisti piesaistītajos visos sektoros saskaņā ar Savienības mērķi līdz 2050. gadam izmaksefektīvi samazināt Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas, ņemot vērā nepieciešamos samazinājumus saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomi (IPCC), un kāpināt piesaisti piesaistītajos, tiecoties izpildīt Parīzes nolīgumā izvirzītos temperatūras kāpuma ierobežošanas uzdevumus, lai pēc iespējas drīzāk panāktu līdzsvaru starp antropogēnām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos un pēc tam attiecīgi sasniegtu negatīvu emisiju līmeni;
- d) izveidot Savienībā sevišķi energoefektīvu, un sevišķi uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu energosistēmu.

4. Dalībvalstis ilgtermiņa stratēģijās iekļauj IV pielikumā izklāstītos elementus. Turklāt dalībvalstu un Savienības ilgtermiņa stratēģijās norāda:

- a) kopējos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus un kāpinātu piesaisti piesaistītajos;
- b) emisiju samazinājumus un kāpinātu piesaisti konkrētos sektoros, tostarp elektroenerģijas, rūpniecības, transporta, siltumapgādes un aukstumapgādes un ēku (gan dzīvojamā, gan terciāro ēku), lauksaimniecības, atkritumu un zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) sektorā;
- c) gaidāmo progresu pārejā uz siltumnīcefekta gāzu mazemisiu ekonomiku, tostarp siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti, iekšzemes kopprodukta CO₂ emisiju intensitāti, vajadzīgo ilgtermiņa investīciju aplēses un ar to saistītās pētniecības, izstrādes un inovācijas stratēģijas;
- d) ciktāl iespējams, dekarbonizācijas pasākumu paredzamo sociālekonomisko ietekmi, *inter alia* iekļaujot aspektus, kas saistīti ar makroekonomisko un sociālo attīstību, veselības apdraudējumiem un ieguvumiem un vides aizsardzību;
- e) sasaisti ar citiem nacionālajiem ilgtermiņa mērķiem, plānošanu un citām rīcībpolitikām, pasākumiem un investīcijām.

5. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 43. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai grozītu IV pielikumu nolūkā to pielāgot Savienības ilgtermiņa stratēģijas vai Savienības enerģētikas un klimata politikas satvara īstenošanas gaitai, kas ir tieši un konkrēti saistīta ar attiecīgajiem lēmumiem, kuri pieņemti saskaņā ar UNFCCC un jo īpaši saskaņā ar Parīzes nolikumu.
6. Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni ir saskanīgi ar šajā pantā minētajām ilgtermiņa stratēģijām.
7. Dalībvalstis un Komisija savas ilgtermiņa stratēģijas un jebkādos to atjauninājumus nekavējoties dara zināmus un publisko, tostarp izmantojot 28. pantā minēto e-platformu. Dalībvalstis un Komisija attiecīgos galīgo rezultātu datus publisko, ņemot vērā komerciāli sensitīvus datus un atbilstību datu aizsardzības noteikumiem.
8. Komisija atbalsta dalībvalstis ilgtermiņa stratēģiju sagatavošanā, sniedzot aktuālu zinātnisko pamatinformāciju, nodrošinot iespējas apmainīties ar zināšanām un paraugpraksi, tostarp attiecīgā gadījumā sniedzot dalībvalstīm norādījumus laikā, kad tās izstrādā un īsteno savas stratēģijas.
9. Komisija izvērtē, vai nacionālās ilgtermiņa stratēģijas ir piemērotas 1. pantā izklāstīto Savienības mērķu un mērķrādītāju kopīgai sasniegšanai, un sniedz informāciju par to, vai ir palikušas kādas kopīgas neatbilstības.

16. pants

Stratēģiskais plāns attiecībā uz metānu

Ņemot vērā augsto globālās sasilšanas potenciālu un metāna relatīvi īso noturību atmosfērā, Komisija analizē īstenošanas rīcībpolitiku un pasākumu ietekmi nolūkā samazināt metāna emisiju īstermiņa un vidēja termiņa ietekmi uz Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijām. Attiecīgi ņemot vērā aprites ekonomikas mērķus, Komisija apsver, kādas ir politikas iespējas, lai strauji risinātu metāna emisiju problēmu, un nāk klajā ar Savienības stratēģisko plānu attiecībā uz metānu kā neatņemamu daļu no 15. pantā minētās Savienības ilgtermiņa stratēģijas.

4. NODAĻA

Ziņošana

1. iedaļa

Divgadu progresu ziņojumi un to sekojumbasākumi

17. pants

Integrētie nacionālie enerģētikas un klimata progresu ziņojumi

1. Neskarot 26. pantu, katra dalībvalsts līdz 2023. gada 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisijai ziņo par sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna īstenošanas norisi, iesniedzot integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresu ziņojumu, kas aptver visas piecas enerģētikas savienības dimensijas.
2. Integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata ziņojumā iekļauj šādus elementus:
 - a) informācija par progresu virzībā uz integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izvirzīto mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanu un to finansēšanai un sasniegšanai vajadzīgo rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu, tostarp pārskats par faktiskajām investīcijām salīdzinājumā ar sākotnējiem investīciju pieņēmumiem;
 - b) attiecīgā gadījumā informācija par progresu virzībā uz 11. pantā minētā dialoga izveidi;
 - c) regulas 20.–25. pantā minētā informācija un vajadzības gadījumā jaunākā informācija par rīcībpolitikām un pasākumiem saskaņā ar minētajiem pantiem;
 - d) informācija par pielāgošanos klimata pārmaiņām saskaņā ar 4. panta 1. punkta a) apakšpunktu;
 - e) ciktāl iespējams, integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izklāstīto rīcībpolitiku un pasākumu aplēstā ietekme uz gaisa kvalitāti un gaisu piesārņojošo vielu emisijām.

Savienība un dalībvalstis UNFCCC sekretariātam iesniedz divgadu ziņojumus saskaņā ar UNFCCC Pušu konferences Lēmumu 2/CP.17 un nacionālos paziņojumus saskaņā ar UNFCCC 12. pantu.

3. Integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata ziņojumā ietver informāciju, kas iekļauta 26. panta 3. punktā minētajos gada ziņojumos, kā arī 18. pantā minētajos ziņojumos iekļauto informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem un par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos.

4. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā Enerģētikas savienības komiteja, pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka šā panta 1. un 2. punktā minētās informācijas struktūru, formātu, tehniskos aspektus un iesniegšanas procedūru.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

5. Šā panta 2. punkta c) apakšpunktā minētās informācijas un atjauninājumu biežumu un apmēru samēro ar vajadzību nodrošināt pietiekamu noteiktību investoriem.

6. Ja Komisija ir sniegusi ieteikumus saskaņā ar 32. panta 1. vai 2. punktu, attiecīgā dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata ziņojumā iekļauj informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem, kas pieņemti vai ko plānots pieņemt un īstenot minēto ieteikumu ievērošanai. Attiecīgā gadījumā šāda informācija ietver detalizētu īstenošanas grafiku.

Ja attiecīgā dalībvalsts nolemj ieteikumus vai būtisku to daļu neņemt vērā, šī dalībvalsts sniedz pamatojumu.

7. Dalībvalstis publicē ziņojumus, ko tās iesniedz Komisijai saskaņā ar šo pantu.

18. pants

Integrētā ziņošana par siltumnīcefekta gāzu rīcībpolitikām un pasākumiem un par prognozēm

1. Dalībvalstis līdz 2021. gada 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisijai ziņo informāciju

a) par savām nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupu, kā noteikts VI pielikumā; un

b) par savām nacionālajām prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītajos sadalījumā pa V pielikuma 2. daļā norādītajām gāzēm vai gāzu grupām (fluorogļūdeņraži un perfluorogļūdeņraži). Nacionālajās prognozēs ņem vērā visas Savienības līmenī pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus un ietver VII pielikumā paredzēto informāciju.

2. Dalībvalstis ziņo visaktuālākās pieejamās prognozes. Ja dalībvalsts katru otro gadu līdz 15. martam neiesniedz pilnīgus prognožu aprēķinus un Komisija ir konstatējusi, ka attiecīgā dalībvalsts nevar novērst aprēķinu nepilnības, kas konstatētas ar Komisijas kvalitātes nodrošināšanas vai kvalitātes kontroles procedūrām, Komisija, apspriežoties ar attiecīgo dalībvalsti, var sagatavot aprēķinus, kas vajadzīgi, lai apkopotu Savienības prognozes.

3. Dalībvalsts Komisijai par jebkādam būtiskām izmaiņām informācijā, kura saskaņā ar 1. punktu paziņota pārskata perioda pirmajā gadā, paziņo līdz iepriekšējai ziņošanai sekojošā gada 15. martam.

4. Dalībvalstis dara sabiedrībai elektroniski pieejamas 1. punktā paredzētās nacionālās prognozes un visus būtiskos to nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu izmaksu un ietekmes novērtējumus, kuri attiecas uz Savienības rīcībpolitiku īstenošanu siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošanai, kā arī visus būtiskos tehniskos ziņojumus, kas ir to pamatā. Minētajās prognozēs un novērtējumos būtu jāiekļauj izmantoto modeļu un metodisko pieeju apraksti, definīcijas un pamatā esošie pieņēmumi.

19. pants

Integrētā ziņošana par nacionālajiem pielāgošanās pasākumiem, jaunattīstības valstīm sniegto finansiālo un tehnoloģisko atbalstu un izsolēs gūtajiem ieņēmumiem

1. Līdz 2021. gada 15. martam un pēc tam ik pēc diviem gadiem dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par saviem nacionālajiem plāniem un stratēģijām attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, norādot, kādi pasākumi īstenoti un plānoti, lai atvieglotu pielāgošanos klimata pārmaiņām, un sniedzot arī VIII pielikuma 1. daļā minēto informāciju un saskaņā ar ziņošanas prasībām, par kurām panākta vienošanās UNFCCC un Parīzes nolīguma ietvaros.

2. Līdz 2021. gada 31. jūlijam un pēc tam ik gadu (X gads), dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par to, kā tiek izlietoti ieņēmumi, ko dalībvalsts guvusi, izsolot kvotas saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 1. punktu un 3.d panta 1. vai 2. punktu, sniedzot arī VIII pielikuma 3. daļā minēto informāciju.
3. Līdz 2021. gada 30. septembrim un pēc tam ik gadu (X gads) dalībvalstis Komisijai ziņo informāciju par atbalstu jaunattīstības valstīm, tostarp VIII pielikuma 2. daļā minēto informāciju, ievērojot attiecīgās ziņošanas prasības, par kurām panākta vienošanās UNFCCC un Parīzes nolīguma ietvaros.
4. Dalībvalstis publisko ziņojumus, kas iesniegti Komisijai saskaņā ar šo pantu, izņemot informāciju, kas norādīta VIII pielikuma 2. daļas b) punktā.
5. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka saskaņā ar šo pantu ziņojamās informācijas struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

20. pants

Integrētā ziņošana par atjaunojamo enerģiju

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos ietver informāciju par:

a) šādu trajektoriju un mērķu sasniegšanu:

- 1) indikatīvā nacionālā trajektorija, kas raksturo atjaunojamās enerģijas kopējo īpatsvaru enerģijas bruto galapatēriņā 2021.–2030. gadā;
- 2) paredzamās trajektorijas, kas raksturo atjaunojamās enerģijas sektorālo īpatsvaru enerģijas galapatēriņā 2021.–2030. gadā elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā;
- 3) paredzamās trajektorijas (katrai atjaunojamās enerģijas tehnoloģijai), kuras plānots izmantot, lai panāktu atjaunojamās enerģijas kopējās un sektorālās trajektorijas 2021.–2030. gadā, tostarp paredzamais kopējais enerģijas bruto galapatēriņš katrai tehnoloģijai un sektoram Mtoe un kopējā plānotā uzstādītā jauda katrai tehnoloģijai un sektoram MW;
- 4) trajektorijas, kas raksturo bioenerģijas pieprasījumu, sadalītu pēc pieprasījuma siltumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā, un biomasas piedāvājumu sadalījumā pa izejvielām, nošķirot iekšējo ražošanu un importu. Attiecībā uz meža biomasu – novērtējums par tās avotu un ietekmi uz ZIZIMM piesaistītājiem;
- 5) attiecīgā gadījumā citas nacionālās trajektorijas un mērķi, tostarp ilgtermiņa un sektorālie (piemēram, no biomasas saražotās elektroenerģijas īpatsvars bez siltumenerģijas ražošanas, atjaunojamās enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, atjaunojamās enerģijas izmantojums ēkās, pilsētā, atjaunojamās enerģijas kopienu un atjaunojamo energoresursu enerģijas pašpatēriņā saražotā atjaunojamā enerģija), enerģija, kas saražota, izmantojot notekūdeņu apstrādē iegūtās dūņas;

b) šādu rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu:

- 1) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt nacionālo devumu saistošā Savienības 2030. gada atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanā, kā minēts šīs regulas 4. panta a) punktā 2. apakšpunktā, tostarp specifiski sektorālie un tehnoloģiskie pasākumi, un īpašs pārskats par to, kā īstenoti Direktīvas (ES) 2018/2001 23. līdz 28. pantā noteiktie pasākumi;
- 2) ja pieejams, konkrēti reģionālās sadarbības pasākumi;
- 3) neskarot LESD 107. un 108. pantu, konkrēti pasākumi, kuri attiecas uz finansiālu atbalstu, tostarp Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu, nolūkā veicināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā;
- 4) attiecīgā gadījumā novērtējums par atbalstu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai, kas dalībvalstīm jāsniedz saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 6. panta 4. punktu;
- 5) konkrēti pasākumi Direktīvas (ES) 2018/2001 15. līdz 18. panta prasību izpildei;
- 6) attiecīgā gadījumā konkrēti pasākumi, ar ko novērtēt, padarīt pārredzamu un mazināt vajadzību pēc nepārtrauktas jaudas, kas var mazināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanu;

- 7) to rīcībpolitiku un pasākumu kopsavilkums, kuri ietverti veicinošā satvarā, kas dalībvalstīm jāizveido saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 21. panta 6. punktu un 22. panta 5. punktu, lai veicinātu un atvieglotu atjaunojamās enerģijas izmantošanu pašpatēriņam un atjaunojamās enerģijas kopienų veidošanu;
 - 8) pasākumi, ar kuriem veicina biomasas enerģijas izmantošanu, it sevišķi pasākumi jaunu biomasas avotu mobilitātes zēšanai, ņemot vērā biomasas, tostarp ilgtspējīgas biomasas, pieejamību, kā arī pasākumi saražotās un izmantotās biomasas ilgtspējīgas ieguves nodrošināšanai;
 - 9) pasākumi, kas ieviesti, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas īpatsvaru siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā;
 - 10) rīcībpolitikas un pasākumi, ar ko veicina enerģijas pirkšanas līgumu noslēgšanu;
- c) IX pielikuma 1. daļā norādīto papildu informāciju.

21. pants

Integrētā ziņošana par energoefektivitāti

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos iekļauj:

- a) informāciju par šādu nacionālo trajektoriju, mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu:
 - 1) ikgadējā primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa indikatīvā trajektorija no 2021. gada līdz 2030. gadam kā nacionālais enerģijas ietaupījumu devums 2030. gadam izvirzītā Savienības mērķrādītāja sasniegšanai, tostarp izmantotā metodika;
 - 2) nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) fonda ilgtermiņa renovācijas stratēģijas indikatīvie atskaites punkti un devumi Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanā, ievērojot Direktīvas 2012/27/ES 2.a pantu saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES;
 - 3) attiecīgā gadījumā citu nacionālajā plānā izvirzīto nacionālo mērķu atjauninājumi;
- b) informācija par šādu rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu:
 - 1) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas 2030. gadam izvirzītā indikatīvā nacionālā energoefektivitātes devuma, kā arī citu 6. pantā minēto mērķu sasniegšanai, tostarp plānotie pasākumi un instrumenti (arī finansiāli) ēku energoefektivitātes veicināšanai, pasākumi gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciāla realizācijai un citi energoefektivitāti veicinoši pasākumi;
 - 2) attiecīgā gadījumā tirgus instrumenti, kas stimulē energoefektivitātes uzlabojumus, tostarp, bet ne tikai enerģijas nodokļi, nodevas un atvieglojumi;
 - 3) nacionālā energoefektivitātes pienākuma shēma un alternatīvi pasākumi saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantu un saskaņā ar šīs regulas III pielikumu;
 - 4) ilgtermiņa renovācijas stratēģijas saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu;
 - 5) rīcībpolitika un pasākumi energopakalpojumu veicināšanai publiskajā sektorā un pasākumi nolūkā novērst regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas kavē ieviest energoefektivitātes uzlabošanas līgumus un citus energoefektivitātes pakalpojumu modeļus;
 - 6) attiecīgā gadījumā reģionālā sadarbība energoefektivitātes jomā;
 - 7) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi energoefektivitātes jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana;
- c) IX pielikuma 2. daļā norādīto papildu informāciju.

22. pants

Integrētā ziņošana par enerģētisko drošību

Dalībvalstis integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos iekļauj informāciju par to, kā tiek īstenoti:

- a) nacionālie mērķi attiecībā uz energoavotu un piegādātājvalstu dažādošanu;
- b) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai mazinātu atkarību no enerģijas importa no trešām valstīm;

- c) nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai uzlabotu spēju pārvarēt kāda energoresursa (tostarp gāzes un elektroenerģijas) piegāžu ierobežojumus vai pārtraukumus;
- d) nacionālie mērķi attiecībā uz nacionālās energosistēmas elastības uzlabošanu, jo īpaši izmantojot iekšzemes energoresursus, pieprasījuma reakciju un enerģijas akumulēšanu;
- e) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi a) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;
- f) reģionālā sadarbība a) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā;
- g) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana.

23. pants

Integrētā ziņošana par iekšējo enerģijas tirgu

1. Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos ietver informāciju par to, kā tiek īstenoti šādi mērķi un pasākumi:
 - a) elektrotīklu starpsavienojumu līmenis, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā, ņemot vērā 2030. gadam izvirzīto elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju, proti, vismaz 15 % līmenī, un indikatorus, kā noteikts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.4.1. punktā, kā arī ņemot vērā šā līmeņa sasniegšanai paredzētās stratēģijas īstenošanas pasākumus, tostarp tos, kas saistīti ar atļauju piešķiršanu;
 - b) galvenie mērķi attiecībā uz elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras projektiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus un mērķrādītājus piecās enerģētikas savienības dimensijās;
 - c) attiecīgā gadījumā galvenie iecerētie infrastruktūras projekti, kas nav kopīgu interešu projekti, tostarp infrastruktūras projekti, kuros iesaistītas trešās valstis, un, ciktāl iespējams, novērtējums par to atbilstību un devumu enerģētikas savienības mērķu un mērķrādītāju sasniegšanā;
 - d) nacionālie mērķi, kas saistīti ar citiem iekšējā enerģijas tirgus aspektiem, piemēram, lielāku sistēmas elastību, tirgus integrāciju un sasaistīšanu nolūkā palielināt tagadējo starpsavienojumu tirgusspēju, viedie tīkli, agregācija, pieprasījuma reakcija, akumulēšana, decentralizētā ražošana, nosūtīšanas, pārsūtīšanas un ierobežošanas mehānismi un reāllaika cenu signāli;
 - e) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi un pasākumi, kas saistīti ar atjaunojamās enerģijas nediskriminējošu integrēšanu, pieprasījuma reakciju un akumulēšanu, tostarp izmantojot agregāciju, visos enerģijas tirgos;
 - f) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi un pasākumi nolūkā nodrošināt, ka patērētāji līdzdarbojas energosistēmā un gūst labumu no pašražošanas un jaunām tehnoloģijām, tostarp viedajiem skaitītājiem;
 - g) pasākumi saistībā ar elektroenerģijas sistēmas pietiekamības nodrošināšanu;
 - h) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi a) līdz g) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;
 - i) reģionālā sadarbība a) līdz h) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā;
 - j) attiecīgā gadījumā, neskarot LESD 107. un 108. pantu, finansēšanas pasākumi iekšējā enerģijas tirgus jomā nacionālā līmenī, iekļaujot Savienības atbalstu un Savienības līdzekļu izmantošanu, tostarp attiecībā uz elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju;
 - k) pasākumi energosistēmas elastības uzlabošanai saistībā ar atjaunojamās enerģijas ražošanu, tostarp tekošās dienas tirgu sasaistīšanas un pārrobežu balansēšanas tirgu izvēšana.
2. Informācija, ko dalībvalstis sniedz saskaņā ar 1. punktu, ir saskaņīga ar un vajadzības gadījumā balstīta uz Direktīvas 2009/72/EK 37. panta 1. punkta e) apakšpunktā un Direktīvas 2009/73/EK 41. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto valstu regulatoru ziņojumu.

24. pants

Integrētā ziņošana par enerģētisko nabadzību

- Ja piemēro 3. panta 3. punkta d) apakšpunkta otro daļu, attiecīgā dalībvalsts integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata politikas progresā ziņojumā ietver:
- a) informāciju par progresu virzībā uz nacionālā indikatīvā mērķa izpildi, proti, samazināt enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu; un

- b) kvantitatīvu informāciju par enerģētiski nabadzīgo mājsaimniecību skaitu un, ja pieejama, informāciju par rīcībpolitikām un pasākumiem enerģētiskās nabadzības problēmas risināšanai.

Komisija datus, ko dalībvalstis tai paziņojušas saskaņā ar šo pantu, dara zināmus Eiropas Enerģētiskās nabadzības novērošanas centram.

25. pants

Integrētā ziņošana par pētniecību, inovāciju un konkurētspēju

Dalībvalstis savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos ietver informāciju par to, kā tiek īstenoti šādi mērķi un pasākumi:

- a) attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi un rīcībpolitikas, ar ko nacionālā kontekstā interpretē SET plāna mērķus un rīcībpolitikas;
- b) nacionālie mērķi attiecībā uz kopējiem publiskā un, ja pieejams, privātā sektora izdevumiem par pētniecību un inovāciju saistībā ar tūrām energotehnoloģijām, kā arī attiecībā uz tehnoloģiskajām izmaksām un veikspējas uzlabojumiem;
- c) vajadzības gadījumā nacionālie mērķi, tostarp 2050. gadam izvirzītie ilgtermiņa mērķi, tādu tehnoloģiju ieviešanai, kas paredzētas energoietilpīgu un oglekļietilpīgu rūpniecības nozaru dekarbonizācijai, un attiecīgā gadījumā saistītajai oglekļa transportēšanas, izmantošanas un uzglabāšanas infrastruktūrai;
- d) nacionālie mērķi, kas izvirzīti nolūkā pakāpeniski atteikties no enerģijas subsīdijām, jo īpaši fosilajam kurināmajam;
- e) īstenotās, pieņemtās un plānotās rīcībpolitikas un pasākumi b) un c) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanai;
- f) sadarbība ar citām dalībvalstīm b) līdz d) apakšpunktā minēto mērķu un rīcībpolitiku īstenošanā, tostarp rīcībpolitiku un pasākumu koordinācija SET plāna kontekstā, piemēram, pētniecības programmu un kopīgo programmu salāgošana;
- g) attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā valsts līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana.

2. iedaļa

Ikgadējā ziņošana

26. pants

Ikgadējā ziņošana

1. Līdz 2021. gada 15. martam un pēc tam ik gadu (X gads) dalībvalstis ziņo Komisijai:

- a) Direktīvas 2009/119/EK 6. panta 2. punktā minēto informāciju;
- b) Direktīvas 2013/30/ES IX pielikuma 3. punktā minēto informāciju saskaņā ar minētās direktīvas 25. pantu.

2. Līdz 2021. gada 31. jūlijam un pēc tam ik gadu (X gads) dalībvalstis iesniedz Komisijai savus aptuvenos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumus par X-1 gadu;

Šā punkta vajadzībām Komisija, balstoties uz dalībvalstu aptuvenajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumiem vai savām aplēsēm, ja dalībvalsts līdz minētajam datumam nav paziņojusi aptuveno inventarizācijas ziņojumu, ik gadu sagatavo aptuveno Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu. Komisija minēto informāciju publisko līdz katra gada 30. septembrim.

3. No 2023. gada dalībvalstis katru gadu (X gads) līdz 15. martam nosaka un ziņo Komisijai galīgos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datus un līdz katra gada 15. janvārim sākotnējos datus, tostarp V pielikumā uzskaitītās siltumnīcefekta gāzes un inventarizācijas ziņojumā ietveramo informāciju. Ziņojumā par galīgajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datiem ietver arī pilnīgu un atjauninātu nacionālo inventarizācijas ziņojumu. Triju mēnešu laikā pēc ziņojumu saņemšanas Komisija V pielikuma 1. daļas n) punktā minēto informāciju dara zināmu 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajai Klimata pārmaiņu komitejai.

4. Dalībvalstis katru gadu līdz 15. aprīlim iesniedz UNFCCC sekretariātam nacionālos inventarizācijas ziņojumus, kuri satur saskaņā ar 3. punktu Komisijai iesniegto informāciju par galīgajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datiem. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm ik gadu sagatavo Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju un Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu un katru gadu līdz 15. aprīlim iesniedz tos UNFCCC sekretariātam.

5. Dalībvalstis 2027. un 2032. gadā attiecīgi līdz 15. janvārim un 15. martam paziņo Komisijai provizoriskos un galīgos nacionālās inventarizācijas datus, kas sagatavoti dalībvalstu ZIZIMM uzskaitē saistībā ar atbilstības ziņojumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 14. pantu.

6. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 43. pantu, lai:

- a) grozītu V pielikuma 2. daļu, proti, pievienotu vai svītrotu vielas siltumnīcefekta gāzu sarakstā saskaņā ar attiecīgajiem UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtajiem lēmumiem;
- b) papildinātu šo regulu, proti, pieņemtu globālās sasilšanas potenciāla vērtības un norādītu inventarizācijas vadlīnijas, kas piemērojamas saskaņā ar attiecīgajiem UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtajiem lēmumiem.

7. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, tehniskos aspektus, formātu un iesniegšanas procedūru dalībvalstu iesniedzamajiem aptuvenajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumiem saskaņā ar šā panta 2. punktu, siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumiem saskaņā ar šā panta 3. punktu un uzskaitītajām siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaīstē saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 5. un 14. pantu.

Ierosinot šādus īstenošanas aktus, Komisija ņem vērā UNFCCC vai Parīzes nolīguma termiņus attiecībā uz minētās informācijas monitoringu un ziņošanu un attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus, lai nodrošinātu to, ka Savienība, būdama UNFCCC un Parīzes nolīguma puse, izpilda savas ziņošanas saistības. Minētajos īstenošanas aktos norāda arī termiņus, kas jāievēro attiecībā uz sadarbību un koordināciju starp Komisiju un dalībvalstīm Savienības siltumnīcefekta gāzu pārskata ziņojumu sagatavošanā.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

27. pants

Ziņošana par 2020. gada mērķrādītājiem

Līdz 2022. gada 30. aprīlim katra dalībvalsts Komisijai ziņo par tās 2020. gada nacionālo energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu, kuri noteikti, ievērojot Direktīvas 2012/27/ES 3. panta 1. punktu, sniedzot šīs regulas IX pielikuma 2. daļā izklāstīto informāciju, un par nacionālo vispārējo mērķrādītāju sasniegšanu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaram 2020. gadā, kā noteikts Direktīvas 2009/28/EK I pielikumā versijā, kas ir spēkā 2020. gada 31. decembrī, sniedzot šādu informāciju:

- a) no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas sektorālais (elektroenerģija, siltumapgāde un aukstumapgāde un transports) un kopējais īpatsvars 2020. gadā;
- b) pasākumi, kas veikti, lai sasniegtu 2020. gada nacionālos atjaunojamās enerģijas mērķrādītājus, tostarp pasākumi, kas saistīti ar atbalsta shēmām, izcelsmes apliecinājumiem un administratīvo procedūru vienkāršošanu;
- c) tādas enerģijas īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kura iegūta no biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā, kas ražots no graudaugiem un citiem cieti saturošiem kultūraugiem, cukura un eļļas kultūraugiem;
- d) tādas enerģijas īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kura iegūta no biodegvielas un biogāzes izmantošanas transportā, kas ražota no izejvielām, un citu tādu degvielu īpatsvars enerģijas patēriņā transportā, kuras uzskaitītas Direktīvas 2009/28/EK IX pielikuma A daļā versijā, kas ir spēkā 2020. gada 31. decembrī.

3. iedaļa

Ziņošanas platforma

28. pants

E-platforma

- 1. Komisija izveido tiešsaistes platformu (e-platforma), lai atvieglotu saziņu starp Komisiju un dalībvalstīm, veicinātu sadarbību starp dalībvalstīm un atvieglotu publisku piekļuvi informācijai.
- 2. Tiklīdz e-platforma ir darbotiespējīga, dalībvalstis to izmanto, lai iesniegtu Komisijai šajā nodaļā minētos ziņojumus.

3. E-platforma ir darbotiespējīga no 2020. gada 1. janvāra. Komisija izmanto e-platformu, lai atvieglotu publisku tiešsaistes piekļuvi šajā nodaļā minētajiem ziņojumiem, galīgajiem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, to atjauninājumiem un 15. pantā minētajām ilgtermiņa stratēģijām, ņemot vērā komerciāli sensitīvus datus un atbilstību datu aizsardzības noteikumiem.

5. NODAĻA

Savienības mērķrādītāju sasniegšanas nodrošināšanai panāktā progresa un rīcībpolitiku kopvērtējums – Komisijas veiktais monitorings

29. pants

Progresu novērtēšana

1. Līdz 2021. gada 31. oktobrim un pēc tam ik pēc diviem gadiem Komisija, balstoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresa ziņojumiem, citu saskaņā ar šo regulu ziņoto informāciju, indikatoriem, Eiropas statistiku un datiem, ja pieejams, novērtē:

- a) Savienības līmenī panākto progresu enerģētikas savienības mērķu sasniegšanā, tostarp – pirmajā desmit gadu periodā – 2030. gadam izvirzīto Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanā, jo īpaši, lai nepieļautu 2030. gadam izvirzīto Savienības atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes mērķrādītāju nesasniegšanu;
- b) katras dalībvalsts progresu tās mērķu, mērķrādītāju un devumu sasniegšanā un tās integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā izklāstīto rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanā;
- c) aviācijas kopējo ietekmi uz pasaules klimatu, tostarp bez CO₂ emisijām novērtē arī citas emisijas un ietekmi, balstoties uz emisiju datiem, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar 26. pantu, un vajadzības gadījumā papildina, atsaucoties uz zinātnes sasniegumiem un gaisa satiksmes datiem;
- d) integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu rīcībpolitiku un pasākumu vispārējo ietekmi uz Savienības klimata un enerģētikas politikas pasākumiem;
- e) integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos ietverto rīcībpolitiku un pasākumu vispārējo ietekmi uz Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) darbību un kvotu piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru Eiropas oglekļa tirgū.

2. Atjaunojamās enerģijas jomā, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija novērtē progresu, kas panākts attiecībā uz no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaru Savienības bruto galapatēriņā, balstoties uz indikatīvu Savienības trajektoriju, kas 2020. gadā sākas no 20 % līmeņa, 2022. gadā sasniedz atsaucē punktus vismaz 18 % līmenī, 2025. gadā – 43 % līmenī un 2027. gadā – 65 % līmenī no kopējā pieauguma no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvarā, ja salīdzina Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2020. gadam un Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam, un 2030. gadā sasniedz Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam vismaz 32 % līmenī.

3. Energoefektivitātes jomā, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija novērtē progresu, kas kopīgi panākts attiecībā uz to, lai 2030. gadā Savienības līmenī energopatēriņš nepārsniegtu 1 273 Mtoe primārās enerģijas un 956 Mtoe galapatēriņa enerģijas saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 3. panta 5. apakšpunktu.

Veicot novērtējumu, Komisija izpilda šādas darbības:

- a) izvērtē, vai ir sasniegts Savienības atskaites punkts – ne vairāk kā 1 483 Mtoe primārās enerģijas un ne vairāk kā 1 086 Mtoe galapatēriņa enerģijas 2020. gadā;
 - b) ņemot vērā dalībvalstu integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresa ziņojumos sniegtās informācijas novērtējumu, novērtē, vai dalībvalstu progress rāda, ka Savienība kopumā virzās uz pirmajā daļā minēto energopatēriņa apjomu sasniegšanu 2030. gadā;
 - c) attiecībā uz energopatēriņa nākotnes tendencēm Savienības un nacionālā līmenī izmanto modelēšanas darbību rezultātus, kā arī izmanto citas papildinošas analīzes;
 - d) saskaņā ar 6. panta 2. punktu pienācīgi ņem vērā būtiskos apstākļus, kurus savos integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos norādījušas dalībvalstis un kuri ietekmē primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu.
4. Iekšējā enerģijas tirgus jomā Komisija, veicot 1. punktā minēto novērtējumu, novērtē progresu, kāds panākts virzībā uz elektrotīklu starpsavienojumu līmeni, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā.

5. Līdz 2021. gada 31. oktobrim un pēc tam ik gadu Komisija, balstoties uz atbilstīgi šai regulai ziņoto informāciju, novērtē, vai Savienība un tās dalībvalstis ir pietiekami progresējušas virzībā uz šādu prasību izpildi:
- a) saistības saskaņā ar UNFCCC 4. pantu un Parīzes nolīguma 3. pantu, kas izklāstītas lēmumos, kurus pieņēmusi UNFCCC Pušu konference vai UNFCCC Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma pušu sanāksme;
 - b) pienākumi, kas izklāstīti Regulas (ES) 2018/842 4. pantā un Regulas (ES) 2018/841 4. pantā;
 - c) mērķi, kas izvirzīti integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, lai sasniegtu enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – 2030. gadam izvirzītos enerģētikas un klimata mērķrādītājus.
6. Komisija savā novērtējumā ņem vērā jaunākos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.
7. Par saskaņā ar šo pantu veikto novērtējumu Komisija ziņo 35. pantā minētajā enerģētikas savienības stāvokļa apskatā.

30. pants

Nesaskanība ar enerģētikas savienības virsmērķiem un Regulas (ES) 2018/842 mērķrādītājiem

1. Balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 29. pantu, Komisija, ievērojot 34. pantu, sniedz dalībvalstij ieteikumus, ja rīcībpolitiku izstrādē šajā dalībvalstī nav saskanīga ar enerģētikas savienības virsmērķiem.
2. Dalībvalsts, kas plāno izmantot Regulas (ES) 2018/842 7. pantā paredzētās elastības iespējas, pēc tam, kad minētā informācija kļuvusi pieejama, integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā iekļauj plānoto izmantošanas līmeni un plānotās rīcībpolitikas un pasākumus, lai periodā no 2021. līdz 2030. gadam izpildītu Regulas (ES) 2018/841 4. pantā noteiktās prasības.

31. pants

Reakcija uz nepietiekami vērienīgiem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem

1. Ja iteratīvā procesa ietvaros Komisija, balstoties uz integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektu novērtējumu saskaņā ar 9. pantu vai galīgo plānu atjauninājumu projektu novērtējumu saskaņā ar 14. pantu, secina, ka dalībvalstu mērķi, mērķrādītāji un devumi nav pietiekami, lai kopīgi sasniegtu enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – it sevišķi Savienības saistošo atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju 2030. gadam un Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju 2030. gadam, Komisija (attiecībā uz Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāju – obligāti un – attiecībā uz pārējiem enerģētikas savienības mērķrādītājiem – fakultatīvi) dalībvalstīm, kuru devumu tā uzskata par nepietiekamu, sniedz ieteikumus, lai dalībvalstis palielinātu savu mērķrādītāju vērienīgumu nolūkā panākt pietiekami lielu kopīgo vērienīgumu.
2. Ja neatbilstība starp Savienības 2030. gada mērķrādītāju un kopīgajiem dalībvalstu devumiem rodas atjaunojamās enerģijas jomā, Komisija savu novērtējumu balsta uz II pielikumā norādīto formulu, kam pamatā ir 5. panta 1. punkta pirmās daļas e) apakšpunkta i) līdz v) punktā uzskaitītie objektīvie kritēriji, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā attiecīgos apstākļus, kuri ietekmē atjaunojamās enerģijas izmantojumu, kā to dalībvalstis norādījušas saskaņā ar 5. panta 1. punkta otro daļu.

Ja neatbilstība starp Savienības 2030. gada mērķrādītāju un dalībvalstu devumu summu rodas energoefektivitātes jomā, Komisija jo īpaši novērtē 6. panta 2. punktā uzskaitītos attiecīgos apstākļus, dalībvalstu integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos sniegto informāciju, ar enerģijas patēriņa nākotnes tendencēm saistīto modelēšanas darbību rezultātus un vajadzības gadījumā citas papildinošas analīzes.

Neskarot pārējos šā panta noteikumus un vienīgi nolūkā novērtēt, vai ir radusies neatbilstība starp Savienības 2030. gada mērķrādītāju un kopīgajiem dalībvalstu devumiem, Komisija savā novērtējumā ietver pieņēmumus par to dalībvalstu nacionālajiem devumiem, kuras nav iesniegušas integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu projektus, kā tas prasīts 9. panta 1. punktā.

Savos pieņēmumos attiecībā uz atjaunojamo enerģiju Komisija ņem vērā dalībvalsts nacionālo saistošo mērķrādītāju 2020. gadam, kā noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 I pielikumā, ar atjaunojamās enerģijas ieviešanu saistīto modelēšanas darbību rezultātus, kā arī rezultātus, kas gūti, piemērojot šīs regulas II pielikumā norādīto formulu. Attiecībā uz energoefektivitāti Komisija ņem vērā ar enerģijas patēriņa nākotnes tendencēm saistītās modelēšanas darbības un vajadzības gadījumā citas papildinošas analīzes.

Savā novērtējumā par atjaunojamās enerģijas devumiem, kas balstīti uz II pielikumā norādīto formulu, Komisija ņem vērā jebkādu iespējamu negatīvu ietekmi uz enerģijas piegādes drošību un tīkla stabilitāti mazās vai izolētās energosistēmās vai dalībvalstīs/sistēmās, kurās būtisku ietekmi, iespējams, radījušas izmaiņas sinhronajā zonā.

Savā novērtējumā par energoefektivitātes devumiem Komisija ņem vērā iespējamu ietekmi uz elektroenerģijas sistēmas darbību un tīkla stabilitāti dalībvalstīs, kurās var būt būtiskas sekas sinhronās zonas maiņās dēļ.

3. Ja, balstoties uz integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un to atjauninājumu novērtējumu saskaņā ar 14. pantu, Komisija secina, ka integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu vai to atjauninājumu mērķi, mērķrādītāji un devumi nav pietiekami, lai kopīgi sasniegtu enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – it sevišķi 2030. gadam izvirzītos Savienības mērķrādītājus attiecībā uz atjaunojamo enerģiju un energoefektivitāti, tā ierosina pasākumus un izmanto savas pilnvaras Savienības līmenī, lai nodrošinātu, ka minētie mērķi un mērķrādītāji tiek kopīgi sasniegti. Attiecībā uz atjaunojamo enerģiju šādos pasākumos ņem vērā to, cik vērienīgi ir integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos un to atjauninājumos noteiktie dalībvalstu devumi 2030. gadam izvirzītā Savienības mērķrādītāja sasniegšanai.

32. pants

Reakcija uz nepietiekamu progresu Savienības enerģētikas un klimata mērķu un mērķrādītāju sasniegšanā

1. Ja, balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. punkta b) apakšpunktu, Komisija secina, ka kāda dalībvalsts nav panākusi pietiekamu progresu, lai sasniegtu tās mērķus, mērķrādītājus un devumus, tās atjaunojamās enerģijas atsaucēs punktus vai īstenotu rīcībpolitikas un pasākumus, kas noteikti tās integrētajā nacionālajā klimata un enerģētikas plānā, Komisija attiecīgajai dalībvalstij sniedz ieteikumus saskaņā ar 34. pantu.

Ieteikumos atjaunojamās enerģijas jomā Komisija ņem vērā attiecīgos apstākļus, ko dalībvalstis norādījušas saskaņā ar 5. panta 1. punkta otro daļu. Komisija ņem vērā arī atjaunojamās enerģijas projektus, par kuriem pieņemts galīgais investīciju lēmums, ar noteikumu, ka šie projekti sāk darboties periodā no 2021. līdz 2030. gadam un būtiski ietekmē dalībvalstu nacionālos devumus.

Tās ieteikumos energoefektivitātes jomā Komisija pienācīgi ņem vērā 6. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā uzskaitītos objektīvos kritērijus un attiecīgos nacionālos apstākļus, ko dalībvalstis norādījušas saskaņā ar 6. panta 2. punktu.

2. Ja, balstoties uz dalībvalstu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata progresa ziņojumu kopvērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu un vajadzības gadījumā vēl citiem informācijas avotiem, Komisija secina, ka Savienība var nerasniegt enerģētikas savienības mērķus un – pirmajā desmit gadu periodā – jo sevišķi Savienības 2030. gada klimata un enerģētikas politikas satvara mērķrādītājus, tā var sniegt ieteikumus visām dalībvalstīm saskaņā ar 34. pantu, lai mazinātu šādu risku.

Attiecībā uz atjaunojamo enerģiju Komisija novērtē, vai 3. punktā paredzētie nacionālie pasākumi ir pietiekami, lai sasniegtu Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītājus. Ja nacionālie pasākumi nav pietiekami, Komisija papildus ieteikumu sniegšanai vajadzības gadījumā ierosina pasākumus un izmanto savas pilnvaras Savienības līmenī, lai jo īpaši nodrošinātu 2030. gadam izvirzītā Savienības atjaunojamās enerģijas mērķrādītāja sasniegšanu.

Attiecībā uz energoefektivitāti Komisija papildus minēto ieteikumu sniegšanai vajadzības gadījumā ierosina pasākumus un izmanto savas pilnvaras Savienības līmenī, lai jo īpaši nodrošinātu 2030. gadam izvirzītā Savienības energoefektivitātes mērķrādītāja sasniegšanu.

Energoefektivitātes jomā šādi papildu pasākumi jo īpaši var uzlabot:

- a) ražojumu energoefektivitāti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 ⁽²⁾;
- b) ēku energoefektivitāti saskaņā ar Direktīvu 2010/31/ES un Direktīvu 2012/27/ES; un
- c) transporta energoefektivitāti.

3. Ja atjaunojamās enerģijas jomā Komisija, balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. un 2. punktu secina, ka viens vai vairāki no 29. panta 2. punktā minētajiem Savienības indikatīvās trajektorijas atsaucēs punktiem 2022., 2025. un 2027. gadā nav sasniegti, dalībvalstis, kuru viens vai vairāki atsaucēs punkti 2022., 2025. un 2027. gadā ir zem 4. panta a) punkta 2. apakšpunktā minētajiem nacionālajiem atsaucēs punktiem, nodrošina, ka viena gada laikā pēc Komisijas novērtējuma saņemšanas dienas nolūkā kompensēt konstatēto neatbilstību, ja salīdzina ar izvirzītajiem nacionālajiem atsaucēs punktiem, tiek īstenoti papildu pasākumi, tādi kā:

- a) nacionāli pasākumi atjaunojamās enerģijas izmantojuma kāpināšanai;
- b) Direktīvas (ES) 2018/2001 23. panta 1. punktā siltumapgādes un aukstumapgādes sektoram noteiktā atjaunojamās enerģijas īpatsvara pielāgošana;
- c) Direktīvas (ES) 2018/2001 25. panta 1. punktā transporta sektoram noteiktā atjaunojamās enerģijas īpatsvara pielāgošana;
- d) brīvprātīgas finanšu iemaksas Savienības līmenī izveidotā Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismā, kas palīdz finansēt atjaunojamās enerģijas projektus un ko tieši vai netieši pārvalda Komisija, kā noteikts 33. pantā;
- e) Direktīvā (ES) 2018/2001 paredzēto sadarbības mehānismu izmantošana.

Šādos pasākumos ņem vērā Komisijas apsvērumus, kā noteikts šā panta 1. punkta otrajā daļā. Attiecīgās dalībvalstis minētos pasākumus norāda kā daļu no sava integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresā ziņojuma.

4. No 2021. gada 1. janvāra no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars katras dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņā nedrīkst būt zemāks par bāzlinijas īpatsvaru, kas ir vienāds ar tās obligāto nacionālo kopējo mērķrādītāju no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvaram 2020. gadā, kā noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 4. punktā. Ja kāda dalībvalsts nesaglabā savu bāzlinijas īpatsvaru, kas izmērīts viena gada laikā, attiecīgā dalībvalsts viena gada laikā veic papildu pasākumus, tādus kā šā panta 3. punkta pirmajā daļā a) līdz e) apakšpunktā minētie, un minētajiem pasākumiem jābūt pietiekamiem, lai viena gada laikā neatbilstību kompensētu.

Attiecībā uz dalībvalstīm, kas izpildījušas pienākumu kompensēt neatbilstību līdz bāzlinijai, uzskata, ka tās visā periodā, kurā neatbilstība konstatēta, ir izpildījušas pienākumus, kas noteikti šā punkta pirmās daļas pirmajā teikumā un Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 4. punktā.

Šā panta 3. punkta pirmās daļas d) apakšpunkta vajadzībām dalībvalstis var izmantot ieņēmumus, ko guvušas no ikgadējam emisijas kvotām saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK.

5. Ja kādas dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas īpatsvars 2022., 2025. un 2027. gadā ir zem viena vai vairākiem 4. panta a) punkta 2. apakšpunktā minētajiem nacionālajiem atsaucēs punktiem, attiecīgā dalībvalsts nākamajā integrētajā ziņojumā, kas iesniegts Komisijai, ievērojot 17. pantu, paskaidro, kā tā kompensēs salīdzinājumā ar nacionālajiem atsaucēs punktiem konstatēto neatbilstību.

6. Ja energoefektivitātes jomā, neskarot citus Savienības līmeņa pasākumus, ievērojot šā panta 2. punkta trešo daļu, Komisija, balstoties uz 2022., 2025. un 2027. gadā veikto novērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. un 3. punktu, secina, ka progress virzībā uz 29. panta 3. punkta pirmajā daļā minēto Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju kopīgu sasniegšanu nav pietiekams, tā ierosina pasākumus un izmanto savas pilnvaras Savienības līmenī, kas papildina Direktīvā 2010/31/ES un Direktīvā 2012/27/ES noteiktos, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegti 2030. gadam izvirzītie Savienības energoefektivitātes mērķrādītāji.

7. Katra attiecīgā dalībvalsts, kas minēta šā panta 3. punktā, norāda īstenotos, pieņemtos un plānotos papildu pasākumus, kas ir daļa no attiecīgās dalībvalsts nākamā progresā ziņojuma, kas minēts 17. pantā.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarkējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.).

8. Ja starpsavienojumu jomā Komisija, balstoties uz novērtējumu saskaņā ar 29. panta 1. un 4. punktu, 2025. gadā secina, ka progress nav pietiekams, Komisija līdz 2026. gadam sadarbojas ar attiecīgajām dalībvalstīm, lai risinātu radušos situāciju.

33. pants

Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānisms

1. Līdz 2021. gada 1. janvārim Komisija izveido 32. panta 3. punkta d) apakšpunktā minēto Savienības atjaunojamās enerģijas finansēšanas mehānismu, ar ko iepirkumu konkursa kārtībā piešķirtu atbalstu jauniem atjaunojamās enerģijas projektiem Savienībā, lai kompensētu neatbilstību Savienības indikatīvajā trajektorijā. Atbalstu *inter alia* var sniegt kā piemaksu pie tirgus cenām, un to piešķir projektiem ar viszemākās izmaksas vai piemaksas piedāvājumu.

2. Neskarot šā panta 1. punktu, finansēšanas mehānisms sekmē veicinošā satvara izveidi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 4. punktu, lai atbalstītu atjaunojamās enerģijas izmantojumu visā Savienībā neatkarīgi no neatbilstības Savienības indikatīvajā trajektorijā. Minētajā nolūkā:

- a) regulas 32. pantā minētās dalībvalstu iemaksas var papildināt ar līdzekļiem no citiem avotiem, tādiem kā Savienības fondi, privātā sektora iemaksas vai dalībvalstu papildu maksājumi, lai sekmētu Savienības mērķrādītāja sasniegšanu;
- b) ar finansēšanas mehānismu atbalstu *inter alia* var sniegt kā aizdevumus ar zemām procentu likmēm, dotācijas vai arī var kombinēt abus minētos, un *inter alia* var atbalstīt kopīgus projektus starp dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 9. pantu un dalībvalstu līdzdalību kopīgos projektos ar trešām valstīm, kas minēti tās pašas direktīvas 11. pantā.

3. Dalībvalstis patur tiesības izlemt, vai tās ļauj – un, ja ļauj, tad ar kādiem noteikumiem, – savā teritorijā izvietotajām iekārtām saņemt atbalstu no finansēšanas mehānisma.

4. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā Enerģētikas savienības komiteja, var pieņemt īstenošanas aktus, lai paredzētu nepieciešamos noteikumus par finansēšanas mehānisma izveidi un darbību, jo īpaši:

- a) metodiku maksimālā piemaksas līmeņa aprēķināšanai katram iepirkumu konkursam;
- b) piemērojamo iepirkuma konkursa procedūru, tostarp izpildes nosacījumus un attiecīgās sankcijas;
- c) metodiku, kā aprēķināt dalībvalstu iemaksas un izrietošos statistiskos ieguvumus dalībvalstīm, kuras piedalās mehānismā;
- d) minimālās prasības dalībvalstu līdzdalībai, ņemot vērā vajadzību nodrošināt gan mehānisma nepārtrauktību, paredzot pietiekami ilgu dalībvalstu iemaksu periodu, gan arī maksimālu elastību dalībvalstu līdzdalībai;
- e) noteikumus, ar ko nodrošina uzņēmēju dalībvalstu līdzdalību un/vai apstiprinājumu, un vajadzības gadījumā noteikumus saistībā ar maksu par sistēmas papildu izmaksām.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

5. Atjaunojamo enerģiju, kas saražota finansēšanas mehānisma finansētās iekārtās, katru gadu iekļauj iesaistīto dalībvalstu statistikā atbilstīgi to attiecīgajām iemaksām. Ar šo finansēšanas mehānismu atbalstītos projektus, kurus finansē no citiem avotiem, nevis dalībvalstu iemaksām, iekļauj nevis dalībvalstu nacionālajos devumos, bet gan centienos sasniegt Savienības saistošo mērķrādītāju saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 1. punktu.

34. pants

Komisijas ieteikumi dalībvalstīm

1. Komisija vajadzības gadījumā sniedz dalībvalstīm ieteikumus, lai nodrošinātu enerģētikas savienības mērķu sasniegšanu. Komisija šādus ieteikumus nekavējoties publisko.

2. Ja šajā regulā ir atsauce uz šo pantu, piemēro šādus principus:
- a) attiecīgā dalībvalsts pienācīgi ņem vērā ieteikumus, ievērojot solidaritāti starp dalībvalstīm un Savienību un starp pašām dalībvalstīm;
 - b) dalībvalsts savā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata politikas progresa ziņojumā, kas sagatavots nākamajā gadā pēc ieteikumu sniegšanas gada, izklāsta, kā tā ir pienācīgi ņēmusi vērā ieteikumus. Ja attiecīgā dalībvalsts nolēmj ieteikumus vai būtisku to daļu neņemt vērā, minētā dalībvalsts sniedz tās pamatojumu;
 - c) ieteikumiem būtu jāpapildina jaunākie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, kas sniegti Eiropas pusgada kontekstā.

35. pants

Enerģētikas savienības stāvokļa apskats

1. Katru gadu līdz 31. oktobrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei enerģētikas savienības stāvokļa apskatu.
2. Enerģētikas savienības stāvokļa apskatā *inter alia* ietilpst šādi elementi:
- a) saskaņā ar 29. pantu veiktais novērtējums;
 - b) vajadzības gadījumā ieteikumi saskaņā ar 34. pantu;
 - c) oglekļa tirgus darbības ziņojums, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 5. punktā, tostarp informācija par minētās direktīvas piemērošanu saskaņā ar tās 21. panta 2. punktu;
 - d) reizi divos gados, sākot ar 2023. gadu, ziņojums par Savienības bioenerģētikas ilgtspēju, kurā norāda X pielikumā noteikto informāciju;
 - e) reizi divos gados ziņojums par brīvprātīgajām shēmām, attiecībā uz kurām Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 4. punktu, un šajā ziņojumā norāda šīs regulas XI pielikumā izklāstīto informāciju;
 - f) vispārējs progresa ziņojums par to, kā tiek piemērota Direktīva 2009/72/EK;
 - g) vispārējs progresa ziņojums par Direktīvas 2009/73/EK piemērošanu, ievērojot minētās direktīvas 52. pantu;
 - h) vispārējs progresa ziņojums par energoefektivitātes pienākuma shēmām un alternatīviem politikas pasākumiem, kā minēts Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantā;
 - i) reizi divos gados vispārējs progresa ziņojums par nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) renovāciju atbilstīgi ceļvežiem ilgtermiņa renovācijas stratēģijās, ko katra dalībvalsts izveido saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu;
 - j) reizi četros gados vispārējs progresa ziņojums par dalībvalstu rezultātiem attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 9. panta 5. punktu;
 - k) vispārējs progresa ziņojums par dalībvalstu progresu virzībā uz pilnīga un funkcionējoša enerģijas tirgus izveidi;
 - l) faktiskā degvielu kvalitāte dažādās dalībvalstīs un tādu degvielu ģeogrāfiskais aptvērums, kuru maksimālais sēra saturs ir 10 mg/kg, nolūkā sniegt pārskatu par degvielu kvalitātes datiem dažādās dalībvalstīs, ko ziņo saskaņā ar Direktīvu 98/70/EK;
 - m) progresa ziņojums par konkurētspēju;
 - n) dalībvalstu progress virzībā uz pakāpenisku atteikšanos no enerģijas subsīdijām, jo īpaši fosilajam kurināmajam;
 - o) citi jautājumi, kas nozīmīgi enerģētikas savienības īstenošanas sakarā, tostarp publiskā un privātā sektora atbalsts;
 - p) līdz 2019. gada 31. oktobrim un pēc tam ik pēc četriem gadiem novērtējums par Direktīvas 2009/31/EK īstenošanu.

36. pants

Pārvaldības mehānisma pārraudzība

Saistībā ar 35. pantā minēto enerģētikas savienības stāvokļa apskatu Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu īstenošanu. Eiropas Parlaments un Padome ik gadu pievēršas enerģētikas savienības panāktajam progresam visās enerģētikas un klimata rīcībpolitikas dimensijās.

6. NODAĻA

Siltumnīcefekta gāzu emisijas un to piesaiste piesaistītājos: Savienības un nacionālās sistēmas

37. pants

Savienības un nacionālās inventarizācijas sistēmas

1. Līdz 2021. gada 1. janvārim dalībvalstis izveido, izmanto un cenšas pastāvīgi uzlabot nacionālās inventarizācijas sistēmas, lai aprēķinātu V pielikuma 2. daļā minētās antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un piesaisti piesaistītājos un lai nodrošinātu, ka to siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumi ir savlaicīgi, pārredzami, precīzi, konsekventi, salīdzināmi un pilnīgi.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka par inventarizāciju atbildīgajām kompetentajām iestādēm ir piekļuve šīs regulas XII pielikumā norādītajai informācijai, ka tās izmanto saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 517/2014 20. pantu izveidotās ziņošanas sistēmas, lai uzlabotu fluorēto gāzu aprēķinu nacionālajos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumos, un ka tās spēj veikt šīs regulas V pielikuma 1. daļas i) un j) punktā minētās ikgadējās saskaņības pārbaudes.

3. Ar šo tiek izveidota Savienības inventarizācijas sistēma tam, lai Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojuma vajadzībām nodrošinātu nacionālo inventarizācijas ziņojumu savlaicīgumu, pārredzamību, precizitāti, konsekveni, salīdzināmību un pilnīgumu. Komisija minēto sistēmu pārvalda, uztur un cenšas pastāvīgi uzlabot, kas ietver kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles programmas izstrādi, kvalitātes mērķu izvirzīšanu un inventarizācijas ziņojumu kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāna izveidi, emisiju aprēķinu pilnīgošanas procedūras Savienības inventarizācijas ziņojuma sagatavošanas nolūkā saskaņā ar šā panta 5. punktu, kā arī 38. pantā minēto izskatīšanu.

4. Komisija veic sākotnējo pārbaudi, kurā pārbauda to, cik precīzi ir sākotnējie siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas dati, kas dalībvalstīm jāiesniedz saskaņā ar 26. panta 3. punktu. Minētās pārbaudes rezultātus tā nosūta dalībvalstīm sešu nedēļu laikā pēc iesniegšanas termiņa. Uz visiem sākotnējā pārbaudē uzdotiem attiecīgiem jautājumiem dalībvalstis atbild līdz 15. martam kopā ar galīgā inventarizācijas ziņojuma iesniegšanu par X-2 gadu.

5. Ja dalībvalsts līdz 15. martam neiesniedz inventarizācijas datus, kas nepieciešami, lai sagatavotu Savienības inventarizācijas ziņojumu, Komisija, apspriežoties un cieši sadarbojoties ar attiecīgo dalībvalsti, var sagatavot aplēses, lai pilnīgotu dalībvalsts iesniegtos datus. Komisija minētajam nolūkam izmanto vadlīnijas, kas attiecas uz nacionālo siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu sagatavošanu.

6. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, lai paredzētu noteikumus par struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru informācijai par nacionālajām inventarizācijas sistēmām un prasības par nacionālo inventarizācijas sistēmu izveidi, izmantošanu un darbību.

Ierosinot šādus īstenošanas aktus, Komisija ņem vērā jebkādus attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

7. Komisija saskaņā ar 43. pantu pieņem deleģētos aktus, lai šo regulu papildinātu, paredzot noteikumus attiecībā uz prasībām par Savienības inventarizācijas sistēmas izveidi, izmantošanu un darbību. Ierosinot šādus deleģētos aktus, Komisija ņem vērā attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus.

38. pants

Inventarizācijas ziņojumu izskatīšana

1. Lai uzraudzītu dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus vai ierobežojumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 4., 9. un 10. pantu un emisiju samazinājumus un piesaistes palielināšanu piesaistītājos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 4. un 14. pantu, kā arī citus Savienības tiesību aktos noteiktos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas vai ierobežošanas mērķrādītājus, Komisija 2027. un 2032. gadā veic dalībvalstu saskaņā ar šīs regulas 26. panta 4. punktu iesniegto nacionālās inventarizācijas datu visaptverošu izskatīšanu. Dalībvalstis pilnīgi iesaistās šajā procesā.

2. Šā panta 1. punktā minētā visaptverošā izskatīšana ietver:

a) pārbaudes, ar kurām pārliecinās par iesniegtās informācijas pārredzamību, precizitāti, konsekveni, salīdzināmību un pilnīgumu;

- b) pārbaudes ar mērķi konstatēt gadījumus, kad inventarizācijas dati sagatavoti neatbilstoši UNFCCC vadlīniju dokumentācijai vai Savienības noteikumiem;
- c) pārbaudes ar mērķi konstatēt gadījumus, kad ZIZIMM uzskaitē ir veikta neatbilstoši UNFCCC vadlīniju dokumentācijai vai Savienības noteikumiem; un
- d) vajadzības gadījumā, apspriežoties ar dalībvalstīm, vajadzīgo tehnisko korekciju aprēķinus.

3. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka termiņus un kārtību, kādā veic visaptverošo izskatīšanu, tostarp šā panta 2. punktā izklāstītos uzdevumus, un nodrošina pienācīgu apspriešanos ar dalībvalstīm par izskatīšanas secinājumiem.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

4. Komisija pēc izskatīšanā korigētajiem inventarizācijas datiem ar īstenošanas aktu katrai dalībvalstij nosaka attiecīgo gadu emisiju kopsummu, kas sadalīta starp Regulas (ES) 2018/842 9. panta kontekstā atbilstīgajiem emisiju datiem un šīs regulas V pielikuma 1. daļas c) punktā minētajiem emisiju datiem, kā arī nosaka Regulas (ES) 2018/841 4. panta kontekstā atbilstīgo emisiju un piesaistes kopsummu.

5. Datus par katru dalībvalsti, kas ievadīti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 15. pantu izveidotajos reģistros četru mēnešu laikā pēc dienas, kurā publicēts saskaņā ar šā panta 4. punktu pieņemts īstenošanas akts, izmanto, pārbaudot atbilstību Regulas (ES) 2018/841 4. pantam, un šajos datos iekļauj izmaiņas, kas radušās dēļ tā, ka attiecīgā dalībvalsts izmantojusi elastības iespējas, ievērojot Regulas (ES) 2018/841 11. pantu.

6. Datus par katru dalībvalsti, kas ievadīti saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 12. pantu izveidotajos reģistros divu mēnešu laikā pēc dienas, kurā veikta šā panta 5. punktā minētā pārbaude par atbilstību Regulai (ES) 2018/841, izmanto 2021. un 2026. gada atbilstības pārbaudei, ievērojot Regulas (ES) 2018/842 9. pantu. Atbilstības pārbaudi, ievērojot Regulas (ES) 2018/842 9. pantu, par katru gadu periodā no 2022. līdz 2025. gadam un no 2027. līdz 2030. gadam veic dienā, kas iekrīt vienu mēnesi pēc dienas, kurā veikta atbilstības pārbaude par iepriekšējo gadu. Šajā pārbaudē ietver izmaiņas minētajos datos, kas radušās dēļ tā, ka attiecīgā dalībvalsts izmantojusi elastības iespējas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 5., 6. un 7. pantu.

39. pants

Savienības un nacionālās rīcībpolitiku un pasākumu, kā arī prognožu sistēmas

1. Līdz 2021. gada 1. janvārim dalībvalstis un Komisija izveido un pēc tam izmanto un pastāvīgi cenšas uzlabot attiecīgi nacionālās un Savienības sistēmas ziņošanai par rīcībpolitikām un pasākumiem un ziņošanai par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos. Minētās sistēmas ietver attiecīgo institucionālo, juridisko un procesuālo kārtību, kas izveidota dalībvalstī un Savienībā, lai novērtētu rīcībpolitiku un sniegtu prognozes par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos.

2. Dalībvalstu un Komisijas mērķis ir nodrošināt, lai paziņotā informācija par rīcībpolitikām un pasākumiem, kā arī par prognozēm par antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, kā minēts 18. pantā, būtu savlaicīga, pārredzama, precīza, konsekventa, salīdzināma un pilnīga, tostarp lai tiktu izmantoti un piemēroti dati, metodes un modeļi, kā arī tiktu īstenoti kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles pasākumi un veikta jutīguma analīze.

3. Komisija, kurai palīdz 44. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja, pieņem īstenošanas aktus, kuros nosaka struktūru, formātu un iesniegšanas procedūru informācijai par nacionālajām un Savienības rīcībpolitiku un pasākumu, kā arī prognožu sistēmām, ievērojot šā panta 1. un 2. punktu un 18. pantu.

Ierosinot šādus īstenošanas aktus, Komisija ņem vērā attiecīgos UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru pieņemtos lēmumus, tostarp starptautiski saskaņotās ziņošanas prasības, kā arī minētās informācijas monitoringa un ziņošanas termiņus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 44. panta 6. punktā norādīto pārbaudes procedūru.

40. pants

Reģistru izveide un izmantošana

1. Savienība un dalībvalstis izveido un uztur reģistrus, lai precīzi uzskaitītu nacionāli noteikto devumu saskaņā ar Parīzes nolīguma 4. panta 13. punktu un starptautiski pārskaitītos mazinājumus saskaņā ar minētā nolīguma 6. pantu.
2. Savienība un dalībvalstis var uzturēt savus reģistrus konsolidētā sistēmā kopā ar vienu vai vairākām citām dalībvalstīm.
3. Šā panta 1. punktā minētajos reģistros ievadītos datus dara pieejamus centrālajam administratoram, kas iecelts saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 20. pantu.
4. Komisija saskaņā ar 43. pantu pieņem deleģētos aktus nolūkā papildināt šo regulu, lai izveidotu 1. punktā minētos reģistrus un lai, izmantojot Savienības un dalībvalstu reģistrus, nodrošinātu attiecīgo UNFCCC vai Parīzes nolīguma struktūru lēmumu nepieciešamo tehnisko īstenošanu saskaņā ar šā panta 1. punktu.

7. NODAĻA

SADARBĪBA UN ATBALSTS

41. pants

Sadarbība starp dalībvalstīm un Savienību

1. Dalībvalstis pilnībā sadarbojas un koordinējas cita ar citu un ar Savienību attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem pienākumiem, jo sevišķi šādos aspektos:
 - a) integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu sagatavošanas, pieņemšanas, paziņošanas un novērtēšanas procesā saskaņā ar 9. līdz 13. pantu;
 - b) integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma sagatavošanas, pieņemšanas, paziņošanas un novērtēšanas procesā saskaņā ar 17. pantu un ikgadējās ziņošanas procesā saskaņā ar 26. pantu;
 - c) procesā, kas saistīts ar Komisijas ieteikumiem un minēto ieteikumu ievērošanu saskaņā ar 9. panta 2. un 3. punktu, 17. panta 6. punktu, 30. panta 1. punktu, 31. panta 1. punktu un 32. panta 1. un 2. punktu;
 - d) Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sagatavošanā un Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojuma sagatavošanā saskaņā ar 26. panta 4. punktu;
 - e) Savienības nacionālā paziņojuma sagatavošanā saskaņā ar UNFCCC 12. pantu un Savienības divgadu ziņojuma sagatavošanā saskaņā ar Lēmumu 2/CP.17 vai turpmākiem attiecīgiem UNFCCC struktūru pieņemtiem lēmumiem;
 - f) UNFCCC un Parīzes nolīgumā noteiktās izskatīšanas un atbilstības procedūrās atbilstoši piemērojamiem lēmumiem saskaņā ar UNFCCC, kā arī 38. pantā minētajā Savienības procedūrā, kurā izskata dalībvalstu siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumus;
 - g) veicot pielāgojumus pēc 38. pantā minētā izskatīšanas procesa vai citas izmaiņas inventarizācijā un inventarizācijas ziņojumos, kas iesniegti vai ko iesniegs UNFCCC sekretariātam;
 - h) Savienības aptuvenā siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojuma sagatavošanā saskaņā ar 26. panta 2. punktu.
2. Komisija var sniegt tehnisku atbalstu dalībvalstīm attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem pienākumiem, ja dalībvalsts to lūdz.

42. pants

Eiropas Vides aģentūras loma

Eiropas Vides aģentūra atbilstoši savai gada darba programmai palīdz Komisijai tās darbā attiecībā uz dekarbonizācijas un energoefektivitātes dimensijām, lai tiktu izpildīts 15.–21., 26., 28., 29., 35., 37., 38., 39. un 41. pants. Tas pēc vajadzības ietver šādu palīdzību:

- a) apkopot informāciju, kuru dalībvalstis paziņojušas par rīcībpolitikām un pasākumiem, kā arī par prognozēm;
- b) izpildīt kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras attiecībā uz informāciju, ko dalībvalstis paziņojušas par prognozēm, kā arī par rīcībpolitikām un pasākumiem;

- c) sagatavot aplēses vai papildināt Komisijai pieejamās aplēses attiecībā uz datiem par prognozēm, kurus dalībvalstis nav paziņojušas;
- d) apkopot datus Komisijas gatavotā un Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedzamā enerģētikas savienības stāvokļa apskata vajadzībām, un, ja tas ir iespējams un laika ziņā lietderīgi, šim nolūkam izmanto Eiropas statistiku;
- e) izplatīt informāciju, kas savāktā saskaņā ar šo regulu, tostarp uzturēt un atjaunināt dalībvalstu klimata pārmaiņu mazināšanas rīcībpolitiku un pasākumu datubāzi un Eiropas pielāgošanās klimata pārmaiņām platformu attiecībā uz klimata pārmaiņu ietekmi, neaizsargātību pret tām un pielāgošanos tām;
- f) veikt kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles procedūras, sagatavojot Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu;
- g) apkopot Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju un sagatavot ES siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu;
- h) sagatavot aplēses par datiem, kas nav iekļauti nacionālajos siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumos;
- i) veikt 38. pantā minēto izskatīšanu;
- j) sagatavot aptuveno Savienības siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumu.

8. NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

43. pants

Pilnvaru deleģēšana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 3. panta 5. punktā, 15. panta 5. punktā, 26. panta 6. punktā, 37. panta 7. punktā un 40. panta 4. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2018. gada 24. decembra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā brīdī var atsaukt 3. panta 5. punktā, 15. panta 5. punktā, 26. panta 6. punktā, 37. panta 7. punktā un 40. panta 4. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai arī vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 3. panta 5. punktu, 15. panta 5. punktu, 26. panta 6. punktu, 37. panta 7. punktu un 40. panta 4. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

44. pants

Komitejas

1. Komisijai palīdz:
 - a) Klimata pārmaiņu komiteja saistībā ar 19. panta 5. punktā, 26. panta 7. punktā, 37. panta 6. punktā, 38. panta 3. punktā un 39. panta 3. punktā minēto uzdevumu īstenošanu; un
 - b) Enerģētikas savienības komiteja saistībā ar 17. panta 4. punktā un 33. panta 4. punktā minēto uzdevumu īstenošanu.

2. Šīs komitejas ir komitejas Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētā Klimata pārmaiņu komiteja aizstāj komiteju, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 525/2013 26. pantu.
4. Ja kāda no 1. punktā minētajām komitejām apsver horizontālus jautājumus un kopīgas darbības, tā attiecīgi informē otru 1. punktā minēto komiteju, lai rīcībpolitikas būtu konsekventas un lai panāktu maksimālu sinerģiju starp sektoriem.
5. Katra dalībvalsts ieceļ tās pārstāvi vai pārstāvjus Klimata pārmaiņu komitejā un Enerģētikas savienības komitejā. Abas komitejas uz savām sanāksmēm attiecīgi uzaicina otras komitejas pārstāvjus.
6. Ja izdara atsauci uz šo pantu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

45. pants

Pārskatīšana

Komisija sešu mēnešu laikā pēc katras globālās izsvēršanas, ko veic saskaņā ar Parīzes nolīguma 14. pantu, ziņo Parlamentam un Padomei par šīs regulas darbību, tās devumu enerģētikas savienības pārvaldībā, tās devumu Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķuzdevumu sasniegšanā, progresu virzībā uz 2030. gada klimata un enerģētikas mērķrādītāju, kā arī enerģētikas savienības papildu mērķu sasniegšanu, un šīs regulas plānošanas, ziņošanas un monitoringa noteikumu atbilstību citiem Savienības tiesību aktiem vai lēmumiem, kas saistīti ar UNFCCC un Parīzes nolīgumu. Komisija vajadzības gadījumā ziņojumiem var pievienot tiesību aktu priekšlikumus.

46. pants

Grozījumi Direktīvā 94/22/EK

Direktīvu 94/22/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 8. panta 2. punktu svītro;
- 2) direktīvas 9. pantu svītro.

47. pants

Grozījumi Direktīvā 98/70/EK

Direktīvu 98/70/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 7.a pantu groza šādi:
 - a) panta 1. punkta trešās daļas a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) katra piegādātā degvielas vai enerģijas veida kopējo apjomu; un”;
 - b) panta 2. punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis pieprasa piegādātājiem līdz 2020. gada 31. decembrim cik vien iespējams pakāpeniski par 10 % samazināt aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju uz vienu piegādātās degvielas vai enerģijas vienību, par pamatu ņemot Padomes Direktīvas (ES) 2015/652 II pielikumā noteikto degvielas pamatstandartu. Minētais samazinājums sasniedz:”;
- 2) direktīvas 8. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Komisija nodrošina, ka saskaņā ar 3. punktu iesniegto informāciju nekavējoties dara zināmu, izmantojot piemērotus līdzekļus.”.

48. pants

Grozījumi Direktīvā 2009/31/EK

Direktīvu 2009/31/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 27. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis ik pēc četriem gadiem iesniedz Komisijai ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu, tostarp par 25. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto reģistru. Pirmo ziņojumu Komisijai nosūta līdz 2011. gada 30. jūnijam. Ziņojumu

sagatavo, pamatojoties uz anketu vai shēmu, ko ar īstenošanas aktiem pieņēmusi Komisija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 30. panta 2. punktā norādīto pārbaudes procedūru. Anketu vai shēmu nosūta dalībvalstīm vismaz sešus mēnešus pirms ziņojuma iesniegšanas termiņa.”;

- 2) direktīvas 38. panta 1. punktu svītro.

49. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 663/2009

Regulu (EK) Nr. 663/2009 groza šādi:

- 1) regulas 27. panta 1. un 3. punktu svītro;
- 2) regulas 28. pantu svītro.

50. pants

Grozījums Regulā (EK) Nr. 715/2009

Regulas (EK) Nr. 715/2009 29. pantu svītro.

51. pants

Grozījumi Direktīvā 2009/73/EK

Direktīvu 2009/73/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 5. pantu svītro;
- 2) direktīvas 52. pantu aizstāj ar šādu:

“52. pants

Ziņošana

Komisija uzrauga un pārskata šīs direktīvas piemērošanu un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei vispārēju progresa ziņojumu, kuru kā pielikumu pievieno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999 (*) 35. pantā minētajam enerģētikas savienības stāvokļa apskatam.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).”

52. pants

Grozījums Padomes Direktīvā 2009/119/EK

Direktīvas 2009/119/EK 6. panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Dalībvalstis katru gadu līdz 15. martam nosūta Komisijai 1. punktā minētā krājumu reģistra kopsavilkumu, kurā norāda vismaz to drošības rezervju daudzumu un veidu, kas iekļautas reģistrā iepriekšējā kalendārā gada pēdējā dienā.”

53. pants

Grozījumi Direktīvā 2010/31/ES

Direktīvu 2010/31/ES groza šādi:

1) direktīvas 2.a pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“1. Katra dalībvalsts izstrādā ilgtermiņa renovācijas stratēģiju, ar ko veicina nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) fonda renovāciju, lai šis fonds līdz 2050. gadam kļūtu par sevišķi energoefektīvu un dekarbonizētu ēku fondu, veicinot esošo ēku izmaksefektīvu pārveidošanu par gandrīz nulles enerģijas ēkām. Katrā ilgtermiņa renovācijas stratēģijā ietver:”;

b) pievieno šādu punktu:

“8. Katra dalībvalsts savu ilgtermiņa renovācijas stratēģiju iesniedz Komisijai kā daļu no tās galīgā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999 (*) 3. pantā. Atkāpjoties no minētās Regulas 3. panta 1. punkta, pirmo ilgtermiņa renovācijas stratēģiju, kas minēta šā panta 1. punktā, Komisijai iesniedz līdz 2020. gada 10. martam.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.)”;

2) direktīvas 5. panta 2. punkta otrajā daļā svītrot teikumu: “Šādu ziņojumu var ietvert energoefektivitātes rīcības plānos, kuri minēti Direktīvas 2006/32/EK 14. panta 2. punktā.”;

3) direktīvas 9. panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Regulas (ES) 2018/1999 35. pantā minētā enerģētikas savienības stāvokļa apskata ietvaros Komisija ik pēc četriem gadiem ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par dalībvalstu progresu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanā. Pamatojoties uz šo paziņoto informāciju, Komisija vajadzības gadījumā izstrādā rīcības plānu un ierosina ieteikumus un pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 34. pantu ar mērķi palielināt šādu ēku skaitu un veicināt paraugpraksi, kā esošās ēkas izmaksefektīvi pārveidot par gandrīz nulles enerģijas ēkām.”;

4) direktīvas 10. panta 2. un 3. punktu svītrot;

5) direktīvas 14. panta 3. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Šādu ziņojumu iesniedz Komisijai kā daļu no dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas minēti Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā.”;

6) direktīvas 15. panta 3. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Šādu ziņojumu iesniedz Komisijai kā daļu no dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas minēti Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā.”

54. pants

Grozījumi Direktīvā 2012/27/ES

Direktīvu 2012/27/ES groza šādi:

1) direktīvas 4. pantu svītrot;

2) direktīvas 18. panta 1. punkta e) apakšpunktu svītrot;

- 3) direktīvas 24. pantu groza šādi:
 - a) panta 1., 3., 4. un 11. punktu svītrot;
 - b) panta 2. punktu svītrot;
- 4) direktīvas XIV pielikumu svītrot.

55. pants

Grozījums Direktīvā 2013/30/ES

Direktīvas 2013/30/ES 25. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis katru gadu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999 (*) 26. pantā minētās ikgadējās ziņošanas ietvaros ziņo Komisijai IX pielikuma 3. punktā norādīto informāciju.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).”

56. pants

Grozījumi Direktīvā (ES) 2015/652

Direktīvu (ES) 2015/652 groza šādi:

- 1) direktīvas 5. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Katru gadu līdz 31. decembrim dalībvalstis iesniedz Komisijai datus par iepriekšējo kalendāro gadu saistībā ar atbilstību Direktīvas 98/70/EK 7.a panta prasībām, kā noteikts šīs direktīvas III pielikumā.”;

- 2) direktīvas I pielikuma 2. daļas 1. punkta h) apakšpunktu, 2., 3., 4. un 7. punktu svītrot;

- 3) direktīvas III pielikumu groza šādi:

- a) pielikuma 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstīm jāziņo 3. punktā uzskaitītie dati. Minētie dati jāpaziņo par visu degvielu un enerģiju, kas laista tirgū attiecīgajā dalībvalstī. Ja ar fosilajām degvielām tiek sajauktas vairākas biodegvielas, jānorāda dati par katru biodegvielu.”;

- b) pielikuma 3. punkta e) un f) apakšpunktu svītrot;

- 4) IV pielikumu groza šādi:

- a) pielikumā svītrot šādas veidnes ziņoto datu saskaņības nodrošināšanai:

- Izcelsme – viens piegādātājs
- Izcelsme – koppiegādātāji
- Pirkuma vieta

- b) pielikuma piezīmēs par formātu svītrot 8. un 9. punktu.

57. pants

Atcelšana

Regulu (ES) Nr. 525/2013 atceļ no 2021. gada 1. janvāra saskaņā ar šīs regulas 58. pantā paredzētajiem pārejas noteikumiem, izņemot Regulas (ES) Nr. 525/2013 26. panta 1. punktu, ko atceļ no 2018. gada 24. decembra. Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar XIII pielikumā doto atbilstības tabulu.

58. pants

Pārejas noteikumi

Atkāpjoties no šīs regulas 57. panta, Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. pantu un 17. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktu turpina piemērot ziņojumiem, kas satur minētajos pantos prasītos datus par 2018., 2019. un 2020. gadu.

Regulas (ES) Nr. 525/2013 11. panta 3. punktu turpina piemērot Kioto protokola otrajam saistību periodam.

Regulas (ES) Nr. 525/2013 19. pantu turpina piemērot siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumos iekļauto datu par 2018., 2019. un 2020. gadu izskatīšanai.

Regulas (ES) Nr. 525/2013 22. pantu turpina piemērot minētajā pantā prasītā ziņojuma iesniegšanai.

Saskaņotības un juridiskās noteiktības labad nekam šajā regulā nevajadzētu atturēt no atkāpju piemērošanas saskaņā ar attiecīgajiem Savienības sektorālajiem tiesību aktiem elektroenerģijas un elektroenerģijas nozares riskgatavības jomā.

59. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Regulas 40. pantu, 53. panta 2., 3. un 4. punktu, 54. panta 3. un 4. punktu un 55. pantu piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2018. gada 11. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
A. TAJANI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
J. BOGNER-STRAUSS

I PIELIKUMS

INTEGRĒTO NACIONĀLO ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PLĀNU VISPĀRĪGĀ STRUKTŪRA

1. daļa

Vispārīgā struktūra

A IEDAĻA. NACIONĀLAIS PLĀNS

1. PĀRSKATS UN PLĀNA IZVEIDES PROCESS

1.1. Kopsavilkums

- i. Plāna politiskais, ekonomiskais, vides un sociālais konteksts
- ii. Stratēģija, kas attiecas uz enerģētikas savienības piecām dimensijām
- iii. Pārskata tabula, kurā norādīti plāna galvenie mērķi, rīcībpolitikas un pasākumi

1.2. Pašreizējā rīcībpolitikas stāvokļa apskats

- i. Dalībvalsts un Savienības energosistēmas un rīcībpolitikas konteksts, kas ņemts vērā nacionālajā plānā
- ii. Pašreizējās enerģētikas un klimata rīcībpolitikas un pasākumi, kas attiecas uz enerģētikas savienības piecām dimensijām
- iii. Pārrobežu kontekstā svarīgie jautājumi
- iv. Nacionālo enerģētikas un klimata rīcībpolitiku īstenošanas administratīvā struktūra

1.3. Apspriešanās ar valsts un Savienības struktūrām, to iesaistīšanās un attiecīgie rezultāti

- i. Valsts parlamentu iesaistīšana
- ii. Vietējo un reģionālo iestāžu iesaistīšanās
- iii. Apspriešanās ar ieinteresētajām pusēm, tostarp ar sociālajiem partneriem, un pilsoniskās sabiedrības, kā arī plašas sabiedrības iesaistīšana
- iv. Apspriešanās ar citām dalībvalstīm
- v. Iteratīvs process ar Komisiju

1.4. Reģionālā sadarbība plāna sagatavošanā

- i. Elementi, ko plāno kopīgi vai saskaņoti ar citām dalībvalstīm
- ii. Izskaidrojums, kā plānā ņemta vērā reģionālā sadarbība

2. NACIONĀLIE MĒRĶI UN MĒRĶRĀDĪTĀJI

2.1. Dimensija – dekarbonizācija

2.1.1. SEG emisijas un piesaiste ⁽¹⁾

- i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta a) punkta 1) apakšpunktā
- ii. Attiecīgā gadījumā citi nacionālie mērķi un mērķrādītāji, kas ir saskanīgi ar Parīzes nolīgumu un esošajām ilgtermiņa stratēģijām. Attiecīgā gadījumā devums kopējo Savienības SEG emisiju samazināšanas saistību izpildē, citi mērķi un mērķrādītāji, tostarp sektoru mērķrādītāji un pielāgošanās uzdevumi, ja tādi pieejami

2.1.2. Atjaunojamā enerģija

- i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā

⁽¹⁾ Saskaņotību jānodrošina ar ilgtermiņa stratēģijām saskaņā ar 15. pantu.

-
- ii. Aprēķinātās trajektorijas, kas raksturo atjaunojamās enerģijas sektorālo īpatsvaru enerģijas galapatēriņā 2021.–2030. gadā elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā
 - iii. Aprēķinātās trajektorijas, kas raksturo katru atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju, kuru dalībvalsts plāno izmantot, lai īstenotu atjaunojamās enerģijas kopējās un sektorālās trajektorijas 2021.–2030. gadā, tostarp paredzamais kopējais enerģijas bruto galapatēriņš (Mtoe) sadalījumā pa tehnoloģijām un sektoriem un kopējā plānotā uzstādītā jauda (MW; norāda atsevišķi jaunuzstādīto jaudu un energoatjaunināšanas rezultātā jauniegūto jaudu) sadalījumā pa tehnoloģijām un sektoriem
 - iv. Aprēķinātās trajektorijas, kas raksturo bioenerģijas pieprasījumu, sadalītu atbilstīgi pieprasījumam siltumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā, un biomasas piedāvājumu sadalījumā pa izejvielām un pēc izcelsmes (nošķirot iekšzemes ražošanu un importu). Attiecībā uz meža biomasu – tās resursu un ietekmes uz ZIZIMM piesaistītāju novērtējums
 - v. Attiecīgā gadījumā citas nacionālās trajektorijas un mērķi, tostarp ilgtermiņa vai sektorālie (piemēram, atjaunojamās enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, atjaunojamās enerģijas izmantošana ēkās, pilsētā, atjaunojamās enerģijas kopienā un atjaunojamo energoresursu enerģijas pašpatēriņā saražotā atjaunojamā enerģija, enerģija, kas iegūta no dūņām notekūdeņu attīrīšanas procesā)
-

2.2. Dimensija – energoefektivitāte

- i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta b) punktā
 - ii. 2030., 2040. un 2050. gada indikatīvie atskaites punkti, nacionāli noteikti progresa mērīšanas indikatori, uz pierādījumiem balstīts aprēķins par prognozēto enerģijas ietaupījumu un plašākiem ieguvumiem un to devums Savienības energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanā, kā norādīts ceļvežos, kas izklāstīti dzīvojamo ēku un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) nacionālā fonda ilgtermiņa renovācijas stratēģijās, saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu
 - iii. Attiecīgā gadījumā citi nacionālie mērķi, tostarp ilgtermiņa mērķrādītāji vai stratēģijas un sektorālie mērķrādītāji, un nacionālie mērķi tādās jomās kā energoefektivitāte transporta sektorā un saistībā ar siltumapgādi un aukstumapgādi
-

2.3. Dimensija – enerģētiskā drošība

- i. Elementi, kas izklāstīti 4. panta c) punktā
 - ii. Nacionālie mērķi nolūkā palielināt: energoavotu un enerģijas piegāžu no trešām valstīm dažādību nolūkā palielināt reģionālo un nacionālo energosistēmu noturību
 - iii. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi, kas izvirzīti, lai mazinātu atkarību no enerģijas importa no trešām valstīm nolūkā palielināt reģionālo un nacionālo energosistēmu noturību
 - iv. Nacionālie mērķi attiecībā uz nacionālās energosistēmas elastības uzlabošanu, jo īpaši izmantojot iekšzemes energoresursus, pieprasījuma reakciju un enerģijas akumulēšanu
-

2.4. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus

2.4.1. Elektrotīklu starpsavienojumi

- i. Elektrotīklu starpsavienojumu līmenis, ko dalībvalsts tiecas panākt 2030. gadā, ņemot vērā elektrotīklu starpsavienojumu mērķrādītāju 2030. gadam – vismaz 15 % līmenī, atbilstīgi stratēģijai, kurā, sākot no 2021. gada, līmenis tiek noteikts ciešā sadarbībā ar iesaistītajām dalībvalstīm, ņemot vērā starpsavienojumu mērķrādītāju 2020. gadam – 10 % līmenī un šādus rīcības neatliekamības indikatorus:
 - 1) cenu atšķirības vairumtirgū, kas starp dalībvalstīm, reģioniem vai tirdzniecības zonām pārsniedz indikatīvo sliekšni EUR 2/MWh;
 - 2) starpsavienojumu nominālā pārvades jauda zem 30 % no to maksimumslodzes;
 - 3) starpsavienojumu nominālā pārvades jauda zem 30 % no uzstādītās atjaunojamās enerģijas ražošanas jaudas

Par katru jaunu starpsavienojumu ir jāveic sociālekonomiskā un vides izmaksu un ieguvumu analīze, un tas ir jāievieš tikai tad, ja potenciālie ieguvumi pārsniedz izmaksas

2.4.2. Enerģijas pārvades infrastruktūra

- i. Galvenie mērķi attiecībā uz elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras projektiem un attiecīgā gadījumā modernizācijas projektiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķus un mērķrādītājus piecās enerģētikas savienības stratēģijas dimensijās
- ii. Attiecīgā gadījumā galvenie iecerētie infrastruktūras projekti, kas nav kopīgu interešu projekti (KIP) ⁽¹⁾

2.4.3. Tirgus integrācija

- i. Nacionālie mērķi, kas saistīti ar citiem iekšējā enerģijas tirgus aspektiem, tādiem kā lielāka sistēmas elastība, jo īpaši saistībā ar konkurences noteiktu elektroenerģijas cenu veicināšana saskaņā ar attiecīgajiem sektorālajiem tiesību aktiem, tirgus integrācija un sasaistīšana nolūkā palielināt esošo starpsavienojumu tirgusspēju, viedie tīkli, agregācija, pieprasījuma reakcija, akumulēšana, decentralizētā ražošana, nosūtīšanas, pārsūtīšanas un ierobežošanas mehānismi un reāllaika cenu signāli, tostarp mērķu izpildes grafiks
- ii. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi, kas saistīti ar atjaunojamās enerģijas nediskriminējošu integrēšanu, pieprasījuma reakciju un akumulēšanu, tostarp izmantojot agregāciju, visos enerģijas tirgos, tostarp mērķu izpildes grafiks
- iii. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi nolūkā nodrošināt, ka patērētāji līdzdarbojas energosistēmā un gūst labumu no pašražošanas un jaunām tehnoloģijām, tostarp viedajiem skaitītājiem
- iv. Nacionālie mērķi, kas attiecīgā gadījumā izvirzīti, lai nodrošinātu elektroenerģijas sistēmas pietiekamību, skarot arī energosistēmas elastību saistībā ar atjaunojamās enerģijas ražošanu un tostarp mērķu izpildes grafiks
- v. Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi enerģijas patērētāju aizsardzībai un enerģijas mazumtirdzniecības sektora konkurētspējas uzlabošanai

2.4.4. Enerģētiskā nabadzība

Attiecīgā gadījumā nacionālie mērķi attiecībā uz enerģētisko nabadzību, tostarp mērķu izpildes grafiks

2.5. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja

- i. nacionālie mērķi un finansēšanas mērķrādītāji publiskai un, ja pieejams, privātai pētniecībai un inovācijai, kas saistīta ar enerģētikas savienību, vajadzības gadījumā tostarp mērķu izpildes grafiks
 - ii. Ja pieejams, nacionālie 2050. gada mērķi saistībā ar tīras enerģijas tehnoloģiju veicināšanu un vajadzības gadījumā nacionālie mērķi, tostarp ilgtermiņa mērķi (2050), mazoglekļa tehnoloģiju ieviešanai, tostarp energoietilpīgu un oglekļietilpīgu rūpniecības nozaru dekarbonizācijai, un attiecīgā gadījumā skarot saistīto oglekļa transportēšanas un uzglabāšanas infrastruktūru
 - iii. Attiecīgā gadījumā nacionālie konkurētspējas mērķi
-

3. RĪCĪBPOLITIKAS UN PASĀKUMI

3.1. Dimensija – dekarbonizācija

3.1.1. SEG emisijas un piesaiste

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā sasniegt saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842 noteikto mērķrādītāju, kas minēts 2.1.1. punktā, un rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā nodrošināt atbilstību Regulai (ES) 2018/841, aptverot visas galvenās emisijas radošās nozares un nozares piesaistes veicināšanai, ilgtermiņa redzējuma perspektīvā un ar mērķi kļūt par mazemisiu ekonomiku un panākt līdzsvaru starp emisijām un piesaisti atbilstīgi Parīzes nolīgumam
- ii. Vajadzības gadījumā reģionālā sadarbība šajā jomā
- iii. Neskarot valsts atbalsta noteikumu piemērojamību, attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

⁽¹⁾ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfras-
truktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu
(EK) Nr. 715/2009 (OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.).

3.1.2. Atjaunojamā enerģija

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi nolūkā sasniegt nacionālo devumu saistošajā Savienības mērķrādītājā 2030. gadam attiecībā uz atjaunojamo enerģiju un trajektorijas, kā minēts 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā, un attiecīgā gadījumā vai ja pieejams – elementi, kas minēti šā pielikuma 2.1.2. punktā, tostarp pasākumi, kuri attiecas uz konkrētiem sektoriem un konkrētām tehnoloģijām ⁽¹⁾
 - ii. Attiecīgā gadījumā īpaši pasākumi, kuri attiecas uz reģionālo sadarbību, kā arī – fakultatīvi – aplēses par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pārprodukciju, ko varētu pārvadīt uz citām dalībvalstīm, lai sasniegtu 2.1.2. punktā minēto nacionālo devumu un trajektorijas
 - iii. Īpaši pasākumi, kuri attiecas uz finansiālu atbalstu, tostarp attiecīgā gadījumā Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana, nolūkā veicināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas ražošanu un izmantošanu elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes un transporta sektorā
 - iv. Attiecīgā gadījumā novērtējums par atbalstu atjaunojamo energoresursu elektroenerģijai, kas dalībvalstīm jāsniedz saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 6. panta 4. punktu
 - v. Īpaši pasākumi nolūkā ieviest vienu vai vairākus kontaktpunktus, racionalizēt administratīvās procedūras, nodrošināt informāciju un apmācību un atvieglot enerģijas pirkšanas līgumu noslēgšanu
- To rīcībpolitiku un pasākumu kopsavilkums, kuri ietverti veicinošā satvarā, kas dalībvalstīm jāizveido saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 21. panta 6. punktu un 22. panta 5. punktu, lai veicinātu un atvieglotu pašpatēriņa un atjaunojamās enerģijas kopienų veidošanu
- vi. Novērtējums, vai nepieciešams būvēt jaunu infrastruktūru centralizētajai siltumapgādei un aukstumapgādei, kurai izmanto no atjaunojamajiem energoresursiem saražotu enerģiju
 - vii. Attiecīgā gadījumā īpaši pasākumi nolūkā veicināt no biomasas saražotās enerģijas izmantošanu, jo īpaši jauna veida biomasas izmantošanu, ņemot vērā:
 - biomasas, tostarp ilgtspējīgas biomasas, pieejamību: gan iekšzemes resursu potenciālu, gan importu no trešām valstīm,
 - citus biomasas izmantojumus citos sektoros (lauksaimniecībā un uz koksnes resursiem balstītos sektoros); kā arī pasākumi biomasas ražošanas un izmantošanas ilgtspējas nodrošināšanai

3.1.3. Citi dimensijas elementi

- i. Attiecīgā gadījumā nacionālās rīcībpolitikas un pasākumi, kas skar ES ETS sektoru, un novērtējums par papildināmību ar ES ETS un ietekmi uz to
- ii. Attiecīgā gadījumā rīcībpolitikas un pasākumi citu nacionālo mērķrādītāju sasniegšanai
- iii. Rīcībpolitikas un pasākumi mazemisiju mobilitātes sasniegšanai (tostarp transporta elektrifikācijai)
- iv. Attiecīgā gadījuma plānotās nacionālās rīcībpolitikas, grafiki un pasākumi nolūkā pakāpeniski atteikties no enerģijas subsīdijām, jo īpaši fosilajam kurināmajam

3.2. Dimensija – energoefektivitāte

Plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas indikatīvo nacionālo energoefektivitātes devumu 2030. gadam, kā arī citu 2.2. punktā minēto mērķu sasniegšanai, tostarp plānotie pasākumi un instrumenti (arī finansiāli) ēku energoefektivitātes veicināšanai, it sevišķi attiecībā uz turpmāk norādīto.

- i. Energoefektivitātes pienākuma shēmas un alternatīvi rīcībpolitikas pasākumi saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantu un 20. panta 6. punktu, kuri jāsaņem saskaņā ar šīs regulas III pielikumu
- ii. Ilgtermiņa atjaunošanas stratēģija, kas veicina dalībvalsts dzīvojamo un nedzīvojamo ēku fonda, gan valsts, gan privāto, atjaunošanu ⁽²⁾, tostarp rīcībpolitikas, pasākumi un darbības izmaksefektīvas pilnīgas renovācijas veicināšanai un rīcībpolitikas un darbības, kas orientētas uz nacionālā ēku fonda segmentiem ar vissliktākajiem rādītājiem, kā noteikts Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantā

⁽¹⁾ Plānojot šos pasākumus, dalībvalstis ņem vērā esošo iekārtu ekspluatācijas laika beigas un energoatjaunošanas potenciālu.

⁽²⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 2.a pantu.

- iii. Apraksts par rīcībpolitiku un pasākumiem energopakalpojumu veicināšanai publiskajā sektorā un pasākumiem nolūkā novērst regulatīvus un neregulatīvus šķēršļus, kas kavē ieviest energoefektivitātes uzlabošanas līgumus un citus energoefektivitātes pakalpojumu modeļus ⁽¹⁾
- iv. Citas plānotās rīcībpolitikas, pasākumi un programmas indikatīvo nacionālo energoefektivitātes devumu 2030. gadam, kā arī citu 2.2. punktā minēto mērķu sasniegšanai (piemēram, pasākumi nolūkā popularizēt publisko ēku piemēru un veicināt energoefektīvu publisko iepirkumu, pasākumi energoauditu un energopārvaldības sistēmu atbalstam ⁽²⁾, patērētāju informēšanas un mācību pasākumi ⁽³⁾ un citi energoefektivitātes veicināšanas pasākumi ⁽⁴⁾)
- v. Attiecīgā gadījumā tādu rīcībpolitiku un pasākumu apraksts, kuru mērķis ir palielināt vietējo enerģijas kopienu lomu i), ii), iii) un iv) apakšpunktā minēto rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanā
- vi. Apraksts par pasākumiem nolūkā izstrādāt līdzekļus, kas ļauj izmantot gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras energoefektivitātes potenciālu ⁽⁵⁾
- vii. Reģionālā sadarbība šajā jomā, attiecīgā gadījumā
- viii. Finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

3.3. Dimensija – enerģētiskā drošība ⁽⁶⁾

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar 2.3. punktā izklāstītajiem elementiem ⁽⁷⁾
- ii. Reģionālā sadarbība šajā jomā
- iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

3.4. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus ⁽⁸⁾

3.4.1. Elektroenerģijas infrastruktūra

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi starpsavienojumu mērķlīmeņa sasniegšanai, kā noteikts 4. panta d) punktā
- ii. Reģionālā sadarbība šajā jomā ⁽⁹⁾
- iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

3.4.2. Enerģijas pārvades infrastruktūra

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar 2.4.2. punktā izklāstītajiem elementiem, attiecīgā gadījumā iekļaujot īpašus pasākumus, kas ļauj īstenot kopīgu interešu projektus (KIP) un citus galvenos infrastruktūras projektus
- ii. Reģionālā sadarbība šajā jomā ⁽¹⁰⁾
- iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

3.4.3. Tirgus integrācija

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar 2.4.3. punktā izklāstītajiem elementiem

⁽¹⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 18. pantu.

⁽²⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 8. pantu.

⁽³⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 12. un 17. pantu.

⁽⁴⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 19. pantu.

⁽⁵⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 15. panta 2. punktu.

⁽⁶⁾ Rīcībpolitikas un pasākumi atspoguļo principu "energoefektivitāte pirmajā vietā".

⁽⁷⁾ Jānodrošina saskaņība ar preventīvās rīcības plāniem un ārkārtas situāciju plāniem, kuri paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.), kā arī riskatavības plāniem, kuri paredzēti Regulā (ES) 2018/2001 [ierosināta ar priekšlikumu COM(2016)0862 par riskatavību elektroenerģijas sektorā un ar kuru atceļ Direktīvu 2005/89/EK].

⁽⁸⁾ Rīcībpolitikas un pasākumi atspoguļo principu "energoefektivitāte pirmajā vietā".

⁽⁹⁾ Izņemot sadarbību KIP reģionālajās grupās, kas izveidotas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 347/2013.

⁽¹⁰⁾ Izņemot sadarbību KIP reģionālajās grupās, kas izveidotas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 347/2013.

- ii. Pasākumi energosistēmas elastības uzlabošanai saistībā ar atjaunojamās enerģijas ražošanu, piemēram, viedie tīkli, agregācija, pieprasījuma reakcija, akumulēšana, decentralizētā ražošana, nosūtīšanas, pārsūtīšanas un ierobežošanas mehānismi un reāllaika cenu signāli, tostarp tekošās dienas tirgu saistīšanas un pārrobežu balansēšanas tirgu izvēšana
- iii. Attiecīgā gadījumā pasākumi, lai nodrošinātu atjaunojamās enerģijas nediskriminējošu integrēšanu, pieprasījuma reakciju un akumulēšanu, tostarp izmantojot agregāciju, visos enerģijas tirgos
- iv. Rīcībpolitikas un pasākumi patērētāju, it sevišķi neaizsargātu un attiecīgā gadījumā enerģētiskās nabadzības skartu patērētāju, aizsardzībai un konkurences un sāncensības kāpināšanai enerģijas mazumtirgū
- v. Apraksts par pasākumiem, ar ko iespējo un pilnveido pieprasījuma reakciju, tostarp tarifu pasākumi dinamiskas cenu noteikšanas atbalstam ⁽¹⁾

3.4.4. Enerģētiskā nabadzība

- i. Attiecīgā gadījumā rīcībpolitikas un pasākumi 2.4.4. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanai

3.5. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja

- i. Rīcībpolitikas un pasākumi, kas saistīti ar 2.5. punktā izklāstītajiem elementiem
- ii. Attiecīgā gadījumā sadarbība ar citām dalībvalstīm šajā jomā, pēc vajadzības iekļaujot informāciju par to, kā SET plānā noteiktie mērķi un rīcībpolitikas tiek pārlikti nacionālā kontekstā
- iii. Attiecīgā gadījumā finansēšanas pasākumi šajā jomā nacionālā līmenī, tostarp Savienības atbalsts un Savienības līdzekļu izmantošana

B IEDAĻA. ANALĪTISKAIS PAMATS ⁽²⁾

4. PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA UN PROGNOZES, KAM PAR PAMATU ŅEMTAS ESOŠĀS RĪCĪBPOLITIKAS UN PASĀKUMI ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

4.1. Energosistēmu un SEG emisijas ietekmējošo galveno ārējo faktoru attīstības prognozes

- i. Makroekonomiskās prognozes (IKP un iedzīvotāju skaita pieaugums)
- ii. Sektorālas izmaiņas, kas var ietekmēt energosistēmu un SEG emisijas
- iii. Globālās tendences enerģētikā, starptautiskās fosilā kurināmā cenas, ES ETS oglekļa cena
- iv. Izmaiņas tehnoloģiskajās izmaksās

4.2. Dimensija – dekarbonizācija

4.2.1. SEG emisijas un piesaiste

- i. Pašreizējās SEG emisiju un piesaistes tendences ES ETS, kopīgi centieni un ZIZIMM sektoros un dažādos enerģētikas sektoros
- ii. Vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) izvirzītās sektorālās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās nacionālās un Savienības rīcībpolitikas un pasākumi

⁽¹⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 15. panta 8. punktu.

⁽²⁾ Plāna B iedaļā iekļaujamo parametru un mainīgo lielumu sīki izstrādātu sarakstu sk. 2. daļā.

⁽³⁾ Pašreizējai situācijai jāatspoguļo stāvoklis nacionālā plāna iesniegšanas datumā (vai pēdējā pieejamajā datumā). Pašreizējās rīcībpolitikas un pasākumi ietver īstenotās un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus. Pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumi ir rīcībpolitikas un pasākumi, par kuriem līdz nacionālā plāna iesniegšanas dienai pieņemts oficiāls valdības lēmums un kurus ir skaidra apņemšanās īstenot. Īstenotās rīcībpolitikas un pasākumi ir rīcībpolitikas un pasākumi, attiecībā uz kuriem integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna vai integrētā nacionālā enerģētikas un klimata progresa ziņojuma iesniegšanas dienā ir spēkā vismaz viens no šādiem nosacījumiem: ir spēkā tieši piemērojami Eiropas tiesību akti vai valsts tiesību akti, ir noslēgts viens vai vairāki brīvprātīgi nolīgumi, ir piešķirti finanšu resursi, ir mobilizēti cilvēkresursi.

⁽⁴⁾ Ārējo faktoru atlases pamatā var būt pieņēmumi, kas izvirzīti ES 2016. gada atsaucē scenārijā vai citos turpmākos rīcībpolitikas scenārijos attiecībā uz tiem pašiem mainīgajiem. Turklāt dalībvalstīm specifiski ES 2016. gada atsaucē scenārija rezultāti vai citu turpmāku rīcībpolitikas scenāriju rezultāti arī var būt noderīgs informācijas avots, izstrādājot nacionālās prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi, un ietekmes novērtējumus.

4.2.2. Atjaunojamā enerģija

- i. Atjaunojamās enerģijas pašreizējais īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā un dažādos sektoros (siltumapgādes un aukstumapgādes, elektroenerģijas un transporta sektorā), kā arī sadalījumā pa tehnoloģijām katrā no šiem sektoriem
 - ii. 2030. gadam (ar perspektīvu līdz 2040. gadam) izvirzītās indikatīvās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas
-

4.3. Dimensija – energoefektivitāte

- i. Pašreizējais primārās enerģijas patēriņš un enerģijas galapatēriņš tautsaimniecībā un sadalījumā pa sektoriem (tostarp rūpniecības, dzīvojamo ēku, pakalpojumu un transporta sektorā)
 - ii. Pašreizējais augstas efektivitātes koģenerācijas izmantošanas un efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes potenciāls ⁽¹⁾
 - iii. Prognozes, kurās ņemtas vērā 1.2. punkta ii) apakšpunktā aprakstītās esošās energoefektivitātes rīcībpolitikas, pasākumi un programmas un kuras attiecas uz primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu katrā sektorā vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) ⁽²⁾
 - iv. Izmaksimoptimālais minimālo energoefektivitātes prasību līmenis, kas izriet no valstu aprēķiniem, saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 5. pantu
-

4.4. Dimensija – enerģētiskā drošība

- i. Pašreizējā energoresursu struktūra, iekšzemes energoresursi, atkarība no enerģijas importa, tostarp attiecīgie riski
 - ii. Vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) izvirzītās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi
-

4.5. Dimensija – iekšējais enerģijas tirgus

4.5.1. Elektrotīklu starpsavienojumi

- i. Pašreizējais starpsavienojumu līmenis un galvenie starpsavienojumi ⁽³⁾
- ii. Starpsavienojumu paplašināšanas prasību prognozes (tostarp 2030. gadam) ⁽⁴⁾

4.5.2. Enerģijas pārvades infrastruktūra

- i. Esošās elektroenerģijas un gāzes pārvades infrastruktūras galvenās iezīmes ⁽⁵⁾
- ii. Tīkla paplašināšanas prasību prognozes vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) ⁽⁶⁾

4.5.3. Elektroenerģijas un gāzes tirgi, enerģijas cenas

- i. Pašreizējā situācija elektroenerģijas un gāzes tirgos, tostarp enerģijas cenas
 - ii. Vismaz līdz 2040. gadam (tostarp 2030. gadam) izvirzītās attīstības prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi
-

4.6. Dimensija – pētniecība, inovācija un konkurētspēja

- i. Pašreizējā situācija mazoglekļa tehnoloģiju sektorā un, ciktāl iespējams, tā vieta pasaules tirgū (minētā analīze ir jāveic Savienības vai pasaules līmenī)
 - ii. Pašreizējais publisko un, ja pieejams, privāto pētniecības un inovācijas izdevumu līmenis mazoglekļa tehnoloģiju vajadzībām, pašreizējais patentu skaits un pašreizējais pētnieku skaits
 - iii. Pašreizējo to cenas elementu sadalījums, kas ir pamatā galvenajiem trim cenas komponentiem (enerģija, tīkls, nodokļi/nodevas)
 - iv. Enerģijas subsīdiu apraksts, tostarp fosilais kurināmais
-

⁽¹⁾ Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 14. panta 1. punktu.

⁽²⁾ Šī ierastās darbības scenārija atsaucis prognoze būs pamatā 2.3. punktā aprakstītajam 2030. gada primārās enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa mērķrādītājam un pārrēķina koeficientiem.

⁽³⁾ Ar atsauci uz pārvades sistēmas operatoru (PSO) pašreizējās pārvades infrastruktūras pārskatiem.

⁽⁴⁾ Ar atsauci uz valsts tīkla attīstības plāniem un PSO reģionālajiem investīciju plāniem.

⁽⁵⁾ Ar atsauci uz PSO pašreizējās pārvades infrastruktūras pārskatiem.

⁽⁶⁾ Ar atsauci uz valsts tīkla attīstības plāniem un PSO reģionālajiem investīciju plāniem.

5. PLĀNOTO RĪCĪBPOLITIKU UN PASĀKUMU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS ⁽¹⁾

- 5.1. Plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz energosistēmu un SEG emisijām un piesaisti, tostarp salīdzinājums ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi (kā aprakstīts 4. iedaļā)
- i. Energosistēmas attīstības un SEG emisiju un piesaistes, kā arī vajadzības gadījumā gaisu piesārņojošo vielu emisiju prognozes saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2284, kā paredzēts plānotajās rīcībpolitikās un pasākumos vismaz desmit gadiem pēc plānā aptvertā perioda (tostarp prognozes plānā aptvertā perioda pēdējam gadam), tostarp attiecīgās Savienības rīcībpolitikas un pasākumi
 - ii. Novērtējums par rīcībpolitiku mijiedarbību (starp esošajām rīcībpolitikām un pasākumiem un plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem konkrētā politikas dimensijā un starp dažādu politikas dimensiju esošajām rīcībpolitikām un pasākumiem un plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem) vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam, jo īpaši nolūkā gūt skaidru priekšstatu par energoefektivitātes / enerģijas ietaupījumu rīcībpolitiku ietekmi uz energosistēmas lielumu un nolūkā samazināt risku, ka energoapgādes investīcijas varētu tikt norakstītas
 - iii. Esošo nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu un plānoto rīcībpolitiku un pasākumu mijiedarbības novērtējums, mijiedarbības novērtējums starp minētajām rīcībpolitikām un pasākumiem un Savienības klimata un enerģētikas politikas pasākumiem
- 5.2. Plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu makroekonomiskā, un ciktāl iespējams, ar veselību saistītā, vides, ar nodarbinātību un izglītību saistītā un sociālā ietekme un ietekme uz prasmēm, tostarp taisnīgas pārejas aspekti (izmaksu un ieguvumu, kā arī izmaksefektivitātes izteiksmē) vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam, iekļaujot salīdzinājumu ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi
- 5.3. Pārskats par vajadzīgajām investīcijām
- i. Esošās investīciju plūsmas un nākotnes pieņēmumi attiecībā uz plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem
 - ii. Sektorālā vai tirgus riska faktori vai šķēršļi valsts vai reģionālā kontekstā
 - iii. Papildu publiskā finansiālā atbalsta vai resursu analīze, kas vajadzīgi saskaņā ar ii) punktu konstatētās neatbilstības novēršanai
- 5.4. Plāna 3. iedaļā aprakstīto plānoto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme uz citām dalībvalstīm un reģionālo sadarbību vismaz līdz plānā aptvertā perioda pēdējam gadam, tostarp salīdzinājums ar prognozēm, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi
- i. Ciktāl iespējams, ietekme uz energosistēmu kaimiņvalstīs un citās attiecīgā reģiona dalībvalstīs
 - ii. Ietekme uz enerģijas cenām, energoapgādes pakalpojumiem un enerģijas tirgus integrāciju
 - iii. Vajadzības gadījumā ietekme uz reģionālo sadarbību

2. daļa

Nacionālo plānu B iedaļā iekļaujamo parametru un mainīgo lielumu saraksts ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾

Turpmāk norādītie parametri, mainīgie lielumi, enerģijas bilances un indikatori, ja tiek izmantoti, iekļaujami nacionālo plānu B iedaļā "Analītiskais pamats".

1. Vispārēji parametri un mainīgie lielumi

1) Iedzīvotāju skaits [miljonos]

⁽¹⁾ Plānotās rīcībpolitikas un pasākumi ir varianti, par kuriem norit debates un kurus reālistiski varētu pieņemt un īstenot pēc nacionālā plāna iesniegšanas dienas. Attiecīgās 5.1. punkta i. apakšpunktā noteiktās prognozes tāpēc ietver ne tikai īstenotās un pieņemtās rīcībpolitikas un pasākumus (prognozes, kam par pamatu ņemtas esošās rīcībpolitikas un pasākumi), bet arī plānotās rīcībpolitikas un pasākumus.

⁽²⁾ Plānam, kas aptver periodu no 2021. gada līdz 2030. gadam: katra sarakstā norādītā parametra/mainīgā tendences 2005.–2040. gadam (vajadzības gadījumā 2005.–2050. gadam), tostarp 2030. gadam, piecu gadu intervālos norāda gan 4. iedaļā, gan 5. iedaļā. Norāda, vai parametra pamatā ir ārēji pieņēmumi vai modelēšanas rezultāti.

⁽³⁾ Ciktāl iespējams, paziņotie dati un prognozes pamatojas uz *Eurostat* datiem un Eiropas statistikas ziņošanai izmantoto metodiku, kas noteikta attiecīgajos sektorālajos tiesību aktos, un ir saskanīgi ar minētajiem datiem un metodiku, jo Eiropas statistika ir primārais ziņošanai un monitoringam izmantoto statistikas datu avots saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku.

⁽⁴⁾ Piezīme: visu prognožu pamatā ir nemainīgas cenas (kā bāzi izmanto 2016. gada cenas).

⁽⁵⁾ Komisija sniegs ieteikumus par galvenajiem prognožu parametriem, kas aptver vismaz naftas, gāzes un akmeņogļu importa cenas, kā arī ES ETS oglekļa cenas.

- 2) IKP [miljonos euro]
- 3) Sektorālā bruto pievienotā vērtība (tostarp galvenie rūpniecības, būvniecības, pakalpojumu un lauksaimniecības sektori) [miljonos euro]
- 4) Mājsaimniecību skaits [tūkstošos]
- 5) Mājsaimniecību lielums [iedzīvotāji/mājsaimniecībā]
- 6) Mājsaimniecību izmantojamais ienākums [euro]
- 7) Pasažierkilometru skaits: visos transporta veidos, t.i., norādot atsevišķi autotransportu (ja iespējams, nošķirot vieglos automobiļus un autobusus), dzelzceļa transportu, aviāciju un iekšzemes kuģošanu (attiecīgā gadījumā) [miljonos pkm]
- 8) Kravu pārvadājumi tonnkilometros: visos transporta veidos, izņemot starptautisko jūras transportu, t.i., norādot atsevišķi autotransportu, dzelzceļa transportu, aviāciju un iekšzemes kuģošanu (satiksmi pa iekšējiem ūdensceļiem un valsts jūras satiksmi) [miljonos tkm]
- 9) Naftas, gāzes un akmeņogļu kurināmā starptautiskās importa cenas [EUR/GJ vai euro/toe], balstoties uz Komisijas ieteikumiem
- 10) ES ETS oglekļa cena [EUR/EUA], balstoties uz Komisijas ieteikumiem
- 11) Pieņēmumi par valūtas maiņas kursu uz EUR un uz USD (attiecīgā gadījumā) [euro/valūta un USD/valūta]
- 12) Apkures grādu dienu (HDD) skaits
- 13) Dzesēšanas grādu dienu (CDD) skaits
- 14) Modelēšanā izmantotie pieņēmumi par tehnoloģiskajām izmaksām galvenajām attiecīgajām tehnoloģijām

2. Energijas bilances un indikatori

2.1. Energopiegāde

- 1) Iekšzemes ražošana sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti, kurus ražo nozīmīgos daudzumos) [ktoe]
- 2) Neto imports sadalījumā pa kurināmā veidiem (tostarp elektroenerģija un norādot atsevišķi neto importu no ES valstīm un neto importu no valstīm ārpus ES) [ktoe]
- 3) Atkarība no importa no trešām valstīm [%]
- 4) Galveno energonesēju (tostarp gāze un elektroenerģija) galvenie importa avoti (valstis)
- 5) Bruto iekšzemes patēriņš sadalījumā pa kurināmā resursu veidiem (tostarp cietais kurināmais, visi energoprodukti: akmeņogles, jēlnafta un naftas produkti, dabasgāze, kodolenerģija, elektroenerģija, iegūtā siltumenerģija, atjaunojamie energoresursi, atkritumi) [ktoe]

2.2. Elektroenerģija un siltumenerģija

- 1) Bruto saražotā elektroenerģija [GWh]
- 2) Bruto saražotā elektroenerģija sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti) [GWh]
- 3) Koģenerācijas stacijās saražotās elektroenerģijas un siltumenerģijas īpatsvars kopējā elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanā [%]
- 4) Elektroenerģijas ražošanas jauda sadalījumā pa energoresursiem, tostarp no ekspluatācijas izņemtās iekārtas un jaunuzstādītās iekārtas [MW]
- 5) Termoelektrostacijās saražotā siltumenerģija
- 6) Koģenerācijas stacijās saražotā siltumenerģija, tostarp rūpniecības nelietderīgais siltums
- 7) Gāzes un elektroenerģijas pārvades pārrobežu starpsavienojumu jaudas [noteiktas elektrotīkliem saskaņā ar patlaban notiekošo pārrunu rezultātiem, pamatojoties uz starpsavienojumu mērķi – 15 %] un to prognozētais izmantojuma līmenis

2.3. Pārveidošanas sektors

- 1) Energijas ražošanai termoelektrostacijās izmantotais kurināmais (tostarp cietais kurināmais, nafta, gāze) [ktoe]
- 2) Citos pārveidošanas procesos izmantotais kurināmais [ktoe]

2.4. Enerģijas patēriņš

- 1) Primārās enerģijas patēriņš un enerģijas galapatēriņš [ktoe]
- 2) Enerģijas galapatēriņš sadalījumā pa sektoriem (tostarp rūpniecība, dzīvojamo ēku sektors, terciārais sektors, lauksaimniecība un transports (norādot atsevišķi pasažieru un kravas transportu, ja pieejami tādi dati)) [ktoe]
- 3) Enerģijas galapatēriņš sadalījumā pa kurināmā veidiem (visi energoprodukti) [ktoe]
- 4) Neenerģētiskais galapatēriņš [ktoe]
- 5) Visas tautsaimniecības primārās enerģijas intensitāte (primārās enerģijas patēriņš uz IKP) [toe/euro]
- 6) Enerģijas galapatēriņa intensitāte sadalījumā pa sektoriem (tostarp rūpniecība, dzīvojamo ēku sektors, terciārais sektors un transports (tostarp norādot atsevišķi pasažieru un kravas transportu, ja pieejami tādi dati))

2.5. Cenas

- 1) Elektroenerģijas cenas sadalījumā pa izmantojošo sektoru veidiem (dzīvojamo ēku sektors, rūpniecība, terciārais sektors)
- 2) Valsts mazumtirdzniecības kurināmā cenas (tostarp ar nodokļiem, sadalījumā pa resursu veidiem un sektoriem) [euro/ktoe]

2.6. Investīcijas

Investīciju izmaksas enerģijas pārveides, piegādes, pārvades un sadales sektoros

2.7. Atjaunojamie energoresursi

- 1) No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas bruto galapatēriņš un atjaunojamās enerģijas īpatsvars enerģijas bruto galapatēriņā un sadalījumā pa sektoriem (elektroenerģijas, siltumapgādes un aukstumapgādes, transporta sektorā), un sadalījumā pa tehnoloģijām
- 2) Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunojamās enerģijas ēkās; te, ja pieejams, iekļauj sadalītus datus par saražoto, patērēto un tīklā ievadīto enerģiju no saules fotoelementu sistēmām, saules siltumenerģijas sistēmām, biomasas, siltumsūkņiem, ģeotermālajām sistēmām, kā arī visām citām decentralizētām atjaunojamo energoresursu sistēmām
- 3) Attiecīgā gadījumā citas nacionālās trajektorijas, tostarp ilgtermiņa vai sektorālās trajektorijas, no pārtikas kultūraugiem ražoto biodegvielu un moderno biodegvielu īpatsvars, atjaunojamās enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, kā arī atjaunojamā enerģija, kas saražota pilsētās un atjaunojamās enerģijas kopienās.

3. Ar SEG emisijām un piesaisti saistītie indikatori

- 1) SEG emisijas sadalījumā pa rīcībpolitikas sektoriem (ES ETS, kopīgie centieni un ZIZIMM)
- 2) SEG emisijas sadalījumā pa IPCC sektoriem un pa gāzēm (attiecīgā gadījumā norādot atsevišķi ES ETS un kopīgo centienu sektorus) [tCO₂eq]
- 3) Visas tautsaimniecības oglekļa intensitāte [tCO₂eq/IKP]
- 4) Ar CO₂ emisiju saistītie indikatori
 - a) Iekšzemes elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas SEG intensitāte [tCO₂eq/MWh]
 - b) Enerģijas galapatēriņa SEG intensitāte sadalījumā pa sektoriem [tCO₂eq/toe]
- 5) Ar emisiju, kas nav CO₂ emisija, saistītie parametri
 - a) Lauksaimniecības dzīvnieki: piena lopi [1 000 galvas], lopi, kas nav piena lopi [1 000 galvas], aitas [1 000 galvas], cūkas [1 000 galvas], mājpūtni [1 000 galvas]
 - b) Slāpekļa ienese no sintētisko mēslošanas līdzekļu izmantošanas [kt slāpekļa]
 - c) Slāpekļa ienese no kūtsmēslu izmantošanas [kt slāpekļa]
 - d) Slāpekļlis, ko piesaista slāpekļsaistītāji kultūraugi [kt slāpekļa]

- e) Slāpeklis kultūraugu atliekās, ko atgriež augsnē [kt slāpekļa]
 - f) Kultivēto organisko augšņu platība [hektāri]
 - g) Cieto sadzīves atkritumu (CSA) rašanās
 - h) Cietie sadzīves atkritumi (CSA), kas nonāk poligonos
 - i) Atgūtā CH_4 īpatsvars attiecībā pret kopējo poligonos radīto CH_4 apjomu [%]
-

II PIELIKUMS

**NACIONĀLIE DEVUMI NO ATJAUNOJAMAJIEM ENERGORESURSIEM IEGŪTAS ENERĢIJAS ĪPATSVARAM
ENERĢIJAS BRUTO GALAPATĒRINĀ 2030. GADĀ**

1. Šīs regulas 5. panta 1. punkta e) apakšpunkta i)–v) punktā uzskaitītos objektīvos kritērijus, katru izteiktu procent-punktos, attēlo šāda indikatīvā formula:
 - a) dalībvalstu saistošais nacionālais mērķrādītājs 2020. gadam, kā noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 I pielikuma A daļas tabulas trešajā slejā;
 - b) vienotas likmes devums (C_{Flat});
 - c) devums pēc IKP uz vienu iedzīvotāju (C_{GDP});
 - d) uz potenciālu balstīts devums ($C_{\text{Potential}}$);
 - e) devums, kas atspoguļo dalībvalsts starpsavienojumu līmeni (C_{Interco}).
 2. C_{Flat} ir vienāds visām dalībvalstīm. Visu dalībvalstu C_{Flat} kopā ir 30 % no starpības starp Savienības 2030. un 2020. gada mērķrādītājiem.
 3. C_{GDP} starp dalībvalstīm sadala, pamatojoties uz *Eurostat* sniegto IKP uz vienu iedzīvotāju indeksu attiecībā pret Savienības vidējo devumu 2013.–2017. gadā, izteiktu kā pirktspējas standartu, un katrai dalībvalstij atsevišķi šā indeksa maksimālā robežvērtība ir 150 % no Savienības vidējā devuma. Visu dalībvalstu C_{GDP} kopā ir 30 % no starpības starp Savienības 2030. un 2020. gada mērķrādītājiem.
 4. $C_{\text{Potential}}$ starp dalībvalstīm sadala, pamatojoties uz starpību starp PRIMES scenārijā noteikto dalībvalsts AER īpatsvaru 2030. gadā un saistošo nacionālo mērķrādītāju 2020. gadam. Visu dalībvalstu $C_{\text{Potential}}$ kopā ir 30 % no starpības starp ES 2030. un 2020. gada mērķrādītājiem.
 5. C_{Interco} starp dalībvalstīm sadala, pamatojoties uz elektrotīklu starpsavienojumu īpatsvara indeksa attiecībā pret Savienības vidējo devumu 2017. gadā, izmērītu kā neto pārvades jaudu attiecībā pret kopējo uzstādīto ražošanas jaudu, un katrai dalībvalstij atsevišķi elektrotīklu starpsavienojumu indeksa maksimālā robežvērtība ir 150 % no Savienības vidējā devuma. Visu dalībvalstu C_{Interco} kopā ir 10 % no starpības starp Savienības 2030. un 2020. gada mērķrādītājiem.
-

III PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS PAR DALĪBVALSTU PASĀKUMIEM UN METODIKU DIREKTĪVAS 2012/27/ES 7. PANTA ĪSTENOŠANAI

Dalībvalstis paziņo Komisijai savu ierosināto sīki izstrādāto metodiku saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 5. punktu minētās direktīvas 7.a un 7.b pantā un 20. panta 6. punktā norādīto energoefektivitātes pienākuma shēmu un alternatīvo politikas pasākumu darbībai.

1. Prasītā enerģijas ietaupījuma līmeņa, kas panākams visā periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, aprēķins, kurā parādīts, kā tiek ņemti vērā šādi elementi:
 - a) gada vidējais enerģijas galapatēriņš kā vidējais lielums pēdējā trīs gadu periodā pirms 2019. gada 1. janvāra [ktoe];
 - b) kopējais enerģijas galapatēriņa ietaupījuma kumulatīvais apjoms [ktoe], kas jāpanāk saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu;
 - c) enerģijas galapatēriņa aprēķinā izmantotie dati un šādu datu avoti, tostarp alternatīvu statistikas datu avotu izmantošanas un visu tā rezultātā iegūto daudzuma atšķirības pamatojums (ja tiek izmantoti citi datu avoti, nevis Eurostat);
2. dalībvalstis, kuras nolemj izmantot kādu no Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 2. punktā minētajām iespējām, paziņo arī aprēķināto prasīto enerģijas ietaupījuma līmeni, kāds jāsasniedz visā periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim, parādot, kā ir ņemti vērā arī šādi elementi:
 - a) attiecīgās dalībvalsts ikgadējais ietaupījuma līmenis;
 - b) attiecīgās dalībvalsts aprēķinātā bāzlinija un transportā izmantotās enerģijas apjoms, kopumā vai daļēji, kas izslēgts no aprēķina [ktoe];
 - c) aprēķinātais enerģijas ietaupījuma kumulatīvais apjoms [ktoe] visā periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim (pirms Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktā minēto iespēju piemērošanas);
 - d) Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktā minēto iespēju piemērošana:
 - i) rūpnieciskās darbībās, kuras uzskaitītas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā, izmantotās enerģijas galapatēriņš [ktoe], kas izslēgts no aprēķina saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta b) apakšpunktu;
 - ii) enerģijas pārveidošanas, sadales un pārvades sektoros, tostarp efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumaapgādes infrastruktūrā, gūtā enerģijas ietaupījuma apjoms [ktoe] saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta c) apakšpunktu;
 - iii) enerģijas ietaupījuma, kas gūts ar atsevišķām darbībām, kuras īsteno kopš 2008. gada 31. decembra un kuru ietekme joprojām būs manāma 2020. gadā un pēc tam, apjoms [ktoe] saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta d) apakšpunktu;
 - iv) politikas pasākumu radītais enerģijas ietaupījums [ktoe], ja var pierādīt, ka attiecīgo politikas pasākumu rezultātā veiktas atsevišķas darbības no 2018. gada 1. janvāra un līdz 2020. gada 31. decembrim, kas radījušas ietaupījumu pēc 2020. gada 31. decembra, saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta e) apakšpunktu;
 - v) enerģijas ietaupījuma apjoms [ktoe], kas saražots ēkās vai uz ēkām pašpatēriņam, ja pie tā noveduši politikas pasākumi, ar kuriem veicina atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju jaunuzstādīšanu, saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta f) apakšpunktu;
 - vi) enerģijas ietaupījums [ktoe], kas pārsniedz to kumulatīvo enerģijas ietaupījumu, kas jāpanāk periodā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim un ko dalībvalstis ieskaita periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2030. gada 31. decembrim saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta g) apakšpunktu;
 - e) enerģijas ietaupījuma kopējais kumulatīvais apjoms [ktoe] (pēc Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta b)–g) apakšpunktā paredzēto iespēju piemērošanas).

3. Rīcībpolitikas pasākumi nolūkā gūt enerģijas ietaupījumu, kas prasīts Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 1. punktā

3.1. Energoefektivitātes pienākuma shēmas, kas minētas Direktīvas 2012/27/ES 7.a pantā:

- a) energoefektivitātes pienākuma shēmas apraksts;
- b) paredzamais ietaupījuma kumulatīvais un ikgadējais apjoms un pienākuma perioda(-u) ilgums;
- c) atbildīgās puses un to atbildības tvērums;
- d) mērķsektori;
- e) saskaņā ar pasākumu paredzētās atbilstīgās darbības;
- f) informācija par šādu Direktīvā 2012/27/ES paredzēto noteikumu piemērošanu:
 - i) attiecīgā gadījumā īpašas darbības, enerģētiski nabadzīgajās mājāsaimniecībās gūstamā ietaupījuma īpatsvars saskaņā ar 7. panta 11. punktu;
 - ii) energopakalpojumu sniedzēju vai citu trešo personu gūtais ietaupījums saskaņā ar 7.a panta 6. punkta a) apakšpunktu;
 - iii) atlikšana rezervē un aizņemšanās saskaņā ar 7.a panta 6. punktu;
- g) vajadzības gadījumā informācija par enerģijas ietaupījuma tirdzniecību.

3.2 Alternatīvie pasākumi, kas minēti Direktīvas 2012/27/ES 7.b pantā un 20. panta 6. punktā (izņemot nodokļu uzlikšanu):

- a) rīcībpolitikas pasākuma veids;
- b) īss rīcībpolitikas pasākuma apraksts, tostarp katra paziņotā rīcībpolitikas pasākuma projekta iezīmes;
- c) paredzamais ietaupījuma kopējais kumulatīvais un ikgadējais apjoms katram pasākumam un/vai enerģijas ietaupījuma apjoms, kas attiecas uz visiem starpposmiem;
- d) īstenojošās publiskās iestādes, iesaistītās vai pilnvarotās personas un to atbildība rīcībpolitikas pasākuma(-u) īstenošanā;
- e) mērķsektori;
- f) saskaņā ar pasākumu paredzētās atbilstīgās darbības;
- g) attiecīgā gadījumā īpaši rīcībpolitikas pasākumi vai atsevišķas darbības enerģētiskās nabadzības apkarošanai.

3.3. Informācija par nodokļu uzlikšanas pasākumiem:

- a) īss nodokļu uzlikšanas pasākuma apraksts;
- b) nodokļu uzlikšanas pasākuma ilgums;
- c) īstenojošā publiskā iestāde;
- d) paredzamais ietaupījuma kumulatīvais un ikgadējais apjoms katram pasākumam;
- e) mērķsektori un nodokļu maksātāju segments;
- f) aprēķināšanas metodika, tostarp norādot, kādas cenu elastības iespējas izmantotas un kā tās noteiktas, saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 4. punktu.

4. Saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7.a un 7.b pantu un 20. panta 6. punktu paziņoto pasākumu (izņemot nodokļu uzlikšanas pasākumus) aprēķināšanas metodika:

- a) mērījumiem izmantotās metodes, kas minētas Direktīvas 2012/27/ES V pielikuma 1. punktā;
- b) metode enerģijas ietaupījuma (primārās enerģijas ietaupījuma vai enerģijas galapatēriņa ietaupījuma) izteikšanai;
- c) atsevišķu pasākumu ilgums, koeficients, pie kura ietaupījums laika gaitā samazinās, un pieeja, ko izmanto, lai ņemtu vērā ietaupījuma ietekmes ilgumu;
- d) īss aprēķināšanas metodikas apraksts, tostarp tas, kā tiek nodrošināta ietaupījuma papildināmība un būtiskums, un kāda metodika un kritēriji tiek piemēroti paredzamajam un pakāpeniskajam ietaupījumam;

- e) informācija par to, kā tiek novērsta pasākumu un atsevišķo darbību iespējamā pārklāšanās, lai izvairītos no enerģijas ietaupījuma dubultas uzskaites;
- f) vajadzības gadījumā klimatiskās atšķirības un izmantotā pieeja.

5. Monitorings un verifikācija

- a) īss monitoringa un verifikācijas sistēmas un verifikācijas procesa apraksts;
 - b) par monitoringa un verifikācijas sistēmu atbildīgā īstenojošā publiskā iestāde un tās galvenie pienākumi saistībā ar energoefektivitātes pienākuma shēmu vai alternatīvajiem pasākumiem;
 - c) monitoringa un verifikācijas neatkarība no atbildīgajām, iesaistītajām vai pilnvarotajām personām;
 - d) energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu statistiski nozīmīgā proporcija un reprezentatīvas izlases noteikšanai un atlasei izmantotā proporcija un kritēriji;
 - e) atbildīgo pušu ziņošanas pienākumi (katras atbildīgās puses vai atbildīgo pušu apakš kategorijas panāktais ietaupījums un kopējais shēmā panāktais ietaupījums);
 - f) informācijas publicēšana par (katru gadu) panākto enerģijas ietaupījumu saskaņā ar energoefektivitātes pienākuma shēmu un alternatīvajiem pasākumiem;
 - g) informācija par neatbilstības gadījumā piemērojamiem dalībvalstu tiesību aktiem par sankcijām;
 - h) informācija par paredzētajiem rīcībpolitikas pasākumiem gadījumā, ja progress nav pietiekams.
-

IV PIELIKUMS

ILGTERMIŅA STRATĒGIJU VISPĀRĒJAIS SATVARS

1. STRATĒGIJU IZSTRĀDES PĀRSKATS UN PROCESS

- 1.1. Kopsavilkums
- 1.2. Tiesiskais un politikas konteksts
- 1.3. Sabiedriskā apspriešana

2. SATURS

2.1. KOPĒJIE SEG EMISIJU SAMAZINĀJUMI UN PIESAISTES PIESAISTĪTĀJOS PIEAUGUMS

- 2.1.1. Prognozētie emisiju samazinājumi un piesaistes pieaugums 2050. gadā
- 2.1.2. Nacionālais mērķrādītājs 2030. gadam un pēc tam, ja pieejams, un indikatīvie atskaite punkti 2040. un 2050. gadam
- 2.1.3. Pielāgošanās rīcībpolitikas un pasākumi

2.2. ATJAUNOJAMĀ ENERĢIJA

- 2.2.1. Ciktāl iespējams, aplēstais paredzamais atjaunojamās enerģijas īpatsvars enerģijas galapatēriņā 2050. gadā

2.3. ENERGOEFEKTIVITĀTE

- 2.3.1. Ciktāl iespējams, aplēstais paredzamais enerģijas patēriņš 2050. gadā

2.4. AR KONKRĒTIEM SEKTORIEM SAISTĪTAIS SATURS

2.4.1. Energosistēma

- 2.4.1.1. Plānotā vai nākotnē paredzamā emisiju trajektorija vai diapazons
- 2.4.1.2. Galveno energoefektivitātes, pieprasījuma elastības un enerģijas patēriņa veicinātāju vispārējs apraksts un to attīstība no 2021. gada un pēc tam

2.4.2. Rūpniecība

- 2.4.2.1. Paredzamais emisiju samazinājums katrā sektorā un enerģijas pieprasījums
- 2.4.2.2. Vispārējs rīcībpolitiku, esošo plānu un dekarbonizācijas pasākumu pārskats, kā izklāstīts I pielikuma 1. daļas A iedaļas 2.1. punktā

2.4.3. Transports

- 2.4.3.1. Paredzamie emisiju un enerģijas avoti pa transporta veidiem (piemēram, vieglās automašīnas un vieglie kravas automobiļi, kravas autotransports, kuģniecība, aviācija, dzelzceļš)
- 2.4.3.2. Dekarbonizācijas risinājumi

2.4.4. Lauksaimniecība un zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība (ZIZIMM)

- 2.4.4.1. Ciktāl iespējams, paredzamās katra avota emisijas un katra SEG veida emisijas
- 2.4.4.2. Paredzamie emisiju samazināšanas risinājumi
- 2.4.4.3. Saikne ar lauksaimniecības un lauku attīstības rīcībpolitikām

3. FINANSĒJUMS

- 3.1. Vajadzīgo investīciju aplēses
- 3.2. Saistītās pētniecības, izstrādes un inovācijas rīcībpolitikas un pasākumi

4. SOCIĀLEKONOMISKO ASPEKTU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

5. PIELIKUMI (pēc vajadzības)

5.1. Sīks modelēšanas izklāsts (tostarp pieņēmumi) un/vai analīze, indikatori u. c.

V PIELIKUMS

SEG INVENTARIZĀCIJAS ZIŅOJUMOS IEKĻAUJAMĀ INFORMĀCIJA

1. daļa

Informācija, kas iekļaujama 26. panta 3. punktā minētajos ziņojumos:

- a) šā pielikuma 2. daļā uzskaitītās antropogēnās SEG emisijas un Regulas (ES) 2018/842 2. panta 1. punktā minētās antropogēnās SEG emisijas par X-2 gadu;
- b) dati par oglekļa monoksīda (CO), sēra dioksīda (SO₂), slāpekļa oksīdu (NO_x) un gaistošu organisku savienojumu antropogēnām emisijām, kas saskanīgi ar datiem, kuri jau paziņoti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/2284 8. pantu, par X-2 gadu;
- c) antropogēnās SEG emisijas no avotiem un CO₂ piesaiste piesaistītajos, kas izriet no ZIZIMM, par X-2 gadu, saskaņā ar šā pielikuma 3. daļā norādīto metodiku. Šie dati ir svarīgi arī atbilstības ziņojuma sagatavošanai saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 14. pantu;
- d) visas izmaiņas a), b) un c) punktā minētajā informācijā par gadiem no attiecīgā bāzes gada vai perioda līdz X-3 gadam, norādot šādu izmaiņu iemeslus;
- e) informācija par šā pielikuma 4. daļā noteiktajiem indikatoriem par X-2 gadu;
- f) kopsavilkuma informācija par veiktajiem pārskaitījumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/842 5. pantu un Regulas (ES) 2018/841 12. un 13. pantu par X-1 gadu;
- g) informācija par pasākumiem, kas veikti, lai uzlabotu informācijas ziņojuma aprēķinus, jo īpaši tajās informācijas ziņojuma jomās, kurās ir izdarītas korekcijas vai par kurām ir sniegti ieteikumi pēc ekspertu veiktas izskatīšanas;
- h) verificēto emisiju, kuras iekārtu operatori paziņo saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, faktiskais vai aplēstais sadalījums pa nacionālā SEG informācijas ziņojuma avotu kategorijām un šo verificēto emisiju attiecība pret kopējām paziņotajām SEG emisijām šajās avotu kategorijās par X-2 gadu;
- i) vajadzības gadījumā rezultāti, kas gūti pārbaudēs par emisiju, kuras paziņotas SEG pārskatos par X-2 gadu, saskaņību ar verificētajām emisijām, kuras paziņotas saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK;
- j) vajadzības gadījumā rezultāti, kas gūti pārbaudēs par datu, kuri izmantoti, lai aprēķinātu emisijas SEG informācijas ziņojuma sagatavošanā par X-2 gadu, saskaņību ar:
 - i) datiem, kas izmantoti, lai sagatavotu gaisu piesārņojošo vielu ziņojumus saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/2284;
 - ii) datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 517/2014 19. panta 1. punktu un VII pielikumu;
 - iii) enerģētikas datiem, kas paziņoti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1099/2008 4. pantu un B pielikumu;
- k) apraksts par nacionālās inventarizācijas sistēmas izmaiņām, ja tādas ir;
- l) apraksts par valsts reģistra izmaiņām, ja tādas ir;
- m) informācija par kvalitātes nodrošināšanas un kvalitātes kontroles plāniem, vispārēju nenoteiktības novērtējumu, vispārēju pilnīguma novērtējumu un citiem nacionālā SEG informācijas ziņojuma elementiem, kas nepieciešami, lai sagatavotu Savienības SEG informācijas ziņojumu;
- n) informācija par dalībvalsts nodomu izmantot Regulas (ES) 2018/842 5. panta 4. un 5. punktā un 7. panta 1. punktā paredzētās elastības iespējas un minētās regulas 5. panta 6. punktā paredzētos ieņēmumus.

Dalībvalsts var prasīt, lai Komisija tai piešķir atkāpi no pirmās daļas c) apakšpunkta nolūkā piemērot citu metodiku, nevis to, kas norādīta šā pielikuma 3. daļā, ja vajadzīgo metodikas uzlabojumu nevar panākt laikus, lai uzlabojumu ņemtu vērā SEG informācijas ziņojumos par periodu no 2021. gada līdz 2030. gadam, vai ja metodikas uzlabojuma izmaksas būtu nesamērīgi lielas salīdzinājumā ar ieguvumiem, ko šādas metodikas piemērošana dotu emisiju un piesaistes uzskaites uzlabošanai, jo emisijas un piesaiste no attiecīgajām oglekļa krātuvēm ir maznozīmīgas. Dalībvalstis, kas vēlas izmantot šo atkāpi, līdz 2020. gada 31. decembrim iesniedz Komisijai argumentētu pieprasījumu, kurā norāda, kādā termiņā varētu ieviest metodikas uzlabojumu, ierosināt alternatīvo metodiku vai paveikt kā vienu, tā otru, un novērtējumu par potenciālo ietekmi uz uzskaites pareizību. Komisija var prasīt, lai noteiktā, saprātīgā termiņā iesniegt papildu informācija. Ja Komisija pieprasījumu uzskata par pamatotu, tā atkāpi piešķir. Ja Komisija pieprasījumu noraida, tā savu lēmumu pamato.

2. daļa

Ietveramās SEG ir:

Oglekļa dioksīds (CO_2)

Metāns (CH_4)

Dislāpekļa oksīds (N_2O)

Sēra heksafluorīds (SF_6)

Slāpekļa trifluorīds (NF_3)

Fluorogļūdeņraži (HFC):

— HFC-23 CHF_3

— HFC-32 CH_2F_2

— HFC-41 CH_3F

— HFC-125 CHF_2CF_3

— HFC-134 CHF_2CHF_2

— HFC-134a CH_2FCF_3

— HFC-143 CH_2FCHF_2

— HFC-143a CH_3CF_3

— HFC-152 $\text{CH}_2\text{FCH}_2\text{F}$

— HFC-152a CH_3CHF_2

— HFC-161 $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{F}$

— HFC-227ea $\text{CF}_3\text{CHF}_2\text{CF}_3$

— HFC-236cb $\text{CF}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{F}$

— HFC-236ea $\text{CF}_3\text{CHFCHF}_2$

— HFC-236fa $\text{CF}_3\text{CH}_2\text{CF}_3$

— HFC-245fa $\text{CHF}_2\text{CH}_2\text{CF}_3$

— HFC-245ca $\text{CH}_2\text{FCF}_2\text{CHF}_2$

— HFC-365mfc $\text{CH}_3\text{CF}_2\text{CH}_2\text{CF}_3$

— HFC-43-10mee $\text{CF}_3\text{CHFCH}_2\text{CF}_2\text{CF}_3$ vai ($\text{C}_5\text{H}_2\text{F}_{10}$)

Perfluorogļūdeņraži (PFC):

— PFC-14, perfluormetāns, CF_4

— PFC-116, perfluoretāns, C_2F_6

— PFC-218, perfluorpropāns, C_3F_8

— PFC-318, perfluorciklobutāns, $\text{c-C}_4\text{F}_8$

— perfluorciklopropāns, $\text{c-C}_3\text{F}_6$

— PFC-3-1-10, perfluorbutāns, C_4F_{10}

— PFC-4-1-12, perfluorpentāns, C_5F_{12}

— PFC-5-1-14, perfluorheksāns, C_6F_{14}

— PFC-9-1-18, $\text{C}_{10}\text{F}_{18}$

3. daļa**Monitoringa un ziņošanas metodika ZIZIMM sektorā**

Ģeogrāfiski skaidri noteikti zemes izmantošanas pārveidošanas dati saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG informācijas ziņojumiem.

1. līmeņa metodika saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG informācijas ziņojumiem.

Emisijām un piesaistei attiecībā uz oglekļa krātuvi, kura dod vismaz 25–30 % emisiju vai piesaistes kādā avota vai piesaistītāja kategorijā un kurai piešķirta prioritāte dalībvalsts nacionālajā inventarizācijas sistēmā, jo tās aprēķins būtiski ietekmē valsts kopējo SEG informācijas ziņojumu emisiju un piesaistes absolūtā līmeņa, emisiju un piesaistes tendenču vai emisiju un piesaistes nenoteiktības ziņā zemes izmantošanas kategorijās – vismaz 2. līmeņa metodika saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG informācijas ziņojumiem.

Dalībvalstis tiek mudinātas pielietot 3. līmeņa metodiku saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG informācijas ziņojumiem.

4. daļa

Informācijas ziņojuma indikatori

Indikatora nosaukums	Indikators
TRANSFORMĀCIJA B0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no publiskām un pašražotāju spēkstacijām, t/TJ CO ₂ emisijas no publiskām un pašražotāju termoelektrostacijām, kt, dalītas ar visu produktu izlaidi publiskās un pašražotāju termoelektrostacijās, PJ
TRANSFORMĀCIJA E0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no pašražotāju spēkstacijām, t/TJ CO ₂ emisijas no pašražotāju spēkstacijām, kt, dalītas ar visu produktu izlaidi pašražotāju termoelektrostacijās, PJ
RŪPNIECĪBA A1.1	Kopējo CO ₂ emisiju intensitāte – dzelzs un tērauda rūpniecība, t/miljons euro Kopējās CO ₂ emisijas no dzelzs un tērauda rūpniecības, kt, dalītas ar dzelzs un tērauda rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.2	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – ķīmijas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no ķīmijas rūpniecības, kt, dalītas ar ķīmijas rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.3	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecības, kt, dalītas ar stikla, keramikas un celtniecības materiālu rūpniecības bruto pievienoto vērtību
RŪPNIECĪBA A1.4	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecības, kt, dalītas ar pārtikas, dzērienu un tabakas rūpniecības bruto pievienoto vērtību, miljonos euro (EC95)
RŪPNIECĪBA A1.5	Ar enerģētiku saistīto CO ₂ emisiju intensitāte – papīra un poligrāfijas rūpniecība, t/miljons euro Ar enerģētiku saistītās CO ₂ emisijas no papīra un poligrāfijas rūpniecības, kt, dalītas ar papīra un poligrāfijas rūpniecības bruto pievienoto vērtību, miljonos euro (EC95)
MĀJSAIMNIECĪBAS A0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no telpu platību apsildes māsaimniecībās, t/m ² CO ₂ emisijas no telpu platību apsildes māsaimniecībās, dalītas ar pastāvīgi apdzīvoto dzīvojamo māju platību, miljonos m ²
PAKALPOJUMI B0	Īpatnējās CO ₂ emisijas no telpu platību apsildes komerciālajā un iestāžu sektorā, kg/m ² CO ₂ emisijas no telpu platību apsildes komerciālajā un iestāžu sektorā, kt, dalītas ar dienesta ēku platību, miljonos m ²
TRANSPORTS B0	Īpatnējās, ar dīzeļdegvielu saistītās CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, g/100 km
TRANSPORTS B0	Īpatnējās, ar benzīnu saistītās CO ₂ emisijas no vieglajiem automobiļiem, g/100 km

VI PIELIKUMS

INFORMĀCIJA PAR RĪCĪBPOLITIKĀM UN PASĀKUMIEM SEG EMISIJU JOMĀ

Informācija, kas iekļaujama 18. pantā minētajos ziņojumos:

- a) apraksts par savu nacionālo sistēmu ziņošanai par rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām un ziņošanai par prognozēm attiecībā uz antropogēnajām SEG emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos saskaņā ar 39. panta 1. punktu vai informācija par visām izmaiņām minētajā sistēmā, ja šāds apraksts jau ir iesniegts;
- b) atjauninājumi, kuri attiecas uz 15. pantā minētajām ilgtermiņa stratēģijām, un progress minēto stratēģiju īstenošanā;
- c) informācija par tādām nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām un par tādu Savienības rīcībpolitiku un pasākumu vai pasākumu grupu īstenošanu, ar ko ierobežo vai samazina SEG emisijas no avotiem vai veicina to piesaisti piesaistītājos, strukturējot šo informāciju pa sektoriem un iedalot pa atsevišķām gāzēm vai gāzu grupām (fluorogļūdeņraži un perfluorogļūdeņraži), kas uzskaitītas V pielikuma 2. daļā. Minētajā informācijā atsaucas uz piemērojamajām un attiecīgajām nacionālajām vai Savienības rīcībpolitikām un iekļauj:
 - i) rīcībpolitikas vai pasākuma mērķi un īsu rīcībpolitikas vai pasākuma aprakstu;
 - ii) politikas instrumenta veidu;
 - iii) rīcībpolitikas, pasākuma vai pasākumu grupas īstenošanas statusu;
 - iv) indikatorus, ko izmanto progresa pārraudzībai un izvērtēšanai laika gaitā;
 - v) ja pieejams, kvantitatīvās aplēses par ietekmi uz SEG emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos, sadalot tās šādi:
 - atsevišķu rīcībpolitiku un pasākumu vai to grupu ietekmes uz klimata pārmaiņu mazināšanu *ex ante* izvērtējumu rezultāti. Aplēses sniedz par četriem secīgiem turpmākiem gadiem, kas beidzas ar 0 vai 5 un kas seko uzreiz pēc pārskata gada, nošķirot SEG emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un tās, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/842 un Regula (ES) 2018/841,
 - atsevišķu rīcībpolitiku un pasākumu vai to grupu ietekmes uz klimata pārmaiņu mazināšanu *ex post* izvērtējumu rezultāti, ja tādi ir pieejami, nošķirot SEG emisijas, uz kurām attiecas Direktīva 2003/87/EK, un tās, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/842 un Regula (ES) 2018/841;
 - vi) rīcībpolitiku un pasākumu prognozēto izmaksu un ieguvumu pieejamās aplēses, kā arī rīcībpolitiku un pasākumu faktisko izmaksu un ieguvumu aplēses;
 - vii) visas esošās atsaucis uz nacionālo rīcībpolitiku un pasākumu izmaksu un ietekmes novērtējumiem, uz informāciju par tādu Savienības rīcībpolitiku un pasākumu īstenošanu, ar ko ierobežo vai samazina SEG emisijas no avotiem vai veicina to piesaisti piesaistītājos, un uz attiecīgajiem tehniskajiem ziņojumiem;
 - viii) novērtējums par rīcībpolitikas vai pasākuma devumu 15. pantā minētās ilgtermiņa stratēģijas īstenošanā;
- d) informācija par plānotajām papildu nacionālajām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām, kas paredzēti SEG emisiju ierobežošanai papildus saistībām saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842 un Regulu (ES) 2018/841;
- e) informācija par saikni starp dažādām rīcībpolitikām un pasākumiem vai pasākumu grupām, par ko paziņots saskaņā ar c) punktu, un to, kā šādas rīcībpolitikas un šādi pasākumi vai pasākumu grupas veicina dažādu prognožu scenāriju īstenošanos.

VII PIELIKUMS

INFORMĀCIJA PAR PROGNOZĒM SEG EMISIJU JOMĀ

Informācija, kas iekļaujama 18. pantā minētajos ziņojumos:

- a) prognozes bez pasākumiem, ja pieejams, prognozes ar pasākumiem un, ja pieejams, prognozes ar papildu pasākumiem;
 - b) kopējās SEG emisiju prognozes un atsevišķus aprēķinus par prognozētajām SEG emisijām no emisiju avotiem, uz kuriem attiecas Direktīva 2003/87/EK un Regula (ES) 2018/842 un prognozētajām emisijām no avotiem un piesaisti piesaistītājos saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841;
 - c) saskaņā ar 18. panta 1. punkta a) apakšpunktu apzināto rīcībpolitiku un pasākumu ietekme. Ja šādas rīcībpolitikas un pasākumi nav iekļauti, to skaidri norāda un izskaidro;
 - d) prognožu vajadzībām veiktās jutīguma analīzes rezultāti un informācija par izmantotajiem modeļiem un parametriem;
 - e) visas attiecīgās atsauces uz novērtējuma un tehniskajiem ziņojumiem, kas ir pamatā 18. panta 4. punktā minētajām prognozēm.
-

VIII PIELIKUMS

**INFORMĀCIJA PAR NACIONĀLAJĒM PIELĀGOŠANĀS PASĀKUMIEM, JAUNATTĪSTĪBAS VALSTĪM
SNIEGTO FINANSIĀLO UN TEHNOLOĢISKO ATBALSTU UN IZSOLĒS GŪTAJĒM IEŅĒMUMIEM****1. daļa****Ziņojumi par pielāgošanās pasākumiem**

Informācija, kas jāiekļauj 19. panta 1. punktā minētajos ziņojumos:

- a) pielāgošanās galvenie uzdevumi, mērķi un institucionālais satvars;
- b) klimata pārmaiņu prognozes, tostarp ekstrēmi laikapstākļi, klimata pārmaiņu ietekme, neaizsargātības pret klimata pārmaiņām un risku novērtējums un galvenie klimata pārmaiņu radītie apdraudējumi;
- c) pielāgošanās spēja;
- d) pielāgošanās plāni un stratēģijas;
- e) monitoringa un izvērtēšanas satvars;
- f) īstenošanā gūtais progress, tostarp laba prakse un izmaiņas pārvaldībā.

2. daļa**Ziņojumi par jaunattīstības valstīm sniegto atbalstu**

Informācija, kas jāiekļauj 19. panta 3. punktā minētajos ziņojumos:

- a) informācija par finansiālo atbalstu, ko dalībvalsts apņēmusies sniegt un sniegti jaunattīstības valstīm, par X-1 gadu, tostarp:
 - i) kvantitatīva informācija par publisko finansējumu un dalībvalsts mobilizētajiem finanšu resursiem. Informācija par finanšu plūsmām jābalsta uz tā dēvētajiem "Riodežaneiro politikas rādītājiem" saistībā ar atbalstu klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī citām izsekošanas sistēmām, ko ieviesusi ESAO Attīstības palīdzības komiteja;
 - ii) kvalitatīva informāciju par metodiku, kas izskaidro kvantitatīvās informācijas aprēķināšanai izmantoto metodi, iekļaujot datu kvantificēšanai izmantotās metodikas izskaidrojumu, un attiecīgā gadījumā arī citu informāciju par jebkuru skaitlisko datu iegūšanai izmantotajām definīcijām un metodiku, jo īpaši saistībā ar informāciju, kas pazīnata par mobilizētajām finanšu plūsmām;
 - iii) pieejamā informācija par dalībvalsts veiktajām darbībām, kas saistītas ar publiski finansētiem tehnoloģijas nodošanas projektiem un spēju veidošanas projektiem jaunattīstības valstīs saskaņā ar UNFCCC, tostarp norādot, vai nodotā tehnoloģija vai īstenotais spēju veidošanas projekts ir izmantots, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi vai lai pielāgotos tai, saņēmēju valsti, un, ja iespējams, sniegtā atbalsta apjomu un nodotās tehnoloģijas vai spēju veidošanas projekta veidu;
- b) pieejamā informācija par X gadā un turpmākajos gados plānoto atbalsta sniegšanu, iekļaujot informāciju par plānotajām darbībām, kas saistītas ar publiski finansētiem tehnoloģijas nodošanas projektiem vai spēju veidošanas projektiem jaunattīstības valstīs saskaņā ar UNFCCC un par nododamajām tehnoloģijām un īstenojamajiem spēju veidošanas projektiem, tostarp norādot, vai nododamā tehnoloģija vai īstenojamais spēju veidošanas projekts ir paredzēts, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi vai lai pielāgotos tai, saņēmēju valsti, un, ja iespējams, sniedzamā atbalsta apjomu un nododamās tehnoloģijas vai īstenojamā spēju veidošanas projekta veidu.

3. daļa**Ziņojumi par izsolēs gūtajiem ieņēmumiem**

Informācija, kas jāiekļauj 19. panta 2. punktā minētajos ziņojumos:

- a) informācija par to, kā X-1 gadā izlietoti ieņēmumi, kurus dalībvalsts ieguvusi kvotu izsolēs saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10. panta 1. punktu, tostarp informācija par tādiem ieņēmumiem, kas izmantoti vienam vai vairākiem no minētās direktīvas 10. panta 3. punktā noteiktajiem mērķiem, vai par tādu ieņēmumu finansiālās vērtības ekvivalentu un par darbībām, kas veiktas saskaņā ar minēto pantu;

- b) informācija par to, kā atbilstīgi dalībvalsts noteiktajam ir izlietoti visi ieņēmumi no dalībvalsts aviācijas kvotu izsolēm saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 3.d panta 1. vai 2. punktu, un šī informācija jāsniedz saskaņā ar minētās direktīvas 3.d panta 4. punktu;

Izolēs iegūtie ieņēmumi, kas nav izlietoti laikā, kad dalībvalsts iesniedz Komisijai ziņojumu saskaņā ar 19. panta 2. punktu, tiek kvantificēti un iekļauti turpmāko gadu ziņojumos.

IX PIELIKUMS

PAPILDU ZIŅOŠANAS PIENĀKUMI

1. daļa

Papildu ziņošanas pienākumi atjaunojamās enerģijas jomā

Ja nav noteikts citādi, saskaņā ar 20. panta c) apakšpunktu jāiekļauj šāda papildu informācija:

- a) elektroenerģijas, gāzes, siltumapgādes un aukstumapgādes no atjaunojamajiem energoresursiem izcelsmes apliecinājumu sistēmas darbība, izcelsmes apliecinājumu piešķiršanas un anulēšanas apmērs un attiecīgais ikgadējais atjaunojamās enerģijas patēriņš valstī, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu sistēmas uzticamību un aizsardzību pret krāpšanu;
- b) transporta nozarē patērēto biodegvielu, biogāzes, nebioloģiskas izcelsmes atjaunojamo energoresursu transporta degvielu, pārstrādātu oglekļa degvielu un atjaunojamās elektroenerģijas apjomi un vajadzības gadījumā to nodrošinātais siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums, sadalot starp degvielām, kuras ražotas no dažādu veidu pārtikas un lopbarības kultūrām un no katra izejvielu veida, kas uzskaitīti Direktīvas (ES) 2018/2001 IX pielikumā;
- c) tendences, kas saistītas ar biomasas resursu pieejamību, izcelsmi un izmantošanu enerģētikas vajadzībām;
- d) izejvielu cenu un zemes izmantošanas izmaiņas attiecīgajā dalībvalstī, kas saistītas ar biomasas un citu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas veidu plašāku izmantošanu;
- e) aplēses par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pārprodukciju, ko varētu pārvadīt uz citām dalībvalstīm, lai tās spētu nodrošināt atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 3. panta 3. punktam un sasniegt šīs regulas 4. panta a) punkta 2) apakšpunktā minētos nacionālos devumus un trajektorijas;
- f) vajadzības gadījumā aplēstais no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas pieprasījums, kas līdz 2030. gadam apmierināms ar citiem līdzekļiem, kas nav iekšzemes ražošana, tostarp importētās biomasas izejvielas;
- g) tādu biodegvielu tehnoloģiskā attīstība un izmantojums, kuras saražotas no Direktīvas (ES) 2018/2001 IX pielikumā uzskaitītajām izejvielām;
- h) ja pieejams, aplēses par biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā ražošanas vai izmantošanas ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ūdens resursiem, ūdens pieejamību un kvalitāti, augsnēm un gaisa kvalitāti dalībvalstī;
- i) konstatētie krāpšanas gadījumi biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā pārraudzības ķēdē;
- j) informācija par to, kā veiktas aplēses par bioloģiski noārdāmo atkritumu īpatsvaru enerģijas ražošanai izmantojamos atkritumos un kādi pasākumi veikti, lai uzlabotu un pārbaudītu šīs aplēses;
- k) elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana no atjaunojamās enerģijas ēkās, tostarp sadalīti dati par saražoto, patērēto un tīklā ievadīto enerģiju no saules fotoelementu sistēmām, saules siltumenerģijas sistēmām, biomasas, siltumsūkņiem, ģeotermālajām sistēmām, kā arī visām citām decentralizētām atjaunojamo energoresursu sistēmām;
- l) attiecīgā gadījumā atjaunojamās enerģijas īpatsvars centralizētajā siltumapgādē, kā arī atjaunojamā enerģija, kas saražota pilsētās un atjaunojamās enerģijas kopienās;
- m) cietās biomasas primārā piegāde (1 000 m³, izņemot attiecībā uz 1) apakšpunkta b) punkta iii) apakšpunktu, ko izteiks tonnās)
 - 1) meža biomasa, ko izmanto enerģijas ražošanai (iekšzemes ražošana un imports)
 - a) primārā biomasa, kas iegūta mežsaimniecībā un ko tieši izmanto enerģijas ražošanai
 - i) ja pieejams, zari un koku galotnes (ziņošana ir brīvprātīga)
 - ii) attiecīgā gadījumā celmi (ziņošana ir brīvprātīga)
 - iii) apaļkoki (norādot atsevišķi rūpnieciskos apaļkokus un kurināmo koksni)
 - b) attiecīgā gadījumā uz koksnes resursiem balstītās nozares atvasinātie produkti, ko tieši izmanto enerģijas ražošanai
 - i) attiecīgā gadījumā miza
 - ii) šķeldas, zāgskaidas un citas kokskaudas
 - iii) attiecīgā gadījumā melnais atsārms un nerafinēta taleļļa

- c) ja pieejams, izlietota koksne, ko tieši izmanto enerģijas ražošanai
- d) no apstrādātas koksnes iegūts kurināmais, kas ražots no izejvielām, kuras nav norādītas 1) apakšpunkta a), b) vai c) punktā:
 - i) attiecīgā gadījumā kokogles
 - ii) koksnes granulas un koksnes briķetes
- 2) ja pieejams, lauksaimniecības biomasas, ko izmanto enerģijas ražošanai (iekšzemes ražošana, imports un eksports)
 - a) enerģētiskie kultūraugi elektroenerģijas vai siltumenerģijas ražošanai (tostarp īscirtmeta atvasāji)
 - b) lauksaimniecības kultūraugu atlikumi elektroenerģijas vai siltumenerģijas ražošanai
- 3) ja pieejams, organisko atkritumu biomasas, ko izmanto enerģijas ražošanai (iekšzemes ražošana, imports un eksports)
 - a) rūpniecisko atkritumu organiskā frakcija
 - b) sadzīves atkritumu organiskā frakcija
 - c) notekūdeņu dūņas
- n) cietās biomasas enerģijas galapatēriņš (cietās biomasas apjoms, kas izmantots enerģijas ražošanai šādos sektoros):
 - 1) enerģētikas sektors
 - a) elektroenerģija
 - b) koģenerācija
 - c) siltumenerģija
 - 2) rūpniecības sektora iekšējais patēriņš (patērētā un pasāzotā elektroenerģija, koģenerācijā saražotā enerģija un siltumenerģija)
 - 3) tiešais galapatēriņš dzīvojamo ēku sektorā
 - 4) cits

2. daļa

Papildu ziņošanas pienākumi energoefektivitātes jomā

Par energoefektivitātes jomu saskaņā ar 21. panta c) punktu jāiekļauj šāda papildu informācija:

- a) galvenās normatīvās un nenormatīvās rīcībpolitikas, pasākumi, finansēšanas pasākumi un programmas, kuras X-2 un X-1 gadā (X ir gads, kad jāiesniedz ziņojums) īstenotas 4. panta b) punktā minēto mērķu sasniegšanai un ar kurām veicina energopakalpojumu tirgu attīstību, uzlabo ēku energoefektivitāti, pasākumus gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras, kā arī siltumapgādes un aukstumapgādes energoefektivitātes potenciāla izmantošanai, uzlabo informētību un kvalifikāciju; citi pasākumi energoefektivitātes veicināšanai;
- b) enerģijas ietaupījuma kumulatīvais apjoms, kas X-3 un X-2 gadā sasniegts, piemērojot Direktīvas 2012/27/ES 7. pantu;
- c) tādu politikas pasākumu radītā ietaupījuma apjoms, kuru mērķis ir mazināt enerģētisko nabadzību saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 11. punktu;
- d) attiecīgā gadījumā ietaupījuma apjoms, kas panākts saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 7. panta 4. punkta c) apakšpunktu;
- e) katrā sektorā gūtais progress un iemesli, kāpēc enerģijas patēriņš enerģijas galapatēriņa sektoros X-3 un X-2 gadā ir bijis nemainīgs vai palielinājies;
- f) tādu dalībvalsts centrālajai valdībai piederošu un tās izmantotu ēku kopējā platība, kuru kopējā izmantojamā platība pārsniedz 250 m² un kuras X-2 un X-1 gada 1. janvārī neatbilda Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 1. punktā minētajām energoefektivitātes prasībām;
- g) tādu dalībvalsts centrālajai valdībai piederošu un tās izmantotu apsildāmu un/vai dzesējamu ēku kopējā platība, kuras X-3 un X-2 gadā ir renovētas saskaņā ar Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 1. punktu, vai dalībvalsts centrālajai valdībai piederošajās un tās izmantotajās ēkās panāktā enerģijas ietaupījuma apjoms, kas minēts Direktīvas 2012/27/ES 5. panta 6. punktā;
- h) X-3 un X-2 gadā veikto energoauditu skaits. Turklāt norāda aplēsto dalībvalsts teritorijā esošo lielo uzņēmumu, kuriem piemēro Direktīvas 2012/27/ES 8. panta 4. punktu, kopējo skaitu un minētajos uzņēmumos X-3 un X-2 gadā veikto energoauditu skaitu;

- i) valstī piemērotais elektroenerģijas primārās enerģijas faktors un attiecīgs pamatojums gadījumā, ja šis faktors atšķiras no Direktīvas 2012/27/ES IV pielikuma 3. zemsvītras piezīmē norādītā iepriekš noteiktā koeficienta;
 - j) jaunu un renovētu “gandrīz nulles enerģijas” ēku skaits un platība X-2 un X-1 gadā, kā noteikts Direktīvas 2010/31/ES 9. pantā, vajadzības gadījumā pamatojoties uz statistisko izlasi;
 - k) interneta saite uz tīmekļa vietni, kur pieejams Direktīvas 2012/27/ES 18. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētais energopakalpojumu sniedzēju saraksts vai saskarne.
-

X PIELIKUMS

SAVIENĪBAS BIOENERĢĒTIKAS ILGTSPĒJAS ZIŅOJUMS

ES bioenerģētikas ilgtspējas ziņojumā par enerģiju, kas saražota no biomasas, kurš Komisijai jāpieņem reizi divos gados kopā ar Enerģētikas savienības stāvokļa apskatu saskaņā ar 35. panta 2. punkta d) apakšpunktu, ietver vismaz šādu informāciju:

- a) attiecīgie dažādu biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā ieguvumi un izmaksas vides jomā, Savienības importa rīcībpolitikas ietekme uz tiem, saistība ar piegādes drošību un veidi, kā panākt līdzsvaru starp iekšzemes ražošanu un importu;
- b) biomasas ražošanas un izmantošanas ietekme uz ilgtspēju Savienībā un trešās valstīs, tostarp ietekme uz bioloģisko daudzveidību;
- c) dati un analīze par pašreizējo un prognozēto ilgtspējīgas biomasas piedāvājumu un pieprasījumu, tostarp biomasas pieprasījuma pieauguma ietekme uz sektoriem, kuros izmanto biomasu;
- d) tādu biodegvielu tehnoloģiskā attīstība un izmantojums, kuras saražotas no Direktīvas (ES) 2018/2001 IX pielikumā uzskaitītajām izejvielām, un novērtējums par izejvielu pieejamību un resursu konkurenci, ņemot vērā Direktīvā 2008/98/EK noteiktos aprites ekonomikas un atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas principus;
- e) informācija par pieejamajiem zinātnisko pētījumu rezultātiem un to analīze attiecībā uz netiešu zemes izmantošanas maiņu saistībā ar visiem ražošanas paņēmieniem, kam pievienots novērtējums par to, vai var sašaurināt to nenoteiktības amplitūdu, kas apzināta analīzē, uz kā balstās netiešas zemes izmantošanas maiņas emisiju aplēses, un vai var ņemt vērā Savienības rīcībpolitiku, piemēram, vides, klimata un lauksaimniecības rīcībpolitiku, iespējamo ietekmi;
- f) attiecībā uz trešām valstīm un dalībvalstīm, kuras ir nozīmīgs Savienībā patērēto biodegvielu, bioloģiskā šķidrā kurināmā un biomasas kurināmā avots, – informācija par nacionālajiem pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2.–7. punktā un 10. punktā noteiktajiem ilgtspējas un SEG emisiju ietaupījuma kritērijiem augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībai; un
- g) apkopota informācija no datubāzēm, kas minētas Direktīvas (ES) 2018/2001 28. panta 2. punktā.

Ziņojot par SEG emisiju ietaupījumiem, ko dod biomasas izmantošana, Komisija izmanto apjomus, ko dalībvalstis ziņojumos norādījušas saskaņā ar šīs regulas IX pielikuma 1. daļas b) apakšpunktu, iekļaujot aplēsto netiešas zemes izmantošanas maiņas emisiju provizoriskās vidējās vērtības un saistīto amplitūdu, kas izriet no Direktīvas (ES) 2018/2001 VIII pielikumā noteiktās jutīguma analīzes. Komisija dara publiski pieejamus datus par aplēsto netiešas zemes izmantošanas maiņas emisiju provizoriskajām vidējām vērtībām un saistīto amplitūdu, kas izriet no jutīguma analīzes. Turklāt Komisija izvērtē, vai un kā izmainītos tiešās emisiju ietaupījuma aplēse, ja, izmantojot aizstāšanas pieeju, tiktu ņemti vērā atvasinātie produkti.

XI PIELIKUMS

BRĪVPRĀTĪGĀS SHĒMAS, ATTIECĪBĀ UZ KURĀM KOMISIJA IR PIEŅĒMUSI LĒMUMU SASKAŅĀ AR DIREKTĪVAS (ES) 2018/2001 30. PANTA 4. PUNKTU

Ziņojumā par brīvprātīgajām shēmām, attiecībā uz kurām Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. panta 4. punktu, kurš Komisijai jāpieņem reizi divos gados kopā ar enerģētikas savienības stāvokļa apskatu saskaņā ar šīs regulas 35. panta 2. punkta e) apakšpunktu, iekļauj Komisijas novērtējumu par vismaz šādiem aspektiem:

- a) revīziju neatkarība, kārtība un biežums – gan attiecībā uz to, kas par šiem aspektiem ir norādīts shēmas dokumentācijā brīdī, kad Komisija apstiprināja attiecīgo shēmu, gan saistībā ar nozares paraugpraksi;
- b) neatbilstības konstatēšanas un novēršanas metožu pieejamība, kā arī pieredze un pārredzamība to piemērošanā, īpaši, risinot situācijas, kad shēmas dalībnieki ir veikuši vai tiek apgalvots, ka tie ir veikuši nopietnus pārkāpumus;
- c) pārredzamība, jo īpaši attiecībā uz shēmas pieejamību, tulkojumu nodrošinājumu valodās, ko lieto izejvielu izcelsmes valstīs un reģionos, sertificētu uzņēmumu saraksta un attiecīgo sertifikātu pieejamību, auditoru ziņojumu pieejamību;
- d) ieinteresēto pušu iesaiste, jo īpaši attiecībā uz apspriešanos ar pamatiedzīvotāju un vietējām kopienām, ko pirms lēmuma pieņemšanas veic shēmas izstrādes un pārskatīšanas, kā arī revīzijas laikā, un atbilde uz viņu sniegto ieguldījumu;
- e) vispārējā shēmas stabilitāte, jo īpaši ņemot vērā noteikumus par auditoru un attiecīgu shēmas struktūru akreditāciju, kvalifikāciju un neatkarību;
- f) ja pieejams, jaunākā informācija par tirgu saistībā ar shēmu, sertificētu izejvielu un biodegvielu apjomu, norādot sadalījumu pa izcelsmes valstīm un veidiem, dalībnieku skaits;
- g) tas, cik vienkārši un efektīvi ir īstenojama sistēma, ar kuru izseko apliecinājumiem, ko shēma dalībniekiem izsniedz par ilgtspējas kritēriju ievērošanu, paredzot šādu sistēmu izmantot kā līdzekli krāpniecisku darbību novēršanai, lai jo īpaši konstatētu un izskatītu iespējamu krāpšanu un citus pārkāpumus un saistībā ar to veiktu turpmākus pasākumus, un vajadzības gadījumā – konstatētu krāpšanas vai pārkāpumu gadījumu skaits;
- h) vienību iespējas tikt pilnvarotām atzīt un uzraudzīt sertifikācijas struktūras;
- i) sertifikācijas struktūru atzīšanas vai akreditēšanas kritēriji;
- j) noteikumi par to, kā jāveic sertifikācijas struktūru uzraudzība;
- k) veidi, kā sekmēt vai uzlabot paraugprakses popularizēšanu.

XII PIELIKUMS

NACIONĀLĀS INVENTARIZĀCIJAS SISTĒMAS

Regulas 37. pantā minētā informācija ietver šādus elementus:

- a) dati un metodes attiecībā uz darbībām un iekārtām saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, kuri paziņoti nolūkā sagatavot nacionālos SEG inventarizācijas ziņojumus, lai nodrošinātu paziņoto SEG emisiju konsekvenci atbilstīgi ES ETS un nacionālajiem SEG inventarizācijas ziņojumiem;
 - b) dati, kas savākti, izmantojot ziņošanai par fluorētām gāzēm attiecīgajos sektoros paredzētās sistēmas, kas izveidotas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 517/2014 20. pantu nacionālo SEG inventarizācijas ziņojumu sagatavošanai;
 - c) emisijas, pamatā esošie dati un metodika, kas paziņoti no apsaimniekošanas objektiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 166/2006 nacionālo SEG inventarizācijas ziņojumu sagatavošanai;
 - d) dati, kas paziņoti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1099/2008;
 - e) dati, kas savākti, izmantojot zemes platību ģeogrāfisko apsekošanu, kas veikta esošajās Savienības un dalībvalstu programmās un apsekojumos, tostarp Zemes izmantošanas un zemes pārklājuma statistiskajā apsekojumā (LUCAS) un programmā Copernicus.
-

XIII PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (ES) Nr. 525/2013	Šī regula
1. pants	1. panta 1. punkts
2. pants	—
3. pants	—
4. pants	15. pants
5. pants	37. panta 1. punkts; 37. panta 2. punkts; 37. panta 6. punkts; XII pielikums
6. pants	37. panta 3. punkts; 37. panta 7. punkts
7. pants	26. panta 3. punkts; 26. panta 4. punkts; 26. panta 6. punkts; 26. panta 7. punkts; V pielikums
8. pants	26. panta 2. punkts; 26. panta 7. punkts
9. pants	37. panta 4. punkts; 37. panta 5. punkts
10. pants	40. pants
11. pants	—
12. pants	39. pants
13. pants	18. panta 1. punkta a) apakšpunkts; 18. panta 3. punkts; 18. panta 4. punkts; VI pielikums
14. pants	18. panta 1. punkta b) apakšpunkts; 18. panta 2. punkts; 18. panta 3. punkts; 18. panta 4. punkts; VII pielikums
15. pants	19. panta 1. punkts; VIII pielikums, 1. daļa
16. pants	19. panta 3. punkts; VIII pielikums, 2. daļa
17. pants	19. panta 2. punkts; 19. panta 4. punkts; 19. panta 5. punkts; VIII pielikums, 3. daļa
18. pants	17. panta 2. punkta e) apakšpunkts; 17. panta 2. punkta otrā daļa
19. pants	—
20. pants	—
21. pants	29. panta 1. punkta c) apakšpunkts; 29. panta 5. punkts; 29. panta 7. punkts
22. pants	—
23. pants	41. panta 1. punkta d) apakšpunkts; 41. panta 1. punkta e) apakšpunkts; 41. panta 1. punkta f) apakšpunkts; 41. panta 1. punkta g) apakšpunkts; 41. panta 1. punkta h) apakšpunkts
24. pants	42. pants
25. pants	—
26. pants	44. panta 1. punkta a) apakšpunkts; 44. panta 2. punkts; 44. panta 3. punkts; 44. panta 6. punkts
27. pants	—
28. pants	57. pants
29. pants	—